କପିଳ ସଂହିତା ।

ଶ୍ରୀରାଧାକୃଷ୍ଣ ବସୁ ଏମ୍. ଏ. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ସଂଶୋଧିତ ।

ଶ୍ରୀମନ୍ମଥନାଥ ବସୁ ଏମ୍. ଏ.
ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମହୋଦୟଙ୍କ ଅନୁକୂଲ୍ୟରେ

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରତ୍ନାକର ଗର୍ଗବଟୁଙ୍କଦ୍ୱାରା

ପ୍ରଥମବାର ପ୍ରକାଶିତ ।

Printed By H. M. Dutta,
At the Dutta Press,
Cuttack
1928,

ମୂଲ୍ୟ ୧୵

ନମାମି ସର୍ବକଲ୍ୟାଣ-ନିବାସାନ୍ ବିଶ୍ୱବନ୍ଦିତାନ୍ ।
ଭୋଗାପବର୍ଗସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟୈ କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବତୀଶ୍ୱରାନ୍ ॥

ଭୂମିକା

ଇହ ଖଲୁ ପରମକାରୁଣିକୈର୍ନିଖିଳଶାସ୍ତ୍ରନିଷ୍ଣାତୈସ୍ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶିଭିଃ ପରମର୍ଷିଭିରଭବଦୁଃଖାନାଂ ଜୀବାନାମାତ୍ୟନ୍ତିକଶର୍ମର୍ଦ୍ଧିଃ ସ୍ଥାନପ୍ରାପ୍ତେବ-ନୈବ ଅନାୟାସେନ ପାପପ୍ରଣାଶନାପ୍ତୁ ଭୂତଲେଽସ୍ମିନ୍ ଭଗବଦ୍-ବିଭୂତିବିମଣ୍ଡିତଭଗବଦଧିଷ୍ଠିତତୀର୍ଥକ୍ଷେତ୍ରାଣି ସ୍ୱୀୟଭକ୍ତ୍ୟୁଜ୍ଜ୍ୱଳଚ୍ଛୁରିତ-ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟିବଳେନ ବହୁଶଃ ପ୍ରକାଶିତାନି, ଯେଷାଂ ସ୍ମରଣ-ଦର୍ଶନ-ସ୍ପର୍ଶନ-ମାତ୍ରେଣ ସ୍ଥାବରଜଙ୍ଗମାଦିଜୀବନିବହାଃ ପରମପଦଂ ପ୍ରାପ୍ନୁୟୁଃ । ବର୍ଷେଽସ୍ମିନ୍ ଭାରତାଖ୍ୟେ ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରେଷୁ ଉତ୍କଳକ୍ଷେତ୍ରଂ ପ୍ରାଧାନ୍ୟେନ ନୀଳାଚଳାଧିନାଥେନ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥେନ ସାଙ୍ଗୋପାଙ୍ଗ-ମଧିଷ୍ଠିତଂ କ୍ଷିତିତଲେ ବିବର୍ତ୍ତି ସର୍ବୋପରି; ଯତଃ "ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ସଦା ସନ୍ତି କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବତୀଶ୍ୱରାଃ । ଏକୈକସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରନ୍ତୁ ସର୍ବପାପ-ପ୍ରଣାଶନଂ ॥" ଇତ୍ୟାର୍ଷପ୍ରବଚନଂ ସୁବିଦିତଂ ବିଦ୍ୱଦ୍ଭିଃ । ଅସ୍ମିନ୍ନେ-ବୋତ୍କଳକ୍ଷେତ୍ରେ କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବତୀଶ୍ୱରାଣାଂ ଶ୍ରୀନୀଳାଚଳ-କୋଣାର୍କ-ବିରଜୋ-ଭୁବନେଶ୍ୱରେତି ଚତ୍ୱାରି ବିଶ୍ୱବନ୍ଦିତାନି ସୁମହତ୍‌କ୍ଷେତ୍ରାଣି ବିରାଜନ୍ତେ । ତତ୍ତତ୍‌କ୍ଷେତ୍ରାଣାଂ ମହାତ୍ମ୍ୟପ୍ରଖ୍ୟାପକଗ୍ରନ୍ଥଭେଦେଷୁ ବିଦ୍ୟମାନେଷ୍ୱପି ଅସ୍ୟାଂ କପିଳାଖ୍ୟସଂହିତାୟାଂ ତତ୍‌କ୍ଷେତ୍ରଚତୁଷ୍ଟୟସ୍ୟ ଦେବତାବାସମୂର୍ତ୍ତିବିବରଣଂ ମାହାତ୍ମ୍ୟାଦିକଞ୍ଚ ସତ୍ୟଜ୍ଞକପିଳୟୋଃ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରମୁଖେନ ତଥା ଋଷିଭରଦ୍ୱାଜସଂବାଦଦ୍ୱାରେଣ ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍-

ଛନ୍ଦୋବନ୍ଧୈଃ ସୁଖବୋଧୈଃ ମୂଲକତଶ୍ଳୋକୈରେତଦ୍ଗ୍ରନ୍ଥୈବ ବର୍ଣ୍ଣ୍ୟତେ । ଭ୍ରମପ୍ରମାଦାଦିପୁରୁଷଦୋଷଚତୁଷ୍କପୃଥକ୍କୃତସର୍ବଜ୍ଞକପିଳପ୍ରଣୀତେଽସ୍ମିନ୍ ପୁରାଣେ ପୁରାଣକଲ୍ପେ ଗ୍ରନ୍ଥେ ବହୂନାଂ ଭକ୍ତାନାଞ୍ଚ ଆଦରାତି-ଶଯ୍ୟଂ ନିତ୍ୟମେବାସ୍ତି । ପୁଣ୍ୟଫଳଦୃଷ୍ଟଭରସ୍ତୈର୍ଥିକପ୍ରବନ୍ଧୈଃ ସଂହୃତାୟାମସ୍ୟାଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶସ୍ଥ ପ୍ରସିଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରଚତୁଷ୍ଟୟସ୍ୟ ସୋତ୍ପତ୍ତିଦେବତା-ମାହାତ୍ମ୍ୟ-ତୀର୍ଥକର୍ତ୍ତବ୍ୟାତ୍ମକାନି ବିବରଣାନି ଅବଶ୍ୟ-ମେବ ପଠିତବ୍ୟାନି, ତଥା ତତ୍ତତ୍କ୍ଷେତ୍ରଦର୍ଶନପୂର୍ବକଂ ତୀର୍ଥ-କର୍ତ୍ତବ୍ୟସମ୍ପାଦନାଦତଃ ପରମପଦପ୍ରାପ୍ତ୍ୟୁପାୟଭୂତମାତ୍ମଶୋଧନ-ମବଲମ୍ବନୈବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ । ଏକାଧାରେ କ୍ଷେତ୍ରଚତୁଷ୍ଟୟ ତତ୍ତ୍ୱ-ଜ୍ଞାନବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱସପ୍ରାପ୍ତ୍ୟା ତୀର୍ଥପର୍ଯ୍ୟଟକାନାଂ ଧର୍ମ୍ମାତ୍ମନାଂ ତଥା ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱାନୁସନ୍ଧିତ୍ସୂନାଂ ବହୂନାମତୀବୋପାଦେୟଃ ସଙ୍କଳିତୋଽୟଂ ଗ୍ରନ୍ଥଃ ।

ମତ୍ପ୍ରକାଶିତସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଦ୍ରିମହୋଦୟଗ୍ରନ୍ଥସ୍ୟ ଭୂମିକାୟାମସ୍ୟାଃ ସଂହିତାୟାଃ ମୟା ନାମୋଲ୍ଲେଖୋଽକାରି, ପରନ୍ତୁ ବହୂନାଂ ସୁଖ-ବଗମାର୍ଥମସ୍ୟାଃ ମୂଳଂ ଅଦ୍ୟାବଧି ମୁଦ୍ରିତଂ ନାଭୂତ୍ । ସର୍ବବୁଧ-ବିବୋଧନାର୍ଥମଧୁନା ମୟା କଟକନଗରସ୍ଥରେଭେନ୍ସାଶ୍ୟବାଳକ-ବିଦ୍ୟାଳୟସ୍ୟ ସଂସ୍କୃତାଧ୍ୟାପକସ୍ୟ ମତ୍ସୁହୃଦ୍ଗୋପୀନାଥମହାପାତ୍ର-ଶର୍ମ୍ମଣଃ ସକାଶାତ୍ ପ୍ରାଚୀନତାଳପତ୍ରାଙ୍କିତମୂଳଶ୍ଳୋକାତ୍ମକଗ୍ରନ୍ଥଂ-ସଂଗୃହ୍ୟ ବହ୍ୱାୟାସେନ ସଂହତେୟଂ ମୁଦ୍ରିତା ପ୍ରକାଶିତା ଚ; ତଦର୍ଥମହଂ ଶ୍ରୀମନ୍ମହାପାତ୍ରଶର୍ମ୍ମଣେ ମହତୀଂ କୃତଜ୍ଞତାଂ ସଧନ୍ୟବାଦଂ ଜ୍ଞାପୟାମି । ମତ୍ସୁହୃଦା ସଂସ୍କୃତ ଏମ୍, ଏ, ଉପାଧିଧାରିଣା ଶ୍ରୀମଦ୍ରାଧାକୃଷ୍ଣ-ବସୁନା ଗ୍ରନ୍ଥସ୍ୟାସ୍ୟ ସଂଶୋଧିତତ୍ୱାତ୍ ତଥା ମଦ୍ବନ୍ଧୁବରସ୍ୟ ସର୍ବ ସଦ୍ଗୁଣାଳଙ୍କୃତସ୍ୟ ସଦାଶୟସ୍ୟ ଏମ୍, ଏ, ଉପାଧିଧାରିଣଃ-ଶ୍ରୀମନ୍ମନ୍ମଥନାଥବସୁଲସ୍ୟ ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟେନ ମୁଦ୍ରିତତ୍ୱାତ୍ ତାଭ୍ୟାଂ ଆଶୀର୍ବାଦପୁରଃସରଂ ମହତୀ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପ୍ୟତେ । ଅଲମତିବିସ୍ତରେଣ ।

ଯଦଧ୍ୟୟନମାତ୍ରେଣ କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବତୀଶ୍ୱରାଃ ।
ଯେଷାଞ୍ଚନାଥାଃ କୃପୟା ପ୍ରାପୟେୟୁଃ ପରଂ ପଦଂ ।
ତ୍ରିପୁରାରିପୁରସ୍ଥେନ ଶ୍ରୀରତ୍ନାକରଶର୍ମ୍ମଣା ।
ସଙ୍ଗୃହୀତା କପିଲାଖ୍ୟେୟଂ ମୁଦ୍ରିତା ସଦନୁଗ୍ରହାତ୍ ॥

ଗ୍ରନ୍ଥୋଽୟଂ କଳିମଳପ୍ରଧ୍ୱଂସପୂର୍ବକଧର୍ମ୍ମବିବୃଦ୍ଧୟେ ତଥା କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବତୀଶ୍ୱରପ୍ରୀତୟେଽସ୍ତୁ ଇତି ସମ୍ପ୍ରାର୍ଥ୍ୟତେ

ଶ୍ରୀଭୁବନେଶ୍ୱର ।
ତାଂ ୧ । ୧୨ । ୧୯୨୮

ଗର୍ଗବଂଶ୍ୟମାଧବେନ
ଶ୍ରୀରତ୍ନାକରଶର୍ମ୍ମଣା ।

କପିଳସଂହିତା ।

ଶ୍ରୀଶିବାୟ ନମଃ ।

ନାରାୟଣଂ ନମସ୍କୃତ୍ୟ ନରଂଚୈବ ନରୋତ୍ତମଂ ।
ଦେବୀଂ ସରସ୍ୱତୀଂ ଚୈବ ତତୋ ଜୟମୁଦୀରୟେତ୍ ॥
ପାନ୍ତୁ ବୋ ଜଳଦଶ୍ୟାମାଃ ଶାର୍ଙ୍ଗଜ୍ୟାଘାତକର୍କଶାଃ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟମଣ୍ଡପସ୍ତମ୍ଭା ଶ୍ଚତ୍ୱାରୋ ହରିବାହବଃ ॥

ସତ୍ୟଜିଦୁବାଚ ।

ମୟା ଶ୍ରୁତାନି କ୍ଷେତ୍ରାଣି ପୁଣ୍ୟାନ୍ୟଘହରାଣି ଚ ।
ଇଦାନୀଂ ଶ୍ରୋତୁମିଚ୍ଛାମି କ୍ଷେତ୍ରାଣ୍ୟୁତ୍କଳଦେଶକେ ॥
ତେଷୁ କ୍ଷେତ୍ରେଷୁ ଯତ୍ପୁଣ୍ୟଂ ଯତ୍ତୀର୍ଥଂ ଯାଶ୍ଚ ଦେବତାଃ ।
ଯଦାଶ୍ରମଂ ଚ ଯା ନଦ୍ୟସ୍ତାନ୍ ସର୍ବାନ୍ କଥୟସ୍ୱ ମାଂ ॥
ତ୍ୱତ୍ପ୍ରସାଦାଦ୍ଭବିଷ୍ୟାମି କୃତାର୍ଥୋଽହଂ ମହାମୁନେ ।
ସର୍ବାଭିର୍ଦେବତାଭିସ୍ତ୍ୱଂ ବନ୍ଦ୍ୟଃ ପୂଜ୍ୟତମଃ ପ୍ରଭୋ ॥
ତ୍ୱଂ ହି ସର୍ବାଣି ଜାନାସି ପୁରାଣାନି ଦଶାଷ୍ଟ ଚ ।
ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରାଣି ଜାନାସି ସର୍ବଜ୍ଞସ୍ତ୍ୱଂ ମହାମୁନେ ॥

କପିଳ ଉବାଚ ।

କଥୟାମି ରହସ୍ୟଂ ତ୍ୱଂ ଶୃଣୁଷ୍ୱୈକମନା ନୃପ ।
ଯେଷାଂ ସ୍ମରଣମାତ୍ରେଣ କଲ୍ମଷା ଯାନ୍ତି ବୈ କ୍ଷୟଂ ॥

ବର୍ଷାଣାଂ ଭାରତଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠୋ ଦେଶାନାମୁତ୍କଳଃ ଶ୍ରୁତା ।
ଉତ୍କଳସ୍ୟ ସମୋ ଦେଶୋ ଦେଶୋ ନାସ୍ତି ମହୀତଲେ ।
ଅର୍ଦ୍ଧୈର୍ବେଦାଦ୍ୱବନ୍ତୀମିତିହାସଂ ପୁରାତନଂ ।
ଋଷୀଣାଂ ଚୈବ ସମ୍ବାଦଂ ଭରଦ୍ୱାଜେନ ଧୀମତା ॥
ପୁଷ୍କରେ ଚ ବନେ ପୁଣ୍ୟେ ତିଷ୍ଠନ୍ତୋ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ଭରଦ୍ୱାଜମିଦଂ ପ୍ରୋଚୁସ୍ତେ ସର୍ବେ ତୁ ଦୃଢାଂବ୍ରତାଃ ।

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ଅସ୍ମିନ୍ ପୁଣ୍ୟବନେ ବିପ୍ର ଯତ୍ତୁ ଶ୍ରେୟଂ ସମୁଦାହୃତଂ ।
ପାପାନାଂ ଚୈବ ଯଦ୍ଭୋଗ୍ୟଂ ତତ୍ସର୍ବଂ କଥୟସ୍ୱ ନଃ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଅସ୍ମିନ୍ ପୁଣ୍ୟବନେ ବିପ୍ରା ଯେ ବସନ୍ତି ନରୋତ୍ତମାଃ ।
ତେଷାଂ ଭାଗ୍ୟବତାଂ ଜନ୍ମ ସଫଳଂ ଗୀୟତେ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ପୁଷ୍କରେଽସ୍ମିନ୍ ବନେ ବିପ୍ରା ଯେଽର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ।
ସର୍ବପାପକ୍ଷୟଂ କୃତ୍ୱା ହରେଃ ପଦମବାପ୍ନୁୟୁଃ ।
ଅତ୍ର ଯେ ସ୍ଥାତୁମିଚ୍ଛନ୍ତି ବୀତରାଗାଦ୍ୱକଳ୍ମଷାଃ ।
ତେଷାଂ ଭାଗ୍ୟବତାଂ ପତ୍ନୋଃ ସଫଳଂ ଜୀବନଂ ଶ୍ରୁତଂ ।
ଯେଽତ୍ର ଦାନଂ ଦ୍ୱିଜାତିଭ୍ୟ ସଂପ୍ରୟଚ୍ଛନ୍ତି ଭକ୍ତିତଃ ।
ତେ ସ୍ୱର୍ଗଲୋକମାସାଦ୍ୟ ନ ତ୍ୟଜନ୍ତି କଦାଚନ ॥
ସ୍ୱଳ୍ପପୁଣ୍ୟଂ ବହୁତରଂ ଭବତ୍ୟତ୍ର ତପୋଧନାଃ ।
ଅତ୍ର ପ୍ରାଣାନ୍ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଗତାଃ ସ୍ୱର୍ଗଂ ନରୋତ୍ତମାଃ ॥
ଏତତ୍ପୁଣ୍ୟତମଂ ତୀର୍ଥଂ ବନାନାମୁତ୍ତମଂ ଶ୍ରୁତଂ ।
ଦେବତାଭି ସମାକୃଷ୍ଟଂ ସର୍ବତୀର୍ଥୈରଭିପ୍ଲୁତଂ ।

ବକୁଳୈଶ୍ଚମ୍ପକୈର୍ବୃକ୍ଷୈଃ ଦାଡ଼ିମୈରୁପଶୋଭିତୈଃ ।
ଅଶୋକୈଶ୍ଚୈବ ପୁନ୍ନାଗୈ କର୍ଣ୍ଣିକାରୈଃ ସପାଟଳୈଃ ।
ଧବୈଃ ପନସକୈର୍ବୃକ୍ଷୈ ର୍ନାରକେଳୈଶ୍ଚ ଖର୍ଜୁରୈଃ ।
ଶାଲତାଳତମାଳୈଶ୍ଚ ବଟୈରଶ୍ୱତ୍ଥକୈସ୍ତଥା ।
ଏବ ନାନାବଧୈର୍ବୃକ୍ଷୈ ପୃତଂ ତସ୍ମଂ ତଟଃ ।
ମଲ୍ଲୀଜାତୀସମାକୀର୍ଣ୍ଣଂ କୁଳପୁଷ୍ପୈସ୍ତୁ ଶୋଭିତଂ ।
ତୁଳସୀଦମନକୈର୍ଯୁକ୍ତଂ ପବିତ୍ରଂ ପାପନାଶନଂ ।
ଅତ୍ର ପାପନ୍ତୁ କୁର୍ବନ୍ତି ଯେ ନରା ମୋହସଂଯୁତା
ନ ତେଷାନ୍ତୁ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଭବେଦ୍ଦେ ଭୂମିପାଳକାଃ ।
ଅଶ୍ୱମେଧମଦଂ ଯତ୍ର ଭବେଦ୍ଭୋଗବତୋ ସମଂ ।
ଅତ୍ର ପ୍ରତିଗ୍ରହଂ ଘୋରଂ ହାଲାହଳବିଷୋପମଂ ।
ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରେଷୁ ଯତ୍ପୁଣ୍ୟଂ ତଦତ୍ରାପି କ୍ଷୟଂ ଭବେତ୍ ।
ଈଷତ୍ପାପଂ ଭବେଦତ୍ର ମେରୁତୁଲ୍ୟଂ ମହାଶ୍ୱରାଃ ।
ଏତସ୍ମାତ୍କାରଣାଦ୍ବିପ୍ରା ଯଦ୍ଧତ୍ତଥ ପରଂ ଗଚ୍ଛଂ ।
ପାପାନି ଚ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ପୁଣ୍ୟମେବ ସମାଚର ।
ଇତି ତସ୍ୟ ବଚଃ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ମୁନୟଃ ପୁଣ୍ୟଲକ୍ଷଣାଃ ।
ଉଚୁସ୍ତେ ଘନଗମ୍ଭୀରଂ ଭରଦ୍ୱାଜଂ ମହଦ୍ବଚଃ ।

ଋଷୟଃ ଉଚୁଃ ।

ଦୁଷ୍ପ୍ରାପଂ ତ୍ୱତ୍ପୁଣ୍ୟଂ ବୈ ଭରଦ୍ୱାଜ ମହାମୁନେ ।
ପପଂ ପୁଣ୍ୟଂ ସମଂ ଯତ୍ର ତତ୍ସ୍ଥାନଂ ବଦ ନଃ ପ୍ରଭୋ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଅୟମର୍ଥୋ ମୟା ପୃଷ୍ଟଃ କୁଶକେତୁ ପୁରା ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ସ ଯଦାହ ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ତଦ୍ଭବପାଶବିମୋଚନଂ ।

ଦେଶାନାଂ ପ୍ରବରୋହ୍ୟେତସ୍ତଦ୍ଦେଶେଽତିବିଶ୍ରୁତଃ ।
ନଶ୍ୟନ୍ତେ ଚ ପାପାନି ତତ୍ର ଦେଶେ ହ୍ୟଘପ୍ରଦେ ॥
ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରାଣି ତୀର୍ଥାନି ତତ୍ର ସନ୍ତି ମହର୍ଷୟଃ ।
ଅଳ୍ପପୁଣ୍ୟଂ ବହୁତରଂ ଭବେତ୍ତତ୍ର ନ ସଂଶୟଃ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଋଷିପ୍ରଶ୍ନୋ ନାମ
ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—❋—

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ବିସ୍ତରେଣ ସମାଖ୍ୟାହି ତତ୍ରଦେଶମହାତ୍ମ୍ୟକଂ ।
ଯାସ୍ୟାମସ୍ତଦ୍ବୟଂ ଦେଶଂ ତିଷ୍ଠାମସ୍ତତ୍ର ଦେଶକେ ॥
ସର୍ବପାପହରଂ ଦେଶଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବୈସ୍ତୁ କଳ୍ପିତଂ ।
ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ କଥ୍ୟମାନଂହି ବିସ୍ତରେଣାସ୍ୟ ଭୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ॥
ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ସଦା ସନ୍ତି କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବତୀହରାଃ ।
ଏକସ୍ୟୈକସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରଂ ତୁ ସର୍ବପାପପ୍ରଣାଶନଂ ॥
ତତ୍ର ଦେଶେ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ନଦୀନ ମୁତ୍ତମା ନଦୀ ।
ମହାନଦୀତି ବିଖ୍ୟାତା ସର୍ବପାପପ୍ରଣୋଦନୀ ॥
ତସ୍ୟା ନଦ୍ୟାସ୍ତୁ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ କଥୟାମି ପୁନଃ ପୁନଃ ।
ଯସ୍ୟାଂ ସ୍ନାତ୍ୱା ନରଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠହର୍ବଂଲୋକମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ॥
ସ୍ମସ୍ତ ଶେତାୟୁଗେ ବ୍ରହ୍ମନ୍ ସ୍ୱକାନ୍ତର୍ନାମତଃ ଶ୍ରୁତଃ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞୋ ନୀତିଜ୍ଞଃ ପୁଲହାତ୍ମଜଃ ॥
ମହେନ୍ଦ୍ରପର୍ବତେ ତିଷ୍ଠନ୍ ସ ପ୍ରାହ ପିତରଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ।

ସୁକାନ୍ତିରୁବାଚ ।

ଏତତ୍ସ୍ଥାନଂ ଜନାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ବଭୂବ ହି ପିତଃ ପ୍ରଭୋ ।
ତପସ୍ତୁ ମହାରଣ୍ୟଂ ପ୍ରଯତ୍ନାତ୍କଥୟସ୍ୱ ମାଂ ।

ପୁଲହ ଉବାଚ ।

ସର୍ବଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱପରିତ୍ୟକ୍ତଂ ସର୍ବପକ୍ଷିସୁଖାବହଂ ।
ମୃଗାନେକୈଃ ସମାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ସିଦ୍ଧଗନ୍ଧର୍ବ ସେବିତଂ ।
ତପସ୍ତୁ ମହାସ୍ଥାନଂ ବହୁଭିଃ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଂ ।
ବ୍ରଜ ତ୍ୱଂ ସୁମନା ଭୂତ୍ୱା ଫଲଦଂ ବିନ୍ଧ୍ୟପର୍ବତଂ ।
ପିତୃବାକ୍ୟମିଦଂ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ସୁକାନ୍ତିଃ ସହସା ଯଯୌ ।
ଫଲଦଂ ସର୍ବପୁଣ୍ୟାନାଂ ବିନ୍ଧ୍ୟାଦ୍ରିଂ ତପସେ ବୁଧାଃ ।
ଗତ୍ୱା ସ ଦୃଷ୍ଟବାନ୍ ସ୍ଥାନଂ ତପସେ ବିଜନଂ ମହତ୍ ।
ତପୋଽତ୍ର ଚ କରିଷ୍ୟାମି ମନସେଦଂ ବ୍ୟଚିନ୍ତୟତ୍ ।
ତତ୍ର ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଚ ସଲିଲଂ ସଲିଲାର୍ଥଂ ତପୋଽକରୋତ୍ ।
ଅଦ୍ୟାହଂ ଜନ୍ମତୋ ଦେବ ସରିଚ୍ଛ୍ରେଷ୍ଠେଽମ୍ବୁଧିପ୍ରିୟେ ।
ତପୋଽତ୍ରାହଂ କରିଷ୍ୟାମି ମୟି ଗଙ୍ଗେ କୃପାଂ କୁରୁ ।
ଜପ୍ୟେଦଂ ପରମଂ ମନ୍ତ୍ରଂ ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧିମବାପ୍ନୁହି ।
ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟାସ୍ୟ ପ୍ରସାଦେନ ବିପ୍ରସ୍ୟ ତପସସ୍ତଥା ।
ସର୍ବପାପହରା ତତ୍ର ଗଙ୍ଗାଽବତତାର ହ ॥

ଗଙ୍ଗୋବାଚ ।

ସାଧୁ ପୁତ୍ର ମହାଭାଗ ତପସ୍ତପ୍ତଂ ତ୍ୱୟା ମହତ୍ ।
ତ୍ୱଦର୍ଥମାଜଗାମାହଂ ବିନ୍ଧ୍ୟଶୈଳଂ ନଗୋତ୍ତମଂ ॥

ଇଦାନୀଂ ତ୍ୱେଚ୍ଛୟା ବତ୍ସ ତ୍ୱଂ କୁରୁଷ୍ୱ ତପୋ ମହତ୍ ।
ତାବଦତ୍ର ତୁ ତିଷ୍ଠାମି ଯାବତ୍ତେ ତପସଃ ଫଳଂ ॥
ଦିବ୍ୟାଦ୍ୟାଗମିଷ୍ୟାମି ପଶ୍ଚାଚ୍ଛ ପୂର୍ବସାଗରଂ ।
ଇଦାନୀମତ୍ର ତିଷ୍ଠାମି ତପସୋଽର୍ଥେ ତବାନଘ ॥
ଦେବାନାଂ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଂ ଗୃହ୍ୟଂ ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ତୁ କା କଥା ।
ପ୍ରାପ୍ତାହଂ ତଦ୍ଧ୍ୱା ବ୍ରହ୍ମନ୍ ପୁଲହଧ୍ୟ ତପୋ ମହତ୍ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଗଙ୍ଗାୟା ବଚନଂ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ପ୍ରୀତାତ୍ମା ପୁଲହାତ୍ମଜଃ ।
ଉବାଚ ଘନଗମ୍ଭୀରଂ ବଚନଂ ଜାହ୍ନବୀଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ॥
ଭୂତନାଥସ୍ୟ ଦେବସ୍ୟ ପ୍ରିୟା ଚ ଚକ୍ରପାଣିନଃ ।
ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ତୁ ପ୍ରିୟା ଦେବ ସର୍ବେଷାଂ ଚୈବ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭା ॥
ବ୍ରହ୍ମଲୋକାତ୍ ପ୍ରଜାତା ତସ୍ମାଚ୍ଛଙ୍କରମୂର୍ଦ୍ଧନି ।
ତସ୍ମାଦ୍ବସସି ମେଦିନ୍ୟାଂ ପ୍ରାଣିନାଂ ହିତକାରଣାତ୍ ॥
ଜାହ୍ନବୀମିଦମୁକ୍ତ୍ୱା ତୁ କୃତାଞ୍ଜଳିପୁଟେଽଗ୍ରତଃ ।
ପ୍ରସନ୍ନାତ୍ମା ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ତୁତିମେତାଂ ଚକାର ହ ॥

ସ୍ୱକାନ୍ତିରୁବାଚ ।

ନମାମି ଦେବୀଂ ପାପଘ୍ନୀଂ ଜାହ୍ନବୀଂ ଭକ୍ତବତ୍ସଳାଂ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟପାବନୀଂ ତ୍ୱାଂ ତୁ ରକ୍ଷ ମାଂ ଶରଣାଗତଂ ॥
ସର୍ବପାପକ୍ଷୟକରୀ ସର୍ବଲୋକାର୍ତ୍ତିନାଶିନୀ ।
ପୂଜ୍ୟା ତ୍ୱଂ ସର୍ବଦେବୈସ୍ତୁ ତ୍ୱାଂ ନତୋଽସ୍ମି ପୁନଃ ପୁନଃ ॥
ଗିରିଜାନାଥଶିରସି ସ୍ଥିତା ତ୍ୱଂ ଜନପାବନୀ ।
ତ୍ୱାଂ ନତୋଽସ୍ମି ସ୍ଥିତାଂ ଗଙ୍ଗାଂ ପିତାମହକମଣ୍ଡଳୌ ॥

ବିଷ୍ଣୋଃ ପଦାବ୍ଜଜାଂ ତ୍ୱାଂ ତୁ ଭଗୀରଥବରପ୍ରଦାଂ ।
ପ୍ରଣତୋସ୍ମି ମହାଭାଗାଂ ପାବନୀଂ ସଗରାତ୍ମଜାନ୍ ।
ଇତି କୃତ୍ୱା ସ୍ତୁତିଂ ବିପ୍ର ପପାତ ଧରଣୀତଳେ ।
ଅଥ ଗଙ୍ଗା ମହାପୁଣ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଭକ୍ତିଂ ଦ୍ୱିଜସ୍ୟ ଚ ॥
ବିପ୍ରମୁତ୍ତୋଲୟାମାସ ବାହୁଭ୍ୟାଂ ପତିତଂ ଭୁବି ।
ମୁଖେ ତୁ ଚୁମ୍ବନଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ମାର୍ଜୟିତ୍ୱା ତନୋରଜଃ ॥
କ୍ରୋଡ଼େ ନିବେଶୟାମାସ ଉବାଚ ମଧୁରଂ ବଚଃ ।

ଗଙ୍ଗୋବାଚ ।

ପୃଚ୍ଛସ୍ୱ ମେ ମହାଭାଗ ଧର୍ମତୋ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ତବାଦ୍ୟାହ ଚ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବରଂ ବରୟ ସୁବ୍ରତ ।

ସୁକାନ୍ତିରୁବାଚ ।

ଯଦୁକ୍ତଂ ହି ତ୍ୱୟା ପୂର୍ବଂ ଗତାସ୍ମି ପୂର୍ବସାଗରଂ ।
ଇଦାନୀଂ ଗଚ୍ଛ ଭୋ ମାତର୍ମମ କୀର୍ତ୍ତିଃ ସଦାସ୍ତୁ ମେ ।
ଅପରଂ ବରମିଚ୍ଛାମି ପ୍ରସନ୍ନାଦ୍ଭବ ଦୀୟତାଂ ।
ଭବତ୍ପୂର୍ବସ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଂ ତପୋ ମେ ବିଘ୍ନବର୍ଜିତଂ ।

ଗଙ୍ଗୋବାଚ ।

ଏବମସ୍ତୁ ମହାଭାଗ ତପସ୍ତେ ବିଘ୍ନବର୍ଜିତଂ ।
ସ୍ୱନାମ୍ନାତ୍ର ବିଖ୍ୟାତଂ ନ ଗତାସ୍ମି ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମ ॥
ମହାନଦୀତି ବିଖ୍ୟାତଂ ଗମିଷ୍ୟାମ୍ୟତ୍ର ସର୍ବଦା ।
ଭଗୀରଥେନ ଆନୀତା ଯଥାହଂ ପାପନାଶିନୀ ।
ତସ୍ମାଚ୍ଛତଗୁଣା ପ୍ରୋକ୍ତା ତ୍ୱତ୍ତାହଂ ଦୁରିତାପହା ।
ସର୍ବଦା ତବ କୀର୍ତ୍ତିସ୍ତୁ ସ୍ଥାସ୍ୟତ୍ୟତ୍ର ମହୀତଳେ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଇତ ଦତ୍ତ୍ୱା ବରଂ ତସ୍ମୈ ଗଙ୍ଗା ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟପାବନୀ ।
ଧୃତ୍ୱାମ୍ବୁବପୁର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଂ ତସ୍ୟ ବବାହ ପୂର୍ବସାଗରଂ ।
ମହାନଦୀ ମହାପୁଣ୍ୟା ମହାଦେବପ୍ରିୟା ଶୁଭା ।
ଦ୍ୱିତୀୟଂବପୁଦ୍ୱଂ କୃତ୍ୱା ଅସ୍ତ୍ରେ ଗଙ୍ଗା ଭୁ ମାସ୍ତୃସ୍ୟା ।
ଛନ୍ଦଲେଶଂ ସମାସାଦ୍ୟ ଯାବଚ୍ଛିତ୍ରା ମହେଶ୍ୱରୀ ।
ତାବଚ୍ଚିତ୍ରୋତ୍ପଲାଖ୍ୟାତା ସର୍ବପୂଣ୍ୟପ୍ରଦା ନଦୀ ।
ମହାନଦ୍ୟାଂ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୂର୍ବେ ପାର୍ବତୀହରଂ ।
ସର୍ବପାପବିନିର୍ମୁକ୍ତୋ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନଫଳଂ ଲଭେତ୍ ।
ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ମହାନଦୀମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ନାମ
ଦ୍ୱିତୀୟେ ଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ପୂର୍ବ୍ବଂ ତେ କଥିତା ବିପ୍ର କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବତୀହରାଃ ।
ତେଷାଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ଚ ତୀର୍ଥଂ ଚ କଥୟସ୍ୱ ଯଥାର୍ଥତଃ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଆଦୌ କୃଷ୍ଣସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ କ୍ଷେତ୍ରତୀର୍ଥୟୋଃ ।
ସଂକ୍ଷେପେଣ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ଭୋ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
କ୍ଷେତ୍ରଂ ନୀଳାଚଳଂ ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପିଣଃ ।
ଯସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ତ୍ୟଜନ୍ ଦେହଂ ନରୋ ବୈକୁଣ୍ଠମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ନୀଳାଚଳଂ ମହାପୁଣ୍ୟଂ ନୀରଦାଭଂ ପ୍ରିୟଂ ମହତ୍ ।
ଦଶଯୋଜନବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣମୁଚ୍ଛ୍ରିତଂ ଯୋଜନାର୍ଦ୍ଧକଂ ।

ନାନାମୃଗଗଣାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ଷଡ଼ଙ୍ଗୈରୁପ ସେବିତଂ ।
ପାଦପୈଃ ସଫଳୈର୍ୟୁକ୍ତଂ ପୁଷ୍ପୈର୍ନାନାବିଧୈରପି ।
ସାକ୍ଷାତ୍ ବୈକୁଣ୍ଠରୂପଂ ତତ୍ କ୍ଷେତ୍ରଂ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
କ୍ଷେତ୍ରାଣାମପି କ୍ଷେତ୍ରଂ ଚ ତୀର୍ଥାନାମପି ଯଦ୍‌ବରଂ ॥
ଦେତ୍ରା ସମାପ୍ତଃ ପ୍ରାଙ୍ଗଣଃ ପରମାନନ୍ଦନିର୍ଭରାଃ ।
ଦେବକର୍ମାଣି ଚାନ୍ୟାନି କ୍ଷେତ୍ରେ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମେ ।
ଯସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ସଦା ସନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାଦ୍ୟା ଦେବତାଗଣାଃ ।
ଜଗନ୍ନାଥଂ ତୁ ପଶ୍ୟନ୍ତି ସ୍ନାତ୍ୱା ତୀର୍ଥେ ମହୋଦଧୌ ।
ନୀଳାଚଳବରେ ବିପ୍ରା ପୂର୍ବନୀଳାଶ୍ମରୂପଧୃକ୍ ।
ଇଦାନୀଂ ତୁ ଜଗନ୍ନାଥୋ ଭାତି ଦାରବକାଳୟ୍ୟା ।

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ପୁନଃ କଥଂ ଭରଦ୍ୱାଜ ଦେବଦେବୋ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁଃ ।
ନୀଳାଶ୍ମାଙ୍ଗସ୍ତୁ ନୀଳାଦ୍ରୌ ସାମ୍ପ୍ରତଂ ଚ କଥଂ ପୃଥକ୍ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ସଂକ୍ଷେପେଣ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ତାଂ କଥାଂ ବୈ ସନାତନୀଂ ।
ଯାଂ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ଚ ପୁନର୍ମୋହଂ ନ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଚ ମାନବାଃ ।
ଅହିଂସ୍ରସତ୍ୟଯୁଗେ ବିପ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନୋ ମହୀପତିଃ ।
ପ୍ରଜା-କ୍ଷୀରସମୁଦ୍ରେନ୍ଦୁ ଭୃଗୁକୁଳାବ୍ଧିଚନ୍ଦ୍ରମାଃ ।
ଦେବଦେବେ ଜଗନ୍ନାଥେ ଭକ୍ତିର୍ଯସ୍ୟ ଦୃଢ଼ା ମତା ।
ଯସ୍ତୁ ସାକ୍ଷାତ୍‌ସ୍ୱୟଂ ବିପ୍ରା ବ୍ରହ୍ମଣଃ ପଞ୍ଚମସ୍ତନୁଃ ।
ଯଦା ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ ଶମ୍ଭୁ ଗୃହ୍ଣୀଷ୍ଟ ସ୍ୱ ହସ୍ତାଦ୍‌ଗ୍ରାଂ ।
ତଦା ଜଘାନ ସହସା ବ୍ରହ୍ମଣଃ ପଞ୍ଚମଂ ଶିରଃ ।

ତଦା ପ୍ରଭୃତି ଭୋ ବିପ୍ରା ବ୍ରହ୍ମା ଚୈବ ଚତୁର୍ମୁଖଃ ।
ତଚ୍ଛିରସ୍ତୁ ମହାବାହୁ ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନେନ ବନ୍ଦିତଃ ।
ଯଜ୍ଵା ତପସ୍ୱୀ ଦାନ୍ତସ୍ତୁ ଶାନ୍ତସ୍ତାତ୍ତ୍ୱପୂଜକଃ ।
ବୈଷ୍ଣବଃ ସତ୍ୟ ସଂପନ୍ନୋ ଜିତକ୍ରୋଧୋ ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ।
ଏବମେଷ ମହୀପାଲଶ୍ଚିନ୍ତୟାମାସ ଚେତସି ।
ଦ୍ରଷ୍ଟୁଂ ସ୍ପ୍ରଷ୍ଟୁଂ ମହାବାହୁଂ ଲୋଚନାଭ୍ୟାଂ ପିବାମ୍ୟହଂ ।
ଇତ୍ଥଂ ଚିନ୍ତୟତସ୍ତସ୍ୟ ମହୀପାଲସ୍ୟ ଭୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ସ୍ୱପ୍ନେନ ଦର୍ଶନଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ଚକ୍ରଭୃତ୍ପ୍ରାହେଦଂ ବଚଃ ।

ଶ୍ରୀଭଗବାନୁବାଚ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମହୀପାଲ ଶୃଣୁ ମଦ୍ବଚନଂ ହିତଂ ।
ଯଚ୍ଛ୍ରୁତ୍ୱା ତ୍ୱଂ ପୁନର୍ମୋହଂ ନୈବ ଯାସ୍ୟସି ସୁବ୍ରତ ।
ଲବଣସ୍ୟୋଦଧେସ୍ତୀରେ ବାଲୁକାଭିଃ ସମାବୃତେ ।
ତତ୍ର ନୀଳାଚଳଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ମମ ତିଷ୍ଠତି ମୁକ୍ତିଦଂ ।
ରହସ୍ୟଂ ପରମଂ ସ୍ଥାନଂ ବ୍ରହ୍ମାଦୀନାଂ ଚ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଂ ।
ଯୋଗିନୋ ଯତିବର୍ଗାଶ୍ଚ ନ ଜାନନ୍ତି ମମ ସ୍ଥଳଂ ।
ଗୋପ୍ୟଂ ପୁଣ୍ୟପ୍ରଦଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ମତ୍ପୂଜ୍ୟଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
ପ୍ରଳୟେ ଚ ମହୀପାଳ ନଷ୍ଟେ ସ୍ଥାବରଜଙ୍ଗମେ ।
ବସେଽସ୍ମିନ୍ ଦୁଃଖିତେ ଚୈବ କାରୁଣ୍ୟଜଳସଂପ୍ଲୁତେ ।
ମହାକ୍ଷେତ୍ରାଣି ପୁଣ୍ୟାନି ତୀର୍ଥାନ୍ୟାୟତନାନି ଚ ।
ଅଶ୍ରମାଣି ଚ ରମ୍ୟାଣି ବୈକୁଣ୍ଠଂ କ୍ଷୀରସାଗରଂ ।
ଏତାନି ସଂପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ମହୀପତେ ।

ବଟପତ୍ରପୃଷ୍ଠସ୍ଥୋଽହମାସ୍ତେ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମେ ।
ତତ୍ର ଗଚ୍ଛ ମହୀପାଲ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ସୁସଂଯତଃ ।
ଦ୍ରକ୍ଷ୍ୟସେ ତ୍ୱଂ ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ଇନ୍ଦ୍ରନୀଲ ତନୁମିମଂ ।
ସେହ୍ଲଣ୍ୟାଖ୍ୟଂ ମହତ୍ତୀର୍ଥଂ ତତ୍ପାର୍ଶ୍ୱେ ଚୈବଭିଷ୍ଠତ ।
ତତ୍ର ଭକ୍ତ୍ୟା ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ମଦ୍ଦେହେ ଲୀୟତେ ଧ୍ରୁବମ୍ ।
ଏବଂ ନିଗଦତେ ତସ୍ମିନ୍ କେଶବେ କେଶିସୂଦନେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ୟ ରାଜର୍ଷେଃ ସ୍ୱପ୍ନଂ ନିଦ୍ରା ବଭଞ୍ଜୀ ହ ।
ତତ୍ର ସ୍ୱପ୍ନୋତ୍ଥିତୋ ରାଜା ନ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରଂ ।
ରୁରୋଦ ଭୃଶଦୁଃଖାର୍ତ୍ତିଃ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣେତି କୀର୍ତ୍ତୟନ୍ ।
ଦେବାନାଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନାଂ ଚ କିଂ ମୟା ନ କୃତଂ କୃତଂ ।
ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୁତ୍ର ଘନଶ୍ୟାମୋ ନିରଞ୍ଜନଃ ।
ଜଲାର୍ଥମାଗତା ଘାବଃ କିଂ ମେ ନିପୃମିତାଃ ପୂସ୍ର ।
ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୁତ୍ର ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରୋ ହରିଃ ।
ଚୂତନିମ୍ବକଦମ୍ବାଦ୍ୟା ପାଦପାଃ ଛେଦିତା ମୟା ।
ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୁତ୍ର ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟଗଦାଧରଃ ।
ବୈଶ୍ୱଦେବସ୍ୟ ବେଲାୟାଂ ନ ଦତ୍ତସ୍ତ୍ୱତିଥିର୍ମୟା ।
ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୁତ୍ର ଦେବଦେବୋ ଜଗତ୍ପତିଃ ।
ପରନିନ୍ଦା କୃତା କିଂ ମେ ପ୍ରାଣିପ୍ରାଣଂ ହୃତଂ ମୟା ।
ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୁତ୍ର ସିନ୍ଧୁଜାରଧଦାୟକଃ ।
କିଂ ମେ ହୃତା ବ୍ରାହ୍ମଣାସ୍ତୁ ଗାବଃ କିଂ ମେ ସହସ୍ରଶଃ ।
ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୁତ୍ର ଶଙ୍କସ୍ୱର୍ଦ୍ଧଶରୀରକଃ ।
କିଂ ମେ ନ ରକ୍ଷିତାଃ କ୍ଷିପ୍ରଂ ପ୍ରଜାଃ ଦୁଃଖେ ପରିପ୍ଲୁତାଃ ।

ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୃଷ୍ଣ ସଘବୋ ସବଣାନ୍ତକଃ ।
ତ୍ୱଂ ମେ ଲୋଷ୍ଟ୍ରଂ ତୃଣଂ କାଷ୍ଠଂ ଷିପ୍ତଂ କୂପେ ଜଲାଶୟେ ।
ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୃଷ୍ଣ ତେନ ପାପେନ କେଶିହା ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ତ୍ୱଂ ନ କୃତା କାଲେ ତର୍ପଣଂ ନ କୃତଂ ମୟା ॥
ପଶ୍ୟତୋ ମେ ଗତଃ କୃଷ୍ଣ ଗୋପିକାନନ୍ଦବର୍ଦ୍ଧନଃ ।
ଇତ୍ଥଂ ବିଲପତସ୍ତସ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ୟ ଧୀମତଃ ॥
ଅପସ୍ମର୍ମିହିଣଃ ପୌତ୍ର ଧୀମନ୍ତସ୍ତ ପୂତ୍ରେବହ୍ମତାଃ ।
ତେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଖେଦନଂ ତସ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ୟ ଭୂପତେଃ ॥
ଊଚୁରିତ୍ଥଂ ବଚଃ ସର୍ବେ କ୍ଷଣଂ ଦୁଃଖିତମାନସାଃ ।

ମନ୍ତ୍ରିଣଃ ଊଚୁଃ ।

ମହୀପତେ ମହାବାହୋ କିମର୍ଥଂ ରୁଦିତଂ ତ୍ୱୟା ।
କଥୟସ୍ୱ ଯଥାର୍ଥଂ ନଃ ସାଧୟାମୋ ନ ସଂଶୟଃ ॥
ଇତ୍ଥଂ ପ୍ରବୋଧିତୋ ଭୂପୋ ମନ୍ତ୍ରିଭିସ୍ତୁ ପୁରୋହିତୈଃ ।
ତାନ୍ ବାଚ ପ୍ରୟତ୍ନେନ ହର୍ଷଗଦ୍ଗଦୟା ଗିରା ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଉବାଚ ।

ସ୍ୱପ୍ନେ ଦୃଷ୍ଟୋ ଜଗନ୍ନାଥଃ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାଧରଃ ।
ବନମାଳୀ ପୀତବାସୋ ଘନଶ୍ୟାମୋ ରମାପତିଃ ॥
ସ ଉବାଚ ହୃଷୀକେଶା ମାଂ ସ୍ୱପ୍ନେ ପାପହାରଣଂ ।
ଗଚ୍ଛ ଭୂପ ସ୍ତ୍ରପପ୍ରତ୍ୟା ଦ୍ରକ୍ଷ୍ୟସେ ନୀଳପର୍ବତେ ।
ଏଦାନୀଂ ଚ ଗମିଷ୍ୟାମି ନୀଲାଦ୍ରିଂ ନିର୍ମଳପ୍ରଦଂ ।
କୁରୁଧ୍ୱଂ ମନ୍ତ୍ରିଣୋ ହାର୍ଦ୍ଦଂ ସମ୍ଭାରଂ ମମ ସତ୍ୱରାତ୍ ॥

ସ୍ୱୀକୃତ୍ୟ ସର୍ବପୌରାଂସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରିଣସ୍ତ ପୁରୋହିତାଃ ।
ଅବିବେଶ ପୁରଂ ରାଜା ଯଯୁଃ ସ୍ୱଂ ସ୍ୱଂ ପୁରଂ ତତଃ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଏତସ୍ମିନ୍ନନ୍ତରେ ବତ୍ସ ଯମସ୍ତୁ ରବିନନ୍ଦନଃ ।
ସ୍ୱପଦଦୃଢ଼କାମସ୍ତୁ ନୀଳପର୍ବତମାବଶତ୍ ।
ଦୁଃଖିତୋ ଯମୁନାଭ୍ରାତା ବେପମାନଃ ପୁନଃ ପୁନଃ ।
ସ୍ଥିତ୍ୱାଗ୍ରେ ବାସୁଦେବସ୍ୟ ବାକ୍ୟମେତଦୁବାଚ ହ ।

ଯମ ଉବାଚ ।

ନମୋଽସ୍ତୁ ବସ୍ତବେ ତୁଭ୍ୟଂ ସର୍ବଲୋକ ହିତାତ୍ମନେ ।
ରଜସ୍ତମୋବିଶୁଦ୍ଧସ୍ତ୍ୱଂ ସ୍ୱପ୍ରକାଶ ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ।
ସୃଷ୍ଟୋଽହଂ ପ୍ରେତରାଜସ୍ତେ ଦେବଦେବ ଜଗଦ୍ଗୁରୋ ।
କିଂ କରୋମି ମହାବାହୋ ତ୍ୱଂ ବୈ ଦୀନାର୍ତ୍ତିନାଶନଃ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ ।

କିଂ ତେ ଦୁଃଖଂ ସମୁତ୍ପନ୍ନଂ କଥୟସ୍ୱ ମମାଗ୍ରତଃ ।
ତଦ୍ଦୁଃଖଂ ଛେଦୟିଷ୍ୟାମି ସତ୍ୟଂ ଚ ରବିନନ୍ଦନ ।

ଯମ ଉବାଚ ।

କୃତଂ ଦେବ ତ୍ୱୟା ସତ୍ୟମିଦାନୀଂ କଥୟାମ୍ୟହଂ ।
ତଚ୍ଛୃଣୁଷ୍ୱ ମହାବାହୋ ଶୃଣୁଷ୍ୱ ମଧୁବଂଶଜ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ତୁ ନୃପତିସ୍ତ୍ରାଗଚ୍ଛତି ବଳାନ୍ୱିତଃ ।
ମୁକ୍ତିଂ ଯାସ୍ୟନ୍ତି ତେ ସର୍ବେ କିଂ କରୋମି ବଦ ପ୍ରଭୋ ।
ଇଦାନୀଂ ଚ ଜଗନ୍ନାଥ ନୀଳାଦ୍ରୀଶଂ ପରିତ୍ୟଜ ।
ପାତାଳଂ ଯାତୁଂ ତତ୍ତୀର୍ଥଂ ରୌହିଣ୍ୟାଖ୍ୟଂ ଚ କେଶବ ।

ଯସ୍ମିନ୍ ସ୍ନାତ୍ୱା ମହାବାହୋ ଜାତେ, ମୁକ୍ତିମବାପ ହ ।
ତଦ୍ରୂପଂ ଚ ସମାଲୋକ୍ୟ ଶବରସ୍ତ୍ୱଜରାମରଃ ॥

ଶ୍ରୀଭଗବାନୁବାଚ ।

ସତ୍ୟମୁକ୍ତଂ ମୟା ତ୍ୱମିଦାନୀଂ କ ବରୋସ୍ମ୍ୟହଂ ।
ଯଦୁକ୍ତଂ ତେ ବରଃ ସର୍ବମେବଂ ଭବତୁ ଖେସ୍ପରେ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଅଜ୍ଞାଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥାତ୍ ସ୍ୱଗୃହଂ ଭ୍ରୂଷ୍ଟବର୍ଯ୍ୟଯୌ ।
ଦେବଦେବୋଽପି ଭଗବାନାସ୍ତେ ନୀଳାଚଳେ ଶୁଭେ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଯମବରଦାନଂ ନାମ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

———

ନୀଳଶୈଳଂ ଜଗାମାଥ ମଣ୍ଡପଃ ସହ ପାର୍ଥିବଃ ।
ପୁରୋହିତୈଃ ପୁରାଣଜ୍ଞୈଃ ପ୍ରଜାଭିରଶ୍ୱବାରଣୈଃ ।
ଗଚ୍ଛନ୍ମାର୍ଗେ ଦଦର୍ଶାଥ ବନେ କାମ୍ରେ ଶିବେ ଶୁଭଂ ।
ନୃଜସ୍ତ୍ରିହା ଚ ତଂ ନତ୍ୱା ଗତବାନ୍ନୀଳପର୍ବତଂ ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୃଷ୍ଟାଙ୍କୁରଂ ଯାବନ୍ନୀଳଶୈଳୋ ବସ୍ତ୍ରଜତେ ।
ଏତନ୍ମଧ୍ୟେ ଦଦର୍ଶାସୌ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରାନ୍ ନରାନ୍ ॥
ସମୀପଂ ତସ୍ୟ ସଂପ୍ରାପ୍ୟ ରାଜାସୌ ଦୀନମାନସଃ ।
କରସଂପୁଟକାଂ କୃତ୍ୱା ନାରଦଂ ପର୍ଯ୍ୟପୃଚ୍ଛତ ।
ସ୍ଫୁରତେ ଦକ୍ଷିଣଂ ଚକ୍ଷୁର୍ବାମ ଗାଂସ୍ତ ପ୍ରକମ୍ପତେ ।
ମମୈତଲ୍ଲକ୍ଷଣଂ ବ୍ରୂହି କିଂ ଫଳଞ୍ଚ ସ୍ତ୍ୱମେବ ହି ।

ନାରଦ ଉବାଚ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମହାବାହୋ ଇନ୍ଦ୍ରନୀଳତନୂର୍ଦ୍ଧଃ ।
ପାତାଳଂ ଗତବାନଦ୍ୟ ସେହୁଣ୍ୟାଖ୍ୟଂ ଜଠଂ ତଥା ॥

ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ତୁ ତଚ୍ଛ୍ରୁତ୍ୱା ବଜ୍ରପାତସମଂ ବଚଃ ।
ପପାତ ଧରଣୀପୃଷ୍ଠେ ଗିରେଃ ଶୃଙ୍ଗ ଇବାପରଃ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଦୁଃଖିତାଃ ସର୍ବେ ମନ୍ତ୍ରିଣଶ୍ଚ ପୁରୋହିତାଃ ।
ଶୀଘ୍ରମୁତ୍ଥାପୟାମାସୁର୍ନୃପତିଂ ପତିତଂ ଭୁବି ।
ଏତସ୍ମିନ୍ନନ୍ତରେ ବିପ୍ରା ନାରଦୋ ମୁନିପୁଙ୍ଗବଃ ।
ଉବାଚ ବଚନଂ ରମ୍ୟଂ ରାଜାନଂ ଦୀନମାନସଂ ।

ନାରଦ ଉବାଚ ।

ବ୍ରହ୍ମଣା ପ୍ରେଷିତୋଽହଂ ଚ ତଦର୍ଥଂ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ଇଦାନୀଂ ତୁ ଜଗନ୍ନାଥଃ ପୁନସ୍ତାବଦ୍ଭବିଷ୍ୟତି ।
ଇତ୍ୟୁକ୍ତେ ନାରଦେ ତେନ ଚକ୍ରୁଃ କୋଲାହଳଂ ଜନାଃ ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରାଙ୍କିତେ ଽବୈଚ ଦାରୁରୂଣ୍ଣ ବଟେ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଜନାନାଂ ତଦ୍ୱଚଃ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ସ ନୃପୋ ହର୍ଷମାନସଃ ।
ତପୋଧନଂ କରେ ଧୃତ୍ୱା ବେଳାମଧ୍ୟେ ସମାଯଯୌ ।
ଗତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ସମାନୀତୋ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ ଜନୈଃ ସହ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମା ତତଃ ଶୀଘ୍ରଂ ପ୍ରତିମାଂ ନିର୍ମମେଽଦ୍ୱୟଂ ।
ବଳଭଦ୍ରୋ ଜଗନ୍ନାଥ ସୁଭଦ୍ରା ଚ ସୁଦର୍ଶନଂ ।
ବନମାଳୀ ପୀତବାସଃ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରୋ ହରିଃ ।
ହଳପାଣି ର୍ଗଦାପାଣିଃ ଫଣାଦକଣ୍ଠମସ୍ତକଂ ।
ସୁଭଦ୍ରା ପଦ୍ମହସ୍ତା ଚ ସ୍ତମ୍ଭରୂପଂ ସୁଦର୍ଶନଂ ।
ଏତାଶ୍ଚ ପ୍ରତିମା କୃତ୍ୱା ସ୍ଥାପୟିତ୍ୱା ଚ ମଣ୍ଡପେ ।
ବ୍ରହ୍ମଲୋକଂ ମହାବାହୁଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର୍ଥଂ ସମାଯଯୌ ।

ଗତ୍ୱା ଚ ଦୃଷ୍ଟବାନ୍ ତତ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣଂ କୁଶଲାସ୍ଥିତଂ ।
ଉବାଚ ବଚନଂ ନତ୍ୱା କୃତାଞ୍ଜଲିପୁଟୋଽତ୍ରିଜଃ ।

ରାଜୋବାଚ ।

ନମସ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଣେ ତୁଭ୍ୟଂ ପ୍ରଜାନାଂ ପତୟେ ନମଃ ।
ତ୍ରାହି ମାଂ କରୁଣାପାଙ୍ଗୈସ୍ତ୍ୱରସ୍ୱ ମେ ନାରଥଂ ।

ବ୍ରହ୍ମୋବାଚ ।

ସାଧୁ ସ୍ତୁତ ମହାବାହୋ ବୈଷ୍ଣବସ୍ତ୍ୱାଦୃଶୋ ଭବ ।
ନାତୀତୋ ବର୍ତ୍ତମାନସ୍ଥ ନ ଭବିଷ୍ୟଃ କଦାଚନ ।
ଅଧୁନାହଂ ଗମିଷ୍ୟାମି ତବାର୍ଥଂ ଚକ୍ରପାଣିନଃ ।
ପ୍ରତିଷ୍ଠାଂ ଚ କରିଷ୍ୟାମି ଗଚ୍ଛ ଶୀଘ୍ରଂ ମହୀପତେ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବଚନଂ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ରାଜା ହୃଷ୍ଟମନାଽଭବତ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମଲୋକାତ୍ପରିଭ୍ରଷ୍ଟୋ ଭୂମିଲୋକଂ ସମାବସତ୍ ।
ଆଗତ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟବାନ୍ ତତ୍ର ଗାଲଂ ନୃପତିକୁଞ୍ଜରଂ ।
ବିଗୃହ୍ୟ ତେନ ରାଜେନ୍ଦ୍ରୋ ଜଗାଦ ହରିମବ୍ୟୟଂ ।
ଯଯୌ ବ୍ରହ୍ମା ବ୍ରହ୍ମଲୋକାତ୍ପ୍ରତିଷ୍ଠାଂ କୃତବାନ୍ ତତଃ ।
ଜିତନ୍ତୁ ଇତିମନ୍ତ୍ରେଣ ଅସ୍ତୁବନ୍ ଦେବତାଗଣାଃ ।
ଆବିର୍ବଭୂବ ଭଗବାନ୍ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରୋ ହରିଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନମୁବାଚେଦଂ ପ୍ରଜାପତିମପି ପ୍ରଭୁଃ ।

ଭଗବାନୁବାଚ ।

ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରାଣି ତୀର୍ଥାନି ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ପ୍ରଜାପତେ ।
ଅତ୍ର ବୈ ସର୍ବଭାବେନ ସ୍ଥାସ୍ୟେଽହଂ ତେ ପରାର୍ଦ୍ଧକେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମହୀପାଳ ଶୃଣୁ ମଦ୍ବଚନଂ ହିତଂ ।
ସ୍ନାନଂ ଜ୍ୟୈଷ୍ଠ୍ୟାଂ ପ୍ରକୁର୍ବୀଥା ଗୁଣ୍ଡିଚାଖ୍ୟଂ ମହୋତ୍ସବଂ ।
ସ୍ନାନକାଳେ ନରା ଯେ ମାଂ ଦ୍ରକ୍ଷ୍ୟନ୍ତି ଚ ମୁଦାନ୍ୱିତାଃ ।
ତେଷାଂ ମୁକ୍ତିଂ ପ୍ରଯଚ୍ଛାମି ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ବଦାମି ବାଂ ।
ଗୁଣ୍ଡିଚାଖ୍ୟଂ ମହାଯାତ୍ରାଂ ଯେ ପଶ୍ୟନ୍ତି ମୁଦାନ୍ୱିତାଃ ।
ସର୍ବପାପବିନିର୍ମୁକ୍ତାସ୍ତେ ଯାନ୍ତି ଭବନଂ ମମ ।
ତୂଷ୍ଣୀଂବଭୂବ ଭଗବାନ୍ ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଜନାର୍ଦ୍ଦନଃ ।
ବ୍ରହ୍ମାପି ବ୍ରହ୍ମଲୋକଂ ଚ ଗତବାନ୍ ଭୋ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନୋଽପି ରାଜର୍ଷି ର୍ଦେବଦେବଂ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ।
ପୂଜୟିତ୍ୱା ପ୍ରଯତ୍ନେନ ତତୋମୁକ୍ତିମବାପ ସଃ ।
ଏବଂ ପୁରା ଜଗନ୍ନାଥ ଇନ୍ଦ୍ରନୀଳସ୍ୱରୂପଧୃକ୍ ।
ଦାରୁବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପେଣ ଭାତିଦାନୀଂ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁଃ ।

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ନୃପମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତିର୍ନାମ
ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o—

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଅସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ଯେ ବସନ୍ତି ନରାଃ କିଲ ।
ତେ ଯାନ୍ତି ବିଷ୍ଣୋଃ ସାନ୍ନିଧ୍ୟଂ ଭାସମାନାଃ ସ୍ୱତେଜସଃ ।
ମହୋଦଧୌ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପାନି କ୍ଷପିତ୍ୱା ମୋକ୍ଷମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଗଙ୍ଗାୟାଂ ଚ ସରସ୍ୱତ୍ୟାଂ ଗୋଦାବର୍ଯ୍ୟାଂ ଚ ଭୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଯତ୍ତତ୍ଫଳମବାପ୍ନୋତି ଲବଣାମ୍ବୁଧିଦର୍ଶନାତ୍ ।

ମାର୍କଣ୍ଡେୟଂ ଚ ତତ୍ରୈବ ତୀର୍ଥଂ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟପାବନଂ ।
ଯତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ସୁରାଃ ସର୍ବେ ସ୍ୱପଦଂ ପ୍ରାପ୍ନୁୟୁଃ ପୁରା ।
ମାର୍କଣ୍ଡେୟାବଟଂ ବପ୍ରାଃ ସ୍ୱୟଂ କୃଷ୍ଣେନ ନିର୍ମିତଂ ।
ହ୍ରଦାର୍ଥାୟ ମହର୍ଷେଶ୍ଚ ମାର୍କଣ୍ଡେୟସ୍ୟ ଧୀମତଃ ।
ତତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ନରଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠୋ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶୈଳସୁତାପତିଂ ।
କୋଟିଜନ୍ମକୃତଂ ପାପଂ ତତ୍କ୍ଷଣାଦେବ ନାଶୟେତ୍ ।
ତସ୍ମିନ୍ନୀଳାଚଳେ ବିପ୍ରା ଦେବରାଜସ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣେ ।
ଯମେଶ୍ୱର ଇତି ଖ୍ୟାତୋ ଯମସଂଯମତତ୍ପରଃ ।
ଯମେଶ୍ୱରଂ ସମାଲୋକ୍ୟ ପୂଜୟିତ୍ୱା ଚ ଭକ୍ତିତଃ ।
ନରଃ ଶିବମବାପ୍ନୋତି ଯମଦଣ୍ଡବିବର୍ଜିତଃ ।
ତସ୍ୟ ପଶ୍ଚିମଦିଗ୍ଭାଗେଽଲାବୁକେଶ୍ୱରସଂଜ୍ଞକଃ ।
ଅର୍ଚ୍ଚୟିତ୍ୱା ନରସ୍ତଂ ଚ ମନୋରଥମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଅପୁତ୍ରଃ ପୁତ୍ରମାଂଶ୍ଚୈବ ବ୍ୟଙ୍ଗଃ କନ୍ଦର୍ପରୂପଧୃକ୍ ।
ଭବତ୍ୟେବ ମହୀପାଳ ତସ୍ୟ ଲିଙ୍ଗସ୍ୟ ସେବନାତ୍ ।
କପାଲମୋଚନଂ ନାମ ଲିଙ୍ଗଂ ସନ୍ନିହିତଂ ପ୍ରଭୋ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ବିଧିବଦ୍ଭକ୍ତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ବ୍ୟପୋହତି ।
ତତ୍ର ନୀଳାଚଳେ ବିପ୍ରା ଶ୍ୱେତଗଙ୍ଗା ଇତି ଶ୍ରୁତା ।
ଶ୍ୱେତମାଧବରୂପେଣ ତତ୍ରାସ୍ତେ ଭଗବାନ୍ ପ୍ରଭୁଃ ।
ମତ୍ସ୍ୟମାଧବସ୍ତତ୍ରୈବ ବେଦବେଦାଙ୍ଗପାରଗଃ ।
ଉଭୟୋର୍ଦୃଷ୍ଟିଯୋଗେନ ଜୀବୋ ମୁକ୍ତିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମହା ଚ ସୁରାପଶ୍ଚ ଗୋଘ୍ନୋ ବା ଭ୍ରୂଣଘାତକଃ ।
ତେ ସର୍ବେ ମୁକ୍ତିମାୟାନ୍ତି ମଧ୍ୟେ ଚ ଶ୍ୱେତମତ୍ସ୍ୟୟୋଃ ।

ଶ୍ୱେତାଖ୍ୟାଂ ଚ ନଭଃସ୍ନାତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଚ ଶ୍ୱେତମତ୍ସ୍ୟକୌ ।
ପାପାନି ଚ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଶ୍ୱେତଦ୍ୱୀପଂ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସରସ୍ତତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ସମପୃକ୍ଷତଂ ।
ତଦାସାଦ୍ୟ ନରୋ ବିପ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ସହ ମୋଦତେ ।
ତତ୍ରସ୍ଥଂ ନରସିଂହଂ ଚ ଶଙ୍କରଂ ନୀଳକନ୍ଦରଂ ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ନତ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱା ଜ୍ୟୋତିର୍ଲୋକଂ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ହରଶଙ୍କରୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ଯୋଦନ୍ତା ପିଣ୍ଡମୂର୍ତ୍ତମଂ ।
ପିତୃଣାଂ ଉଦ୍ଧୃତଂ କୃତ୍ୱା ଦେବଲୋକଂ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣଂ କଳ୍ପବଟଂ ତତ୍ର ଦାରୁବ୍ରହ୍ମସମୀପତଃ ।
ଯସ୍ୟଚ୍ଛାୟାଂ ସମାକ୍ରମ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦ୍ ବିମୁଚ୍ୟତେ ।
କୃତ୍ୱା ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ ତସ୍ୟ ଯସ୍ତୁ ପୂଜୟତେ ବଟଂ ।
ତସ୍ୟ ଜନ୍ମଶତୋଦ୍ଭୂତଂ ଦୋଷଂ ଚ କ୍ଷମତେ ହରିଃ ।
ମଙ୍ଗଳା ବଟମୂଳେ ଚ ଦେବୀ ମଙ୍ଗଳଦାୟିନୀ ।
ତାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱା ଚ ମୋହବନ୍ଧାଦ୍ ବିମୁଚ୍ୟତେ ।
ବଟସ୍ୟ ପଶ୍ଚିମେ ଭାଗେ ବିମଳା ବିମଳପ୍ରଦା ।
ତସ୍ୟା ଦର୍ଶନମାତ୍ରେଣ ବିଦ୍ୟାବାନ୍ ଜାୟତେ ନରଃ ।
ତଦଗ୍ରେ କାକତୀର୍ଥସ୍ଥ କୋଟିସୂର୍ଯ୍ୟସମପ୍ରଭଃ ।
ଦୈତ୍ୟେନ୍ଦ୍ରୋସେବଦାର୍ଯ୍ୟାସ୍ତେ ଦର୍ଶନାନ୍ମୁକ୍ତିଦୋ ମତଃ ।
ତସ୍ୟାଗ୍ରେ ବାସୁଦେବସ୍ତୁ ଶେଷଶାୟୀ ଗଦାଧରଃ ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରାଙ୍କିତଭୁଜୋ ବନମାଲାବିଭୂଷିତଃ ।
କ୍ଷୀରଶାୟୀ ଜଗନ୍ନାଥଃ ସାକ୍ଷାଦତ୍ର ସ୍ଥିତଃ ପ୍ରଭୁଃ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଦତଳେ ଗୃହି କର୍ଣ୍ଣମୂଳେ ସରସ୍ୱତୀ ।

ନାଭିପଦ୍ମୋପରି ବ୍ରହ୍ମା ବେଦବେଦାଙ୍ଗପାରଗଃ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡଧରୋ ଦେବଶ୍ଚତୁର୍ବାହୁଶ୍ଚତୁର୍ମୁଖଃ ।
ଈଶ୍ୱରଃ ପାର୍ବତୀନାଥଃ ଶେଷରୋଷତ୍ୱମାପ୍ତବାନ୍ ।
ଯସ୍ମାଦନନ୍ତଃ ପୁରୁଷସ୍ତସ୍ମାଦେବତ୍ୱମାପ୍ତବାନ୍ ॥
ଅନନ୍ତୋପରି ଦେବେଶଃ ପୁରୁଷୋତ୍ତମସଞ୍ଜ୍ଞକଃ ।
ତସ୍ମାଦ୍ବେଦେ ପୁରାଣେ ଚ ଅନନ୍ତଃ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ ॥
ପୁରୁଷୋତ୍ତମନାମ୍ନୈତତ୍କ୍ଷେତ୍ରେ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମେ ।
ନରୋ ମୁକ୍ତିମବାପ୍ନୋତି ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶ୍ରୀଶେଷଶାୟିନଂ ॥
ତସ୍ୟ ଦାରୁସ୍ୱରୂପସ୍ୟ ନିର୍ମାଲ୍ୟଂ ପାପନାଶନଂ ।
ଅନ୍ନାଦ୍ୟଂ ପିଷ୍ଟକଂ ଚୈବ ଯଦନ୍ୟାତ୍ତସ୍ମୁଚେ ପରଂ ॥
ଜଗନ୍ନାଥସ୍ୟ ନୈବେଦ୍ୟଂ ମହାପାତକନାଶନଂ ।
ଭକ୍ଷଣାତ୍ ଫଳମାପ୍ନୋତି କପିଳାକୋଟିଦାନଜଂ ।
କିଂ ତେନ ନ କୃତଂ ପାପଂ କିଂ ତେନ ଚ କୃତଂ ତପଃ ।
ଭକ୍ଷିତଂ ଯେନ ନାନ୍ନାଦ୍ୟଂ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପିଣଃ ॥
ଜଗନ୍ନାଥୋ ଯଥା ସାକ୍ଷାତ୍ ଦର୍ଶନାନ୍ମୁକ୍ତିଦୋ ଧ୍ରୁବଂ ।
ତଥୈବ ମୁକ୍ତିଦଂ ହ୍ୟନ୍ନଂ ଜଗନ୍ନାଥସ୍ୟ ଭୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ॥
ଦେଶାନ୍ତରଗତଂ ବାପି ଶୁଷ୍କମାତ୍ରମଥାପି ବା ।
ଭକ୍ଷଣାତ୍ ଦର୍ଶନାଚ୍ଚୈବ ଦ୍ୱିଜାତୀନାଂ ଚ ମୁକ୍ତିଦଂ ॥
ପୁରୁଷୋତ୍ତମାତ୍ପରଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ନାସ୍ତି ନାସ୍ତି ମହୀସୁରାଃ ।
ଦ୍ୱିଜାସ୍ତୁ ଏପଗ୍ୱଦନ୍ନଂ ଯତ୍ର ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ପୃଥକ୍ଂ ॥
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବପ୍ରଯତ୍ନେନ ଗନ୍ତବ୍ୟଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟଂ ଚ ଜଗନ୍ନାଥମାତ୍ମନୋ ମୁକ୍ତିକାରଣାତ୍ ॥

ବଟମୂଲେ ବଟେଶଂ ଚ ସର୍ବ୍ବପାପପ୍ରଣାଶନଂ ।
ତସ୍ୟ ଦର୍ଶନମାତ୍ରେଣ ସର୍ବ୍ବପାପାଦ୍ ବିମୁଚ୍ୟତେ ॥
ବାରାଣସ୍ୟାଃ ସମଂ ହ୍ୟସ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରମେକାମ୍ରକଂ ବନଂ ।
ପୁରୁଷାଖ୍ୟଂ ସମଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ନାସ୍ତି ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟମଣ୍ଡଲେ ॥
ସର୍ବ୍ବେଷାଂ ଚୈବ କ୍ଷେତ୍ରାଣାଂ ରାଜା ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
ସର୍ବ୍ବେଷାଂ ଚୈବ ଦେବାନାଂ ରାଜା ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ ॥
କିଂ ଗୁହ୍ୟ ବହୁନୋକ୍ତେନ ଭାଷିତେନ ପୁନଃ ପୁନଃ ।
ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ପୁନଃ ସତ୍ୟଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ନ ପୁରୁଷୋତ୍ତମାତ୍ ।
ପୁରୁଷୋତ୍ତମମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବକ୍ତୁଂ ବର୍ଷ ଶତୈରପି ।
ନ ସମର୍ଥୋ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠାଃ କିମନ୍ୟତ୍ ଶ୍ରୋତୁମର୍ହଥ ॥

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ସମ୍ୟକ୍ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ତ୍ୱୟା କ୍ଷେତ୍ରଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
କଥୟସ୍ୱ ତପସ୍ଥାନଂ ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ପୂର୍ବ୍ବମୁକ୍ତଂ ମୟା ବିପ୍ରା ଯଥେମଶୋ ମୁକ୍ତିଦାୟକଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରାଦ୍ୟାଃ ଦେବତାଃ ସର୍ବ୍ବେ ତତ୍ର ସନ୍ତି ତପସ୍ୱିନଃ ॥
ଏତତ୍ପୁଣ୍ୟଂ ଭବେତ୍ତତ୍ର ମେରୁତୁଲ୍ୟଂ ନ ସଂଶୟଃ ।
କୁରୁଧ୍ୱଂ ତତ୍ର ଭୋ ବିପ୍ରାସ୍ତପୋ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାୟକଂ ।
ତତ୍ସ୍ଥାନଂ ସୁନ୍ଦରତୂର୍ଣ୍ୟଂ ଦେବାଦୀନାଂ ଚ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଂ ।
ବହୁପୁଣ୍ୟେନ ଦେବାସ୍ତ ତତ୍ର ସନ୍ତି ମହର୍ଷୟଃ ।
ନାନାପୁଷ୍ପସମାଯୁକ୍ତଂ ପୂଗ ବୃକ୍ଷବିରାଜିତଂ ।
ପନସୈର୍ନାରିକେଳୈଶ୍ଚ ପୂରିତଂ ତସ୍ମମନ୍ତତଃ ।

ଜପୈର୍ହୋମୈଃ ସ୍ତୋତ୍ରପାଠୈଃ ପାଠକୈଶ୍ଚକ୍ରକୈସ୍ତଥା ।
ମଲ୍ଲିକାମ୍ବୁଜକାଭିଶ୍ଚ ଜାତିଭିଃ ପରିପୂଜିତଂ ।
ତଦେତତ୍ତୁ ମହତ୍‌ସ୍ଥାନଂ ମୁନୀନ୍ଦ୍ରୈଃ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଂ ।
ଯେ ଜପନ୍ତି ନରାସ୍ତତ୍ର ଶାନ୍ତାସ୍ତଦ୍ଗତମାନସାଃ ।
ପରମେଶ୍ୱରପ୍ରସାଦେନ ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧିମବାପ୍ନୁୟୁଃ ।
ସନକାଦ୍ୟାଶ୍ଚ ମୁନୟୋ ବଶିଷ୍ଠାଦ୍ୟା ପରନ୍ତପାଃ ।
ତତ୍ର କୃତ୍ୱା ତପସ୍ତୀବ୍ରଂ ତେ ସର୍ବେ ମୁକ୍ତିମାପ୍ନୁୟୁଃ ।
ଏବଂ ଶ୍ରୀପୁରୁଷାଖ୍ୟସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ଗଦିତଂ ମୟା ।
ଅଧୁନା ଚ ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠାଃ କିଂ ବଦାମି ଚ ତଦ୍ବଦ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଲସଂହିତାୟାଂ ଋଷ୍ୟପଦେଶୋନାମ ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ପୁଣ୍ୟ ତେ ଗଦିତା ବିପ୍ର କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବଣୀଦିବସାଃ ।
ଇଦାନୀଂ ଈଶ୍ୱରସ୍ୟେହ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବଦ ନଃ ପ୍ରଭୋ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

କଥୟାମି ରହସ୍ୟଂ ବୋ ଚୈତ୍ରେୟାଖ୍ୟଂ ବନୋତ୍ତମଂ ।
ତତ୍ର ଗତ୍ୱା ପୁରା ବିପ୍ରାଃ ଶାମ୍ବଃ କୁଷ୍ଠାତ୍ତୁ ମୁଚ୍ୟତେ ॥

ଋଷୟ ଊଚୁଃ ।

କୁତଃ ସମାଗତଃ ଶାମ୍ବଃ କଥମାବ୍ଧ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
କିମର୍ଥଂ ତସ୍ୟ ଦେହେ ଚ ବଦ କୁଷ୍ଠଂ ବଭୂବ ହ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଦୁଷ୍ଟାନାଂ ନିଗ୍ରହାର୍ଥାୟ ଶିଷ୍ଟାନାଂ ପାଳନାୟ ଚ ।
ଦ୍ୱାପରେ କୃଷ୍ଣରୂପେଣ ବିଷ୍ଣୁସ୍ତ୍ୱବତତାର ହ ।

ସୋଽପି କୃଷ୍ଣୋ ଜଗନ୍ନାଥୋ ଗୋପୀଭିସ୍ତୁ ସମାବୃତଃ ।
ବାଲ୍ୟକାଲେ ସ୍ଥିତୋ ଗୋପେ ତତଃ କଂସଂ ଜଘାନ ହ ॥
ମଥୁରାୟାଂ କୃତୋ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନୋ ମହାତ୍ମନା ।
କାଳନେମିଭୟାତ୍ତ୍ୱଷ୍ଟ୍ରାନିର୍ମିତା ଦ୍ୱାରକାପୁରୀ ॥
ତସ୍ୟାଂ ସ୍ଥିତୋ ରମାକାନ୍ତଃ ପାଣ୍ଡବାନାଂ ହିତପ୍ରଦଃ ।
ହସ୍ତିନାୟାଂ ତତଃ କୃଷ୍ଣୋ ଧର୍ମଜ୍ଞଂ ଚ ଯୁଧିଷ୍ଠିରଂ ।
ଶ୍ୱେତାତପତ୍ରଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ଚ ଗତବାନ୍ ଦ୍ୱାରକାପୁରୀଂ ।
ଏବଂ ପାଳୟତସ୍ତସ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥସ୍ୟ ଶାର୍ଙ୍ଗିଣଃ ॥
ସୁତଃ ଶାମ୍ବୋଽଭବଦ୍ ବତ୍ସ ଦ୍ୱିତୀୟୋ ରତିନାୟକଃ ।
ଯଥା କୃଷ୍ଣସ୍ତଥୈବାସୌ ନୀଳଜୀମୂତସନ୍ନିଭଃ ॥
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରାଙ୍କିତଭୁଜଃ ପୀତବାସୋଽବ୍ଜଲୋଚନଃ ।
ଜଳକ୍ରୀଡ଼ାବିନୋଦେଽଥ ଯୋଷିଦ୍ଭିସ୍ତୁ ସମାବୃତେ ॥
ଚକ୍ରପାଣେରବଜ୍ଞାତୋ ଗତୋ ଜାମ୍ବବତୀସୁତଃ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଯୋଷିତଃ ସର୍ବା ଯଯୁର୍ମୋହଂ ଚ ବିହ୍ୱଳାଃ ॥
ତାସାଂ ଚ ସ୍ୟନ୍ଦତେ ରେତଶ୍ଚକ୍ରେ ନିନ୍ଦାଂ ତଦା ହରିଃ ।
ଧିକ୍ ଧିଗସ୍ତୁ ନାରୀଣାମସତୀତ୍ୱଂ ଚ ଧିକ୍ ଚ ଧିକ୍ ॥
ପୁତ୍ରଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା କଥଂ ସର୍ବା ଯଯୁର୍ମୋହଂ ପୁନଃ ପୁନଃ ।
ତତଃ ଶାମ୍ବଂ ଉବାଚାଥ ଈଷତ୍କ୍ରୋଧସମନ୍ୱିତଃ ॥

ଶ୍ରୀଭଗବାନୁବାଚ ।

ମାତୃଣାଂ ସ୍ୟନ୍ଦତେ ରେତ ଅଗତେ ଦୃଷ୍ଟିପୂର୍ବକ ।
ଇଦାନୀଂ ତବ ଦେହେ ଚ କୁଷ୍ଠଂ ଭବତୁ ସର୍ବତଃ ॥

ଏବଂ ଜଗଦ୍ଭବେ କୃଷ୍ଣେ ଭ୍ରଷ୍ଟଂ ସର୍ବାଙ୍ଗକୁଷ୍ଠିଭିଃ ।
ଶାମ୍ବୋଽପି ବେପମାନଃସନ୍ ପିତରଂ ବାକ୍ୟ ମବ୍ରବୀତ୍ ॥

ଶାମ୍ବ ଉବାଚ ।

ଅପରାଧଂ କୃତେ ପୁତ୍ରେ କ୍ଷମତେ ଜନକଃ ପ୍ରଭୋ ।
ଇଦାନୀଂ ତ୍ୱଂ କରିଷ୍ୟାମି ଶାପମୁକ୍ତିଂ ବଦସ୍ୱଥ ॥

ଶ୍ରୀଭଗବାନୁବାଚ ।

ମୈତ୍ରେୟାଖ୍ୟଂ ବନଂ ଗତ୍ୱା ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ।
ପ୍ରସାଦୟିତ୍ୱା ସୂର୍ଯ୍ୟେଶଂ ତତୋ ମୁକ୍ତିଂ ଗମିଷ୍ୟସି ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଇତି ଶ୍ରୁତ୍ୱା ବଚସ୍ତସ୍ୟ ଶାର୍ଙ୍ଗିଣୋ ରୁକ୍ମିଣୀପତେଃ ।
ଏକାକୀ ଚ ଜଗାମାଶୁ ଶାମ୍ବୋ ଦୁଃଖପରିପ୍ଲୁତଃ ॥
ଗତ୍ୱା ତତ୍ର ପ୍ରଯତ୍ନେନ ତପସ୍ତେପେ ସୁଦାରୁଣଂ ।
ଶାନ୍ତୋ ଦାନ୍ତୋ ନିରାହାରୋ ବାୟୁଭକ୍ଷୋ ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ॥
ଶାମ୍ବୋ ଦ୍ୱାଦଶବର୍ଷାଣି ସୂର୍ଯ୍ୟଧ୍ୟାନପରାୟଣଃ ।
ପ୍ରଜପଂଶ୍ଚ ସ୍ତୁବନ୍ ଗାୟନ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟେତି କୀର୍ତ୍ତୟନ୍ ।
ଦିବାକର ନମସ୍ତେଽସ୍ତୁ ପ୍ରଭାକର ନମୋଽସ୍ତୁତେ ।
ତ୍ରାହି ମାଂ କରୁଣାପାଙ୍ଗ ବ୍ୟଙ୍ଗଂ ଚ ପତିତଂ ଭୁବି ॥
ଇତି ମନ୍ତ୍ରଂ ସ୍ତୁବନ୍ ଗାୟନ୍ ଶାମ୍ବଃ କୃଷ୍ଣାତ୍ମଜୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ପପାତ ସହସା ଭୂମୌ ପୁନଃ ପୁନଃରୁଦୀରୟନ୍ ॥
ଗତେ ଚ କତିଚିତ୍କାଲେ ଭାସ୍କରୋ ଭକ୍ତବତ୍ସଳଃ ।
ଉବାଚ ବଚନଂ ସ୍ୱପ୍ନେ ସ ପାପମୁକ୍ତିକାରଣଂ ॥

ସୂର୍ଯ୍ୟଉବାଚ ।

ଅତ୍ର ତଶ୍ଚ ମହାବାହୋ ବର୍ଣ୍ଣୟାମି ସ୍ତବଂ ଶୁଭଂ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ମୁଚ୍ୟତେ ପାପାତ୍ ନାନ୍ୟଥା ଶୃଣୁ ସାମ୍ବ ॥
ଯଦ ଜାମ୍ବବତୀସୂନୋ ଶାପମୁକ୍ତିମପେକ୍ଷସେ ।
ଏତାନି ମମ ନାମାନି କୀର୍ତ୍ତୟସ୍ୱ ନିରନ୍ତରଂ ॥
ଭାସ୍କରୋ ଭଗବାନ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ତ୍ୱିଷାନ୍ ବିଭାବସୁଃ ।
ଯମତାତୋଽଂଶୁମାଲୀ ଚ ଯମୁନାପ୍ରୀତିଦାୟକଃ ॥
ପ୍ରଭାକରୋ ଜଗନ୍ନାଥଃ ସପ୍ତାଶ୍ୱଶ୍ଚ ଦିବାକରଃ ।
ଲୋକଚକ୍ଷୁ ସ୍ୱୟମ୍ଭୂଶ୍ଚ ତ୍ରୟ୍ୟାରଣ୍ୟପ୍ରଦାୟକଃ ।
ତମିରାରିର୍ବ୍ରହ୍ମଧବୋ ଲୋକତ୍ରୟପ୍ରକାଶକଃ ।
ଚକ୍ରବନ୍ଧୁ ଦ୍ୟୁପିଣ୍ଡ କର୍ମସାକ୍ଷାଚ୍ଚରାଚରଃ ॥
ଏକବିଂଶତି ନାମାନି ଯଃ ପଠେଦ୍ଦୃଢତେ ମୟି ।
ତସ୍ୟ ଶାନ୍ତିଂ ପ୍ରଯଚ୍ଛାମି ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ବଦାମ୍ୟହଂ ॥
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଗତବାନ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଶାମ୍ବୋ ନିଦ୍ରାଂଚ ମୁକ୍ତବାନ୍ ।
ତତଃ ପ୍ରଭାତସମୟେ ନଦୀଂ ସ୍ନାନାର୍ଥମାୟଯୌ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାଂ ମହାପୁଣ୍ୟାଂ ଦେବଲୋକପ୍ରଦାୟିନୀଂ ।
ତତ୍ର ଗତ୍ୱା ଚ ଶାମ୍ବୋଽସୌ ବିମ୍ବନଂ ପଦ୍ମଲକ୍ଷିତଂ ।
ପ୍ରତିମାଂ ପଙ୍କଜସ୍ଥାଂ ଚ ଜଲମଧ୍ୟେ ଦଦର୍ଶ ହ ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପରମହୃଷ୍ଟଶ୍ଚ ସ ବେଳାନ୍ତକମାନୟତ୍ ।
ମାର୍ଜୟିତ୍ୱା ବସ୍ତ୍ରସ୍ୟ ପ୍ରକ୍ଷାଲ୍ୟ ସଲିଲେନ ଚ ।
ସ୍ଥାପୟିତ୍ୱା ପ୍ରତିମାଂ ତାଂଚ ଯଯୌ ଶାମ୍ବୋ ମହାମତିଃ ।

ପ୍ରାସାଦଂ କାରୟିତ୍ୱାଚ ସ୍ଥାପୟିତ୍ୱ ସ ପନ୍ନଗଃ ।
ପୂଜୟିତ୍ୱା ଚ ବାଂବତ୍ ଭକ୍ତ୍ୟା ନତ୍ୱା ପରଂତପଃ ॥
ବିମୁକ୍ତରୋଗଃସହସା ଯଯୌ ଦ୍ୱାରବତୀଂ ପୁରୀଂ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଏବଂ ପୁରା ଗତଃ ଶାମ୍ବ ସ୍ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ଦିବାକରଂ ।
ଅର୍ଚ୍ଚୟିତ୍ୱା ତ୍ରୟତ୍ନେନ ତତଃ କୁଷ୍ଠାତ୍ ବିମୁକ୍ତବାନ୍ ।

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ଶ୍ରୁତମସ୍ମାଭିର୍ବୋ ବିପ୍ର ଶାମ୍ବସ୍ୟ ତପ ଈଦୃଶଂ ।
ଇଦାନୀଂ ଶ୍ରୋତୁ ମିଚ୍ଛାମୋ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ କ୍ଷେତ୍ର ତୀର୍ଥୟୋଃ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ମୈତ୍ରେୟାଖ୍ୟବନଂ ନାମ ମୈତ୍ରେୟତପସାର୍ଜ୍ଜିତଂ ।
ଯତ୍ର ଗତ୍ୱା ନରଃ ଶୀଘ୍ରଂ ମହଦ୍ରୋଗାଦ୍ୱିମୁଚ୍ୟତେ ।
ତତ୍ର ଯେ ସ୍ଥାତୁମିଚ୍ଛନ୍ତି ବୀତରାଗା ବିକଲ୍ମଷାଃ ।
ତେଷାଂ ମନୋରଥଫଳଂ ପୂରୟେତ୍ ଦେବସାଧିପଃ ॥
ମୈତ୍ରେୟାଖ୍ୟେ ବନେ ରମ୍ୟେ ଯେ ତ୍ୟଜନ୍ତି କଳେବରଂ ।
ପାପାନି ଚ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ତେଽଭର୍ଲୋକଂ ବ୍ରଜନ୍ତି ତେ ॥
ରବିକ୍ଷେତ୍ରେ ନରା ଯେ ଚ ରବିବାରେ ସମାହିତାଃ ।
ଭକ୍ତ୍ୟା ପଶ୍ୟନ୍ତି ଚ ରବିଂ ତେ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ରବେର୍ଗୃହଂ ।
ମୈତ୍ରେୟାଖ୍ୟେ ମୃତା ଯେ ଚ ଅମୃତାସ୍ତାପୁନର୍ଭବାଃ ।
ଦେବଲୋକଂ ସମାସାଦ୍ୟ ରମଣୀ ସହ ମୋଦତେ
ଯେଽର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ନରାସ୍ତତ୍ର ଭାସ୍କରଂ ଭକ୍ତିମାନସାଃ ।
ବିମୁକ୍ତପାପାଃ ସହସା ଲଭନ୍ତେ ବାଞ୍ଛିତଂ ଫଳଂ ।

ତତ୍ର ଶ୍ରୀମଙ୍ଗଳଂ ତୀର୍ଥଂ ଦେବାନାଂ ମଙ୍ଗଳପ୍ରଦଂ ।
ମଙ୍ଗଳେ ଚ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ମଙ୍ଗଳଂ ପ୍ରାପ୍ନୁୟାତ୍ ଧ୍ରୁବଂ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀଶାଳ୍ମଳୀଖଣ୍ଡଂ ତୀର୍ଥଂ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟପାବନଂ ।
ସର୍ବପାପହରଂ ପୁଣ୍ୟଂ ସିଦ୍ଧଗନ୍ଧର୍ବସେବିତଂ ।
ନାନାମୁନିଜନାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ସର୍ବେଷାଂ ମୁକ୍ତିଦାୟକଂ ।
ଯତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ନରଃ ସାକ୍ଷାଦ୍ବ୍ରହ୍ମାଧିଷ୍ଠମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ଶ୍ରୀଶାଳ୍ମଳୀଖଣ୍ଡେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶମ୍ଭୁପଦଂ ତତଃ ।
ଅଘୌଘଂ ନାଶୟିତ୍ୱା ଚ ଅଜଲୋକଂ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟଗଙ୍ଗାଜଳେ ସ୍ନାତ୍ୱା ସୂର୍ଯ୍ୟଲୋକଂ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟଗଙ୍ଗା ସମଂ ତୀର୍ଥଂ ନାସ୍ତି ନାସ୍ତି ମହୀପୃଷ୍ଠେ ।
ମହୋଦଧୌ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ସର୍ବପାପାଦ୍ ବିମୁଚ୍ୟତେ ।
ସର୍ବତୀର୍ଥବରିଷ୍ଠୋଽସୌ ସାଗରଃ ସରିତାଂ ପତିଃ ।
ରାମେଶ୍ୱରସ୍ତୁ ତତ୍ରୈବ ବେଳାୟାଂ ଚ ନଦୀପତେଃ ।
ଯଂ ରାମଃ ସ୍ଥାପୟାମାସ ପ୍ରାଣିନାଂ ହିତକାରଣାତ୍ ।
ରାମେଶ୍ୱରଂ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ଯେଽର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ନରୋତ୍ତମାଃ ।
ତେଷାମିଷ୍ଟଂ ବରଂ ତୃପ୍ତୋ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ପ୍ରଯଚ୍ଛତି ।
ଗନ୍ଧୈଃ ପୁଷ୍ପୈଶ୍ଚ ନୈବେଦ୍ୟୈର୍ୟେଽର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ମହେଶ୍ୱରଂ ।
ତେ ଯାନ୍ତି ଶିବସାଲୋକ୍ୟଂ ବିମାନେନ ବରଜ୍ଞତାଃ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାଜଳେ ତତ୍ର ଯେ ସ୍ନାନ୍ତି ବିଧିପୂର୍ବକଂ ।
ଚନ୍ଦ୍ରତୁଲ୍ୟବପୁର୍ଭୂତ୍ୱା ଚନ୍ଦ୍ରଲୋକଂ ବ୍ରଜନ୍ତି ତେ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀକଲ୍ପବଟୋ ନାମ କଲ୍ପବୃକ୍ଷସ୍ତୁ ତିଷ୍ଠତି ।
ନାନାମୁନିଜନାକୀର୍ଣ୍ଣୋ ସର୍ବାଙ୍ଗୈରୁପଶୋଭିତଂ ।

ଅଚ୍ଛେଦ୍ୟସ୍ତାପ୍ୟବଧ୍ୟେଽସ୍ମିଂ ବଟୋ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦୋ ଧ୍ରୁବଂ ।
ପ୍ରାଣିନାଂ ଚ କୃତାର୍ଥାୟ ପୂର୍ଯ୍ୟଃ ସଂଘ ଛ ପାଦପଃ ॥
ତଦ୍ବୃକ୍ଷତଳେ ଯେ ଚ ଜପନ୍ତି ମାମନୁତ୍ତମଂ ।
ତ୍ରିପକ୍ଷାଭ୍ୟନ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରଃ ସାଧକ ଭସ୍ମସିଦ୍ଧିଦଃ ।
ଭୂମାବର୍କବଟୋ ଯତ୍ରାଃ ସ୍ୱର୍ଲୋକେ ନନ୍ଦନଂ ଶ୍ରୁତଂ ।
ତତ୍ର ଦିବ୍ୟଗଣାଃ ସନ୍ତି ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ବଦାମି ବଃ ॥
ତତ୍ର ଧ୍ୟାୟନ୍ତି ଯେ ବିଷ୍ଣୁଂ ତେଷାଂ ବିଷ୍ଣୁଃ ପ୍ରସୀଦତି ।
ବଟସ୍ଥସ୍ୟାସ୍ତୁ ଯେ ସନ୍ତି ତେ ତୁ ସିଦ୍ଧା ନ ସଂଶୟଃ ॥
ବଳପ୍ୟାସ୍ୟାଂ ଚ ସପ୍ତମ୍ୟାଂ ଯେଽର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ଦିବାକରଂ ।
ତେଷାଂ ଜନ୍ମକୃତପାପାନାଂ ସର୍ବଂ ବିଳୟୋ ଭବେତ୍ ॥
ମୈତ୍ରେୟାଖ୍ୟେ ବନେ ପୁଣ୍ୟେ ରଥଯାତ୍ରାଂ ମହୋତ୍ସବଂ ।
ଯେ ପଶ୍ୟନ୍ତି ନରା ଭକ୍ତ୍ୟା ଲୀୟନ୍ତେ ସ୍ୱତନୌ ରବେଃ ॥
ଏବମାଦିଗୁଣା ସନ୍ତି ମୈତ୍ରେୟାଖ୍ୟେ ବନୋତ୍ତମେ ।
ନ ସମର୍ଥା ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ବକ୍ତୁଂ ବର୍ଷଶତୈରପି ।
କିଂଚିତ୍ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ମୟା ବିପ୍ରା ଭବତୋ ହୃଦମୁତ୍ତମଂ ।
ବରେଣ୍ୟଂ ପରମଂ ପୁଣ୍ୟଂ କିମନ୍ୟତ୍ ଶ୍ରୋତୁମର୍ହଥ ॥
ଇତି ଶ୍ରୀକପିଲସଂହିତାୟାଂ ମୈତ୍ରେୟବନମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ନାମ
ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।
ଏଦାନୀଂ କଥୟାସ୍ମାକଂ ପାର୍ବତୀକ୍ଷେତ୍ରମୁତ୍ତମଂ ।
ତ୍ୱତ୍ ପ୍ରସାଦାତ୍ ଭବିଷ୍ୟାମଃ କୃତାର୍ଥା ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଅଥସ୍ୟାମି ମହାପୁଣ୍ୟଂ ବିରଜାଖ୍ୟଂ ସୁନିର୍ମଳଂ ।
ଯତ୍‌କ୍ଷେତ୍ରଂ ସୃଷ୍ଟିରକ୍ଷାର୍ଥଂ ବ୍ରହ୍ମଣା ଚ କୃତା ପୁରା ।
ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ବିରଜା ବିରଜଃପ୍ରଦା ।
ବିରଜାମୁଖମାଲୋକ୍ୟ ରଜଃପ୍ରକ୍ଷାଳନଂ ଭବେତ୍ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀବିରଜା ଦେବୀ ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିପ୍ରଦାୟିନୀ ।
ସାଧକାନାଂ ହିତାର୍ଥାୟ ବିରଜା ଉତ୍କଳେ ସ୍ଥିତା ।
ଦଶବର୍ଷସହସ୍ରାଣି କାଶ୍ୟାଂ ପୂଜୟତେ ହରଂ ।
ଯତ୍ତତ୍‌ଫଳମବାପ୍ନୋତି ବିରଜ ଲୋକନେ ନରଃ ।
କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରେ ହରିଦ୍ୱାରେ ଯତ୍‌ଫଳଂ ଲଭତେ ନରଃ ।
ତତ୍‌ଫଳଂ ସମବାପ୍ନୋତି ନାନ୍ୟଥା ଭୋ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ॥
ବରାହରୂପୀ ଭଗବାନ୍ ତତ୍ରାସ୍ତେ ମୁକ୍ତିଦାୟକଃ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱାଚ ବିଷ୍ଣୁଲୋକମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଅଖଣ୍ଡଳସ୍ତୁ ତତ୍ରାସ୍ତେ ପାର୍ବତୀଶୋ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁଃ ।
ତମାଲୋକ୍ୟ ପ୍ରୟତ୍ନେନ ଯମଦଣ୍ଡଂ ଚ ଖଣ୍ଡତି ।
ଯସ୍ମାତ୍‌ଖଣ୍ଡଳ ଉଗ୍ରେଶୋ ତସ୍ମୁକ୍ତିର୍ନ ସଂଶୟଃ ।
ଜଙ୍ଗମାଦ୍ୟାସ୍ତୁ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ତଦ୍‌ବିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ।
ଅଖଣ୍ଡଳଂ ସମାସାଦ୍ୟ କୁଷ୍ଠୀ କୁଷ୍ଠାତ୍ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
ଅପୁତ୍ରା ଚୈବ ଯା ନାରୀ ସା ନାରୀ ସୁତମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଅଖଣ୍ଡଳ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ସିଦ୍ଧାନାଂ ସିଦ୍ଧିଦାୟକଃ ।
ଅଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳାକାରଂ କାରଣାଶେଷକାରଣଂ ॥

ଅନେନ ମନ୍ତ୍ରଯୋଗେନ ଯଃ ପଶ୍ୟେତ୍ପୂର୍ବ ଜାପଦ୍ଧଂ ।
ସର୍ବପାପବିନିର୍ମୁକ୍ତଃ ଶିବଲୋକେ ମହୀୟତେ ।
କୋଡ଼ାଖଣ୍ଡଲୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ଦେବାନାଂ ଦୁର୍ଲଭେ ପଦେ ।
ମୁକ୍ତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି କୀଟାଦ୍ୟାଃ କିଂ ପୁନର୍ମାନବା ମତାଃ ।
ଗୁରୁହା ବ୍ରହ୍ମହା ଗୋଘ୍ନଃ ସୁରାପୋ ବସ୍ତ୍ରକନ୍ଦକଃ ।
ତତ୍ର ଦେହଂ ତ୍ୟଜନ୍ ବିପ୍ରା ବୈକୁଣ୍ଠଂ ଲଭତେ ଧ୍ରୁବ ।
ତତ୍ର ମୁକ୍ତେଶ୍ୱରଂ ଲିଙ୍ଗଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ପାପନାଶନଂ ।
ଯଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଚ ପୁରା ବିପ୍ରା ଯଯୁର୍ମୁକ୍ତିଂ ଦ୍ୱିସନ୍ତିତାଃ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀବିରଜେ ଷେତେ ଦେବ୍ୟା ଈଶାନକୋଣତଃ ।
ଗୟାନାଭର୍ମହାପୁଣ୍ୟଃ ପିତୃଣାଂ ମୁକ୍ତିଦାୟକଃ ।
ତତ୍ର ପିଣ୍ଡଂ ପ୍ରଯଚ୍ଛନ୍ତି ନରା ଯେ ବୀତକଲ୍ମଷାଃ ।
ପିତୃନୁଦ୍ଧୃତ୍ୟ ନରକାତ୍ତେ ବ୍ରଜନ୍ତି ପଦଂ ହରେଃ ॥
ତତ୍ର ବୈତରଣୀ ଦେବୀ ନଦୀ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାୟିନୀ ।
ଗଙ୍ଗାଦେବୀ ହ୍ୟସୌ ବିପ୍ରାଃ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ନ ସଂଶୟଃ ।
ବୈତରଣୀ ମହାପୁଣ୍ୟା ଭୁକ୍ତିଦା ମୁକ୍ତିଦା ନୃଣାଂ ।
ମହାପାତକ କୋଟୀଘ୍ନୀ ସକୃଦ୍ଦର୍ଶନମାତ୍ରତଃ ।
ତସ୍ୟାଂ ସ୍ନାତ୍ୱା ନରଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠୋ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶ୍ରୀଦଂଷ୍ଟ୍ରିଣଂ ହରିଂ ।
କୁଳକୋଟିସମାଯୁକ୍ତୋ ବ୍ରଜେଦ୍ୱିଷ୍ଣୁପୁରଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ତ୍ରିଲୋଚନସ୍ତୁ ତତ୍ରାସ୍ତେ ଭବପାଶବିମୋଚନଃ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ବିଧିବତ୍ପୂଜ୍ୟ ତ୍ରିଲୋଚନମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ତ୍ରିଲୋଚନସ୍ତୁ ଭୋ ବିପ୍ରାସ୍ତାପତ୍ରୟଭଞ୍ଜନଃ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟସ୍ୟ ଅଧିଷ୍ଠାତା ତଂ ନରଃ କୋଽପି ନାଶ୍ରୟେତ୍ ।

ତତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରବରେ ବିପ୍ରାଃ କପିଲଂ କ୍ଷେତ୍ରମୁତ୍ତମଂ ।
ପ୍ରସନ୍ନଂ ସଲିଳଂ ଚୈବ ମନୋଜ୍ଞଂ ସୁଦର୍ଶନଂ ॥
କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ କାପିଳେ ସ୍ନାତି ଯୋ ନରଃ ।
ତସ୍ୟ ତୁଷ୍ଟୋ ଭବେତ୍କ୍ଷିପ୍ରଂ ଶୈଳେନ୍ଦ୍ରତନୟାପତିଃ ॥
ତୀର୍ଥେ ଶ୍ରୀକାପିଳେ ବିପ୍ରା ବିଧିବତ୍ସ୍ନାତି ଯୋ ନରଃ ।
କପିଳାକୋଟିଜଂ ପୁଣ୍ୟଂ ଲଭତେ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ॥
ତତ୍ରୈବ ଗୋଗ୍ରହଂ ତୀର୍ଥଂ ମୁନୀନ୍ଦ୍ରୈରୁପସେବିତଂ ।
ତତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ତୁ ବିଧିବତ୍ ଗୋଲୋକସ୍ଥଳଂ ଲଭେତ୍ ।
ସୋମତୀର୍ଥବରଂ ଯତ୍ର ନିର୍ମିତଂ ବୈ ହିମାଂଶୁନା ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ତତ୍ର ନରଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଲୋକଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ॥
ତତ୍ର ଭୋଗାନନେକାଂଶ୍ଚ ଭୁକ୍ତ୍ୱା ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦତଃ ।
ଭୂମିଲୋକଂ ସମାସାଦ୍ୟ ସ ରାଜା ଭବତି ଧ୍ରୁବଂ ॥
ତତୋ ଭୁକ୍ତିଂ ସମୁତ୍ପାଦ୍ୟ ଦେବଦେବେ ମହେଶ୍ୱରେ ।
ସର୍ବପାପଂ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଗଚ୍ଛେଦ୍ୱିଷ୍ଣୁପୁରଂ ନରଃ ॥
ଏବଂ ଶ୍ରୀସୋମତୀର୍ଥସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ଗଦିତଂ ମୟା ।
ଇଦାନୀମନ୍ୟତୀର୍ଥାନି ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ କଥୟାମ୍ୟହଂ ।
ଅଲ୍ପମୃସଙ୍କଟଂ ନାମ ତତ୍ରାସ୍ତେ ବରଜେ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଅଲ୍ପପୁଣ୍ୟଂ ଭବେତ୍ତତ୍ର ମେରୁତୁଲ୍ୟଂ ନ ସଂଶୟଃ ॥
ତସ୍ମିନ୍ ତୀର୍ଥେ ପୁରାବୃତ୍ତଂ ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ଦ୍ୱିଜସତ୍ତମାଃ ।
ଆସୀତ୍ତ୍ରେତ୍ୟ ତୁ ନୃପତିର୍ମାନ୍ଧାତା ନାମ ବିଶ୍ରୁତଃ ।
ଯଜ୍ୱାଧ୍ୱରବରୈର୍ଦ୍ଦେବ ଦାତା ଭୋକ୍ତା ପ୍ରିୟଂବଦଃ ।
କ୍ଷମାଶୀଳୋ ଦୟାଶୀଳଃ ସତ୍ୟବାଗନସୂୟକଃ ॥

ମହୀପତିରସୌ ଗଚ୍ଛନ୍ ନିର୍ଜନେ ଗହନେ ବନେ ।
ମୃଗୟାର୍ଥଂ ମହାବାହୁରେକାକୀ ଚ ପରଂତପଃ ॥
ଦଦର୍ଶ ବନଷଣ୍ଡେଷ୍ୱଜଗରଂ ଭୀମଦର୍ଶଣଂ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପାତୟାମାସ ଶରେଣୈକେନ ଧୀମତଃ ॥
ତସ୍ୟ ପତ୍ନୀ ତତଃ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ସ୍ୱପତିଂ ପତିତଂ ଭୁବି ।
ଦୁଃଖଶୋକସମାବିଷ୍ଟା ଦଦୌ ଶାପଂ ନୃପଂ ତତଃ ॥

ସର୍ପପତ୍ନ୍ୟୁବାଚ ।

ଅଦ୍ରୋହକାରଣଂ କ୍ରୂର ମତ୍ପତିଂ ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭଂ ।
ଜଘାନ ତ୍ୱଂ ଯତୋ ଭୂପ ଶୃଗାଲତ୍ୱଂ ଗତୋ ବ୍ରଜ ।
ପାପିଣୀ ତତ୍‌ଶାପମାସାଦ୍ୟ ଶୃଗାଲତ୍ୱଂ ଯଯୌ ନୃପଃ ।
ଗତ୍ୱା ବାକ୍ୟ ମୁବାଚେଦଂ ସର୍ପପତ୍ନୀଂ ପତିବ୍ରତାଂ ॥

ରାଜୋବାଚ ।

ଶାପମୁକ୍ତିଂ ବଦାଶୁ ତ୍ୱଂ ତ୍ରାହି ମାଂ ଦ୍ରୋହକାରଣଂ ।
ଶୃଗାଲଶରୀରଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ଜୀବନ୍ତୁଂ ନାସ୍ତି କାରଣଂ ॥

ସର୍ପପତ୍ନ୍ୟୁବାଚ ।

ଯଦା ତ୍ୱଂ ଚ ବଶିଷ୍ଠେନ ବିରଜାଖ୍ୟଂ ଗମିଷ୍ୟସି ।
ତସ୍ମିନ୍ନଲ୍ଲାମ୍ବୁତୀର୍ଥେ ଚ ସ୍ନାତ୍ୱା ମୁକ୍ତିମବାପ୍ସ୍ୟସି ॥
ବିରଜାଖ୍ୟଂ ନୃପଶ୍ରେଷ୍ଠ କ୍ଷେତ୍ରଂ ପରମପାବନଂ ।
ରମ୍ୟଂ ପାପାପନୋଦଂ ଚ ସ୍ୱର୍ଗତୁଲ୍ୟଂ ନ ସଂଶୟଃ ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣୈଃ କ୍ଷତ୍ରିୟୈର୍ବୈଶ୍ୟୈଃ ସମନ୍ତାଦୁପବୃତଂ ।
ନାନାଦେବଗଣାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ଦେବବୃନ୍ଦୈରନାବୃତଂ ॥

ତନ୍ତ୍ରୀର୍ଷ୍ଣଲତାଲିଙ୍ଗ ନ ଋତେନାଲିଙ୍ଗ ଖର୍ଜ୍ଜୂରୈଃ ।
ଅମ୍ବୃଷ୍ଟପେପ୍ସ୍ୱାଲ୍ଲେଖେ ପ ନସେ ରୂପଶୋଭିତଂ ।
ଏବଂ ଚ ସୁଖସଂଶୃରଂ ଋଂଗଦଂ ସୁଖଦାୟକଂ ।
ପାପାନାଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ଭୂପ ବିରଜାକ୍ଷେତ୍ରଂ ସୁନିଶ୍ଚିତଂ ।
ତତ୍ରୈବ ତବ ଶାପସ୍ୟ ବିମୁକ୍ତିସ୍ତୁ ଭବିଷ୍ୟତି ।
ଏତଚ୍ଛ୍ରୁତ୍ୱା ଶୃଗାଳସ୍ତୁ ବେପମାନଃ ସୁଦୁଃଖିତଃ ।
ବଶିଷ୍ଠସ୍ୟାଶ୍ରମଂ ଗତ୍ୱା ତ୍ରାହି ତ୍ରାହୀତ୍ୟୁବାଚ ହଃ ।
ଶ୍ରୁତ୍ୱାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଂ ଚ ତଦ୍ବାକ୍ୟଂ ବଶିଷ୍ଠଃ ପରମଂ ତପଃ ।
ଆଶ୍ରମାଦ୍ବହିର୍ଗତ୍ୱାବ୍ରବୀଦ୍ବାକ୍ୟଂ ପ୍ରିୟଂ ତଂ ॥

ବଶିଷ୍ଠ ଉବାଚ ।

ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି କଥଂ ବ୍ରୂହି କସ୍ମାଦାଗତବାନ୍ ଭବାନ୍ ।
କଂ ଚ ତେ ଭୟମୁତ୍ପନ୍ନଂ କଥୟସ୍ୱ ସମାଗତଃ ।

ଶୃଗାଳ ଉବାଚ ।

ମୃଗୟାର୍ଥଂ ମହାରଣ୍ୟଂ ମାନ୍ଧାତାହଂ ସମାଗତଃ ।
ଗତୋ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ହ୍ୟଜଗରଂ ସହସା ଚ ହତୋ ମୟା ।
ତତୋ ମୁନେ ପତ୍ତି ବୃତ୍ୟା ଶପ୍ତୋଽହଂ ତସ୍ୟ ଜାୟୟା ।
ଶୃଗାଳୋ ଭବ ଭୂପ ତ୍ୱଂ ଯତ୍ତ୍ୱୟା ମତ୍ପତିର୍ହତଃ ।
କୃପୟା ଚ ପୁନଃ ପ୍ରାହ ବଶିଷ୍ଠସ୍ୟାଶ୍ରମଂ ବ୍ରଜ ।
ଗତ୍ୱା ଶ୍ରୀବିରଜାଂ ତେନ ତତୋ ମୁକ୍ତିଂ ଲଭିଷ୍ୟତେ ॥
ଇଦାନୀଂ ତ୍ରାହି ମାଂ ନାଥ ଗନ୍ତବ୍ୟା ବିରଜା ମୁନେ ।
ମାଂ ତତ୍ର ନୀତ୍ୱା ଶୀଘ୍ରେଣ ନରକାଦୁଦ୍ଧର ପ୍ରଭୋ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ତଚ୍ଛ୍ରୁତ୍ୱା ବଚନଂ ତସ୍ୟ ବଶିଷ୍ଠଃ କରୁଣାନ୍ୱିତଃ ।
ତେନ ଶ୍ରୀବଦରଜଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ଜଗାମାଶୁ ତପୋଧନଃ ।
ତତ୍ର ଗତ୍ୱା ମୁନୀନ୍ଦ୍ରୋଽସୌ ତୀର୍ଥେ ଶୃଗାଲାମ୍ବୁସଂଜ୍ଞକେ ।
ସ୍ନାପୟିତ୍ୱା ପ୍ରୟତ୍ନେନ ଦଦୌ ତସ୍ୟ ସ୍ୱକାଂ ତନୁଂ ।
ମାନ୍ଧାତା ଶାପନିର୍ମୁକ୍ତସ୍ତତଃ ପ୍ରାପ ସ୍ୱବିଗ୍ରହଂ ।
ଆକାଶାତ୍ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟିଶ୍ଚ ପପାତ ଧରଣୀତଲେ ।
ଧରିତ୍ରୀଶସ୍ତତୋ ଗତ୍ୱା ସ୍ୱରାଜ୍ୟଂ ଦ୍ୱିଜସତ୍ତମାଃ ।
ପ୍ରଜାଶ୍ଚ ପାଳୟାମାସ ଧର୍ମେଣ ବିନୟେନ ଚ ।
ବଶିଷ୍ଠୋଽପି ମହାତେଜାଃ ଶିଷ୍ୟୈଃ ପରିବୃତସ୍ତତଃ ।
ସର୍ବପୁଣ୍ୟମୟଂ ରମ୍ୟଂ ଜଗାମ ସ୍ୱାଶ୍ରମଂ ହି ତତ୍ ।
ଏବଂ ତସ୍ମିନ୍ ସୁବୃତ୍ତଂ ତୀର୍ଥେ ଶୃଗାଲାମ୍ବୁସଂଜ୍ଞକେ ।
ଶ୍ରୁତଂ ମୟା ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠାଃ ସର୍ବପାପପ୍ରଣାଶନଂ ।
ଅଳ୍ପପୁଣ୍ୟଂ ବହୁତରଂ ପୁଣ୍ୟେ ହ୍ୟଲ୍ଗାମ୍ବୁକେ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଶୃଗାଲତ୍ୱଂ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଏବଂ ରାଜା ବିମୁକ୍ତବାନ୍ ।
ଯଃ ପଠେଦିଦମାଖ୍ୟାନଂ ପୁଣ୍ୟଂ ପାପହରଂ ମହତ୍ ।
ଶୃଣୁୟାଦ୍ୱାପି ଯତ୍ନେନ ସ ପୁଣ୍ୟାଂ ଲଭତେ ଗତିଂ ।
ଇଦଂ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ଜନାଃ ସର୍ବେ ନ ଘ୍ନନ୍ତୁ ଭୁଜଗଂ କଦା ।
ମାନ୍ଧାତା ଭୁଜଗଂ ହତ୍ୱା ହ୍ୟବାପ ଗତିମୀଦୃଶଂ ।

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଶୃଗାଲବିମୁକ୍ତିର୍ନାମ
ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଋଷୟ ଊଚୁଃ ।

ଅନ୍ୟାମୃତୀର୍ଥମାହାତ୍ମ୍ୟ ଶ୍ରୁତମସ୍ମାଭିରବ୍ଦସତ୍ ।
ତସ୍ୟ ଗୁହ୍ୟାନ ତୀର୍ଥାନି ଶ୍ରୋତୁକାମା ବୟଂ ମୁନେ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ତତ୍ର ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟନାମ ତୀର୍ଥଂ ଦେବଗଣୈଃ ସ୍ତୁତଂ ।
ମୃକଣ୍ଡୁତନୟେ ଯତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜିଗାୟିତ ।
ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟେ ତୀର୍ଥବରେ ଯୋ ନରଃ ସ୍ନାନମାଚରେତ୍ ।
ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟଂ ସମାଲୋକ୍ୟ ସୋଽପି ମୃତ୍ୟୁଂ ଜୟାସତ୍ୱ ।
କୋଡ଼ତୀର୍ଥଂ ଚ ତତ୍ରାସ୍ତେ ପରମଂ ପାବନଂ ମହତ୍ ।
କୋଡ଼ରୂପୀ ଜଗନ୍ନାଥଃ ସାକ୍ଷ ତ୍ତୀର୍ଥତ୍ୱମାଗତଃ ।
ତତ୍ସ୍ଥାନଂ ବଧାୟ୍ୟାଶୁ କୋଡ଼ଦେହେ ଚ ଲୀୟତେ ।
ଇତ୍ଥ ମନ୍ତ୍ରଂ ସମୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ମଜ୍ଜୟେତ୍ତତ୍ର ସତ୍ତମଃ ।
ତୀର୍ଥରାଜ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ କାରୁଣ୍ୟଜଳାପ୍ଲୁତ ।
ଅଘୌଘାଦୁଦ୍ଧର ତ୍ୱଂ ମାଂ ମଜ୍ଜନେ ତବ ବାରଣି ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀମତ୍ ସ୍ୱଚ୍ଛଂ ତୀର୍ଥଂ ବାସୁଦେବପଦପ୍ରଦଂ ।
ତସ୍ୟ ସ୍ନାତ୍ୱା ସକୃଲ୍ଲୋକେ ଦବ୍ୟଲୋକାନ୍ତରଂ ବ୍ରଜେତ୍ ।
ତୀର୍ଥଂ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରଂ ନାମ ସିଦ୍ଧିଦ୍ରଂ ସର୍ବକାମଦଂ ।
ଯଦାଶ୍ରୟିତ୍ୱା ବଧ୍ୱବସ୍ତିବାଃ ସିଦ୍ଧିତ୍ୱମାଯଯୁଃ ।
ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରେ ସକୃଦ୍ଦ୍ୟେନ ମନ୍ତ୍ରକଂ ପାଠତଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ତସ୍ୟ ତୁଷ୍ଟଃ ପ୍ରଜାନାଥଃ ସର୍ବଂ ଦଦ୍ୟାଦ୍ୟଥେପ୍ସିତଂ ।
ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରେ ମନୋଜ୍ଞେ ଚ ପ୍ରସନ୍ନସଲିଲେ ଶୁଭେ ।
ଯତଂ ଯେନ ଦନୈକଂ ଚ ସ୍ନାତଂ ତେନ ଜଗତ୍ରୟେ ।
ଏବଂ ବହୁବିଧଂ ତସ୍ୟ ପୁଣ୍ୟଂ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରସ୍ୟ ଚ ।

ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରେ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ସିଦ୍ଧିଂ ପ୍ରାପ୍ନୋତ୍ୟସଂଶୟଂ ।
ନାନାବିଧାନି ତୀର୍ଥାନି ତତ୍ର ସନ୍ତି ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ନାନାବିଧାସ୍ତଥା ଦେବାଃ ନାନା ସିଦ୍ଧଗଣାସ୍ତଥା ।
ଯୋ ବ୍ରଜେଦ୍ ବିରଜକ୍ଷେତ୍ରଂ ମଧୁମାସେ ନରୋତ୍ତମଃ ।
ଅଶ୍ୱିନେ ମାଧବେ ବାପି ତସ୍ୟସିଦ୍ଧିର୍ଭବେଦ୍ଧ୍ରୁବଂ ।
ଦୋଲାୟମାନଂ ଜୋଡ଼ଂଚ ତତ୍ର ପଶ୍ୟନ୍ତି ଯେ ନରାଃ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପାନି କ୍ଷପୟିତ୍ୱା ମୁକ୍ତିମାୟୟୁଃ ।
ଭୌମବାରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ବାରେ ବାଥ ବୃହସ୍ପତେଃ ।
ଯଃ ପଶ୍ୟେଦ୍ ବିରଜାଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ସ ବିଷ୍ଣୋର୍ଭକ୍ତିମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀବିରଜାଗ୍ରେତ ଯୋ ଜପେନ୍ମନ୍ତ୍ରମୁତ୍ତମଂ ।
ସମନ୍ତସିଦ୍ଧିଦସ୍ତସ୍ୟ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ତତ୍ପୃଷ୍ଠଭାଗେ ଯୋଃ ନିତ୍ୟଂ ପୂଜୟେଦ୍ବିଜାପତିଂ ।
ସ୍ଥଣ୍ଡିଲେ ପ୍ରତିମାୟାଂ ବା ସାଲଗ୍ରାମେଽଥବା ଶୁଭେ ।
ଗନ୍ଧୈଃ ପୁଷ୍ପୈଶ୍ଚ ନୈବେଦ୍ୟୈର୍ଧୂପୈର୍ଦୀପୈସ୍ତବୈସ୍ତଥା
ମାଲାଭିର୍ବାସସୀ ଚୈବ ତାମ୍ବୁଲେନ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ।
ଷଣ୍ମାସାଭ୍ୟନ୍ତରେ ଦେବୋ ଦଦାତି ବରମୀପ୍ସିତଂ ।
ପ୍ରାପ୍ୟସିଦ୍ଧିଂ ମୃତେ ଚୈବ ଗଚ୍ଛେଦ୍ବିଷ୍ଣୁମନାମୟଂ ॥
ଏବଂ ଗୁହ୍ୟ ଗୁଣାଃ ସନ୍ତି ବିରଜାକ୍ଷେତ୍ରସ୍ୟ ନିର୍ମ୍ମଳାଃ ।
ବକ୍ତୁଂ ଶକ୍ନୋତି କୋ ଦେହୀ ବିନା ଶେଷେଣ ସତ୍ତମାଃ ।
ସହସ୍ରଯୋଜନାନ୍ତେ ଚ ଯୋ ଭଜେଦ୍ ବିରଜାଂ ଶୁଭାଂ ।
ତସ୍ୟେପ୍ସିତମସୌ ଦେବୀ ଦଦାତି ଫଳ ସତ୍ୱରଂ ॥
ବିରଜାଖ୍ୟଂ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ଏବଂ ନଗଦିତଂ ମୟା ।

ତସ୍ମାତ୍ତ୍ୱଂ ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ପଶ୍ଚାତ୍ସିଦ୍ଧିଂ ଗମିଷ୍ୟଥ ।
ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ବିରଜମାହାତ୍ମ୍ୟଂ
ନାମାଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ସୂତ ତ୍ୱୟା କଥିତା କୃଷ୍ଣାର୍କପାର୍ବତୀଦକ୍ଷଃ ।
ଅଧୁନା ଶ୍ରୋତୁକାମାଶ୍ଚ ବୟଂ ଶମ୍ଭୋର୍ବଦସ୍ୱ ନଃ ।
ଯତ୍କୀର୍ତ୍ତିତଂ ତ୍ୱୟା ବିପ୍ର ମୁକ୍ତିଦଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
ନୈବେଦ୍ୟଂ ବିରଜାଖ୍ୟଂ ଚ ସର୍ବପାପନିସୂଦନଂ ।
ନୀଳାଦ୍ରିସ୍ତୁ ଜଳାକୀର୍ଣ୍ଣୋ ବିରଜାଖ୍ୟସ୍ତଥୋଦଧିଃ ।
ନୈବେଦ୍ୟଂ ବାଲୁକାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ଦୁଃସହଂ ରବିତେଜସା ।
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବୋତ୍ତମପରଂ କିଂଚିଦସ୍ତି ତପୋଧନ ।
ଅସ୍ମାକଂ ତପସେ ଯେନ ତନ୍ନୋ ବଦ ପ୍ରଭୋ ।
ତଦ୍ବିଶେଷବସ୍ତାସ୍ତେ ଇତି ପ୍ରୋକ୍ତଂ ତ୍ୱୟା ପୁରା ।
ତସ୍ୟସ୍ଥାନଂ ବଦାସ୍ମାକଂ ତଦେବ ତପସଃ ସ୍ଥଳଂ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ବକ୍ଷ୍ୟାମି ପରମଂ ପୁଣ୍ୟଂ ସ୍ଥାନଂ ଶମ୍ଭୋର୍ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ସର୍ବପାପହରଂ ରମ୍ୟଂ କୈଳାସଂ ପର୍ବତୋତ୍ତମଂ ।
ବିରଜୈକାମ୍ରୟୋର୍ମଧ୍ୟେ କୈଳାସଂ ଚ ଶ୍ରୁତଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ସର୍ବପାପହରେ ଦେବସ୍ତତ୍ର ଶଶିଶେଖରେଶ୍ୱରଃ ।
ବକୁଳୈଶ୍ଚମ୍ପକୈର୍ଯୂଥୈଃ କୋବିଦାରୈଃ ଫଳାନ୍ୱିତୈଃ ।
ଛନ୍ତ୍ରଡ଼ୀବୀରବୃକ୍ଷୈଶ୍ଚ ଖଦିରୈଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରକୈସ୍ତଥା ।

ପାରଭଦ୍ରୈର୍ନିକୁମାଳୈର୍ଧାତ୍ରୀଭିର୍ନାଗକେଶରୈଃ ।
ଜାଲ୍ମକାପୃଷ୍ପକାଣଶ୍ଚ ପୁଷ୍ପୈଶ୍ଚୈବ ସୁବାସିତୈଃ ।
ତଗରୈର୍ମଲ୍ଲିର ଶ୍ଚୈବ କରବୀରୈଃ ସପାଟଳୈଃ ।
ଅଶୋକୈର୍ମାଲତୀଭିଶ୍ଚ ମାଧବୀଭିଃ କଦମ୍ବକୈଃ ।
କେତକୀଭିଶ୍ଚ କୁନ୍ଦୈଶ୍ଚ ଚମ୍ପକୈଃ ଶ୍ୱେତରକ୍ତକୈଃ ।
ଏବଂ ନାନାବିଧୈର୍ବୃକ୍ଷୈଃ ପୁଷ୍ପୈର୍ନାନାବିଧୈର୍ବୃତୈଃ ।
ବିଶ୍ୱନାଥସ୍ୟ ତତ୍ସ୍ଥାନଂ ପୂରିତଂ ବୈ ସମନ୍ତତଃ ।
ଶିଖରେଣଂ ସମାସାଦ୍ୟ ସମ୍ସ୍ୱରବ୍ରତାନ୍ୱିତଃ ॥
ମନ୍ମାଶ୍ରୟତେ ଯସ୍ତୁ ତସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଃ ପ୍ରସିଧ୍ୟତି ।
ତତ୍ରାସୌ ବିଶ୍ୱନାଥସ୍ତୁ ବିଶ୍ୱସ୍ୟୋତ୍ପାଦନେ ରତଃ ।
ମୋକ୍ଷଦଃ କାମଦଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଲିଙ୍ଗରୂପୀ ନ ସଂଶୟଃ ।
ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରାଣି ସଂତ୍ୟଜ୍ୟ ପୁଣ୍ୟସ୍ଥାନାଦନେକଶଃ ।
କୈଳାସେ ପାର୍ବତୀନାଥ ଏକାକୀ ଚ ପରଂ ତପଃ ।
ଯଦୋଦ୍ଧୃତଂ ଚ କୈଳାସଂ ରାବଣେନ ଦୁରାତ୍ମନା ।
ତଦେକଶୃଙ୍ଗଂ ପତିତଂ ତତ୍କୈଳାସମିହୋଚ୍ୟତେ ।
କୈଳାସାଦଧିକଂ ମନ୍ୟେ କର୍ମଭୂମୌ ଯତସ୍ଥିତଂ ।
ତତ୍ର କର୍ମଫଳଂ ଭୋଗଂ ତତ୍ର ଭୋଗଂ ନ କେବଳଂ ।
କୈଳାସେ ଶଙ୍କରସ୍ଥାନେ ଯେ ବସନ୍ତି ନରୋତ୍ତମାଃ ।
ଇହଭୋଗଫଳପ୍ରାପ୍ତି ର୍ମୁକ୍ତି ସ୍ତେଷାଂ କରେ ସ୍ଥିତା ।
କୈଳାସନିଳୟଂ ଶମ୍ଭୋ ର୍ଦୁର୍ଲଭଂ ମୁକ୍ତିଦାୟକଂ ।
ଯତ୍ର ଦେବଗଣାଃ ସନ୍ତି ନିତ୍ୟଂ ଶମ୍ଭୋଃ ସମୀପତଃ ।
ଆଲୋକ୍ୟ ଶିଖରେଣଂ ଚ ପୂଜୟିତ୍ୱା ପ୍ରଣମ୍ୟ ଚ ।

ସୁରସ୍ତ୍ରୀମାରଣଂ ଦୋଷଂ ସିପ୍ତ୍ୟୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱଂ ଚ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ଗୁରୁପତ୍ନୀହୃତଂ ଦୋଷଂ ଗୁରୁନିନ୍ଦାକୃତନ୍ତଥା ।
ବ୍ରଜେତ୍ ସିପ୍ରଂ ସଦ୍ୟଂ ଦେ୍ୟାତତ୍ ସ୍ୱଟେବଦ୍ଦ୍ୱୈ ଶିଖରେଶ୍ୱରଂ ।
ବ୍ରହ୍ମାଦ୍ୟା ଦେବତାଃ ସର୍ବାଃ କାଂକ୍ଷନ୍ତି ଚ ମୁମୁକ୍ଷବଃ ।
ଭୂମିଲୋକଂ କଦାଗତ୍ୱା ଦ୍ରକ୍ଷାମଃ ଶିଖରେଶ୍ୱରଂ ।
କାଂକ୍ଷନ୍ତି ପିତରସ୍ତୈବ ପ୍ରଜାସ୍ତୁ ସୁନୃପାସଥା ।
କଦାସ୍ମାକଂ କୁଲେ ଜାତଃ କୈଲାସାଦ୍ରିଂ ଗମିଷ୍ୟତି ।
ତତ୍ରଗତ୍ୱା ପ୍ରଯତ୍ନେନ ସ୍ନାତ୍ୱାତୀର୍ଥେ ପୟୋଽମୃତେ ।
ଅସ୍ମାକଂ ତର୍ପୟିତ୍ୱାଚ ନରକାଦୁଦ୍ଧରିଷ୍ୟତି ।
ତସ୍ମିନ୍ନଦ୍ରୌ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ସ୍ତୀର୍ଥମସ୍ତି ପୟୋଽମୃତଂ ।
ଅଗ୍ରେ ଶ୍ରୀଶିଖରେଶସ୍ୟ ଐଶାନ୍ୟାଂ ଦଣ୍ଡମାସ୍ଥିତଂ ।
ବରେଣ୍ୟଂ ପରମଂ ପୁଣ୍ୟଂ ପିତୃଣାଂ ମୁକ୍ତିଦାୟକଂ ।
ଯତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ଚ ସୌଦାସୋ ରାଜା ମୁକ୍ତିମବାପତ ॥

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ତତ୍ତୀର୍ଥସ୍ୟ ଚ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବିସ୍ତରେଣ ବଦସ୍ୱ ନଃ ।
ଅନ୍ୟ ତୀର୍ଥସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ତସ୍ମିନ୍ନଦ୍ରୌ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଭୋଗବତ୍ୟା ଚ ଭୂର୍ଲୋକେ ସ୍ୱର୍ଲୋକେ ସତ୍ତ୍ୱତରେ ।
ପୟୋଽମୃତସମଂ ତୀର୍ଥଂ ନାସ୍ତି ନାସ୍ତି ବଦାମ୍ୟହଂ ।
ପୁରା ସତ୍ୟେ ଚ ସୌଦାସୋ ରଘୁବଂଶେ ମହୀପତିଃ ।
ବଭୂବ ନୃପଶାର୍ଦ୍ଦୂଳଃ ପ୍ରଜାପାଳନତତ୍ପରଃ ।

ବକ୍ତା ଶ୍ରୋତା ମହାଶାନ୍ତୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ଚିରବାପତିଃ ।
ନୃପେଣ ଚେଡନାଥସ୍ତୁ ସଂଗ୍ରାମେ ଶଚୀନାଯ୍ୟକଃ ।
ତସ୍ୟବୁଦ୍ଧିଃ ସମୁତ୍ପନ୍ନା ମନ୍ତ୍ରଂ ସାଧୟିତୁଂ ସ୍ୱରା ।
ବଶିଷ୍ଟଂ ପରିପପ୍ରଚ୍ଛ ନୃପତିଃ ସୁପୁରୋହିତଂ ॥

ସୌଦାସ ଉବାଚ ।

ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧିର୍ଭବେଦ୍ୟତ୍ର ତତ୍ସ୍ଥାନଂ ବଦ ସତ୍ତମ ।
ଯେନ ସ୍ଥିତ୍ୱା ଚ ଜପ୍ତ୍ୱା ଚ ଗମିଷ୍ୟାମି ପରଂପଦଂ ।

ବଶିଷ୍ଠ ଉବାଚ ।

ଅସ୍ତେ ବାରଣସୀକ୍ଷେତ୍ରଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ସିଦ୍ଧିକାମଦଂ ।
ଯତ୍ର ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରୋ ଦେବଃ ସାଧକାନାଂ ବରପ୍ରଦଃ ।
ବାରାଣସ୍ୟାଃ ସମଂ ଭୂପ କ୍ଷେତ୍ରଂ ନାସ୍ତି ମହୀତଳେ ।
ଲିଙ୍ଗରୂପଧରଃ ସାକ୍ଷାତ୍ ଯତ୍ରଦେବୋ ଜଗଦ୍ଗୁରୁଃ ।
ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ମହାପାପ ତୀର୍ଥଂ ଶ୍ରୀମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ଯତ୍ର ନରୋନାସ୍ତି ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
ଯତ୍ର ଭାଗୀରଥୀ ପୁଣ୍ୟା ନରାଣାଂ ମୁକ୍ତିଦାୟିନୀ ।
ଭୂର୍ଲୋକେ ଚୈବ ପାତାଳେ ସ୍ୱର୍ଲୋକେ ଯା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ।
ଭାଗୀରଥ୍ୟାସ୍ତୁ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବସ୍ତୁଦଂ ଗଦତଂ ପୁରା ।
ଯଦମ୍ବୁକଣମାତ୍ରଂ ଚ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଶତଂ ନଶ୍ୟେତ୍ ।
ବାରାଣସୀ ବିଶ୍ୱନାଥୋ ଜାହ୍ନବୀ ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା ।
ଏକୈକା ଦୁର୍ଲଭା ଲୋକେ କିମୁ ଯତ୍ର ଚତୁଷ୍ଟୟଂ ।
ତତ୍ର ଗତ୍ୱା ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ପରାଂ ସିଦ୍ଧିଂ ଗମିଷ୍ୟସି ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଇତି ଶ୍ରୁତ୍ୱା ବଚସ୍ତସ୍ୟ ମହର୍ଷେଃ ସ ନରାଧିପଃ ।
ତମୃଷିଂ ପ୍ରଣିପତ୍ୟାଶୁ ପ୍ରତସ୍ଥେ କ୍ଷେତ୍ରମୁତ୍ତମଂ ॥
ଗତ୍ୱା ସ୍ନାତ୍ୱାଚ ଗଙ୍ଗାୟାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶ୍ରୀପାର୍ବତୀପତିଂ ।
ସମାସତ୍ୟସମାଯୁକ୍ତଃ ସ ତପସ୍ତେପେ ସୁଦାରୁଣଂ ॥
ଏବଂ ଚ ବହୁତକାଳେ ଗତେ ଦେବୋ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ସ୍ୱରୂପଂ ଦର୍ଶୟିତ୍ୱା ତଂ ସ୍ୱପ୍ନେ ବାକ୍ୟମୁବାଚ ହ ।

ଶଙ୍କର ଉବାଚ ।

ଅଗତଂ ତେ ମହାବାହୋ କ୍ଷେତ୍ରଂ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦଂ ମମ ।
ଇଦାନୀଂ ଗଚ୍ଛ ତପସେ କୈଳାସନିଳୟଂ ମମ ॥
ତତ୍ରାହଂ ଦର୍ଶୟିଷ୍ୟାମି ସତ୍ୟଂ ତ୍ୱାଂ ମାମକାଂ ତନୁଂ ।
ମୁକ୍ତିଂ ଚୈବ ପ୍ରଦାସ୍ୟାମି ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ମହୋଦୟଂ ।
ମତ୍ପାର୍ଶ୍ୱେ ଚୈବ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୀର୍ଥଂ ନାମ ପୟୋମୃତଂ ।
ଚତୁର୍ବର୍ଗପ୍ରଦଶ୍ଚୈବ ତଦାନ୍ତେ ଶିଖରେଶ୍ୱରଃ ॥
ସର୍ବପାପହରଂ ଲିଙ୍ଗଂ ନାମ୍ନା ଶ୍ରୀଶିଖରେଶ୍ୱରଂ ।
ଯୋ ମାଂ ପଶ୍ୟତି ତତ୍ରସ୍ଥଂ ତସ୍ୟ ମୁକ୍ତିଂ ଦଦାମ୍ୟହଂ ।
ତତ୍ରସ୍ଥଃ ତପସାଭୁକ୍ତୋ ଯୁଗେ ସତ୍ୟେ ମହୀପତେ ।
ତ୍ରେତାୟାଂ ଦ୍ୱାପରେ ଚୈବ ଦର୍ଶନାତ୍ସିଦ୍ଧିଦଃ ସ୍ୱୟଂ ।
କଳୌ ଚ ଦର୍ଶନେନୈବ ସିଦ୍ଧିଦୋହଂ ନୃଣାଂ କଳ ।
ତସ୍ମିନ୍ନଦ୍ରୌ ତୀର୍ଥବରେ ଯଃ ସ୍ନାତି ଚ ପୟୋମୃତେ ॥
ସ ଯାତି ପରମଂ ସ୍ଥାନଂ ମହେଦେହେ ବା ପ୍ରଲୀୟତେ ।
ପୟୋମୃତ ମହାତୀର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ହ୍ୟମୃତୋପମଂ ॥

ଅମୃତତ୍ୱଂ ପ୍ରଯୁଚ୍ଛାଶ୍ଚ କୃତେସ୍ନାନେ ତବାମୃତେ ।
ଅନେନ ମନୁନା ଭୂପ ତତ୍ରସ୍ନାନଂ ସମାଚର ॥
ତତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ଚ ମାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପରାଂସିଦ୍ଧିଂ ଗମିଷ୍ୟସି ।
ତତ୍ରୈବ ତୀର୍ଥଂ ପ୍ରବରଂ ମଦଗ୍ରେ ପାପନାଶନଂ ॥
ଜମ୍ବୁକୁଣ୍ଡମିତିଖ୍ୟାତଂ ସଂଚଦାଗ୍ନେୟମାସ୍ଥିତଂ ।
ଯତନ୍ତ ତତ୍ର ଗାଙ୍ଗାନି ବାରିଣି ଶୁଭଦାନି ଚ ॥
ଯଦ୍ୱତ୍ରୋଭବଶୀତାନି ତତ୍ରସ୍ନାତ୍ୱା ସୁଖଂ ଲଭେତ୍ ।
ତତ୍କୂଳେଷୁ ଶିଷ୍ଟେଦତ୍ୱା ଶୁଦ୍ଧୋଭୂତ୍ୱା ନରୋତ୍ତମଃ ॥
ସ୍ନାପ୍ୟାଚ ମନୁନାନେନ ଶୃଣୁଷ୍ୱ ରଘୁବଂଶଜ ।
କୈଳାସୋଦ୍ଭବଗାଂ ତୋୟଂ ଶିବପ୍ରୀତିପ୍ରଦଂ ପରଂ ।
ନତୋଽସ୍ମି ସିଦ୍ଧିଦଂ ବାରି ଶିବପ୍ରୀତିଂ କୁରୁଷ୍ୱ ନଃ ।
ଜମ୍ବୁକୁଣ୍ଡେ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱା ମହେଶ୍ୱରଂ ॥
ନରଃ ସିଦ୍ଧିମବାପ୍ନୋତି ମତ୍ପ୍ରସାଦାନ୍ନସଂଶୟଃ ।
ତତୋ ହେମକୂଟତୀର୍ଥେ ଚ ତସ୍ମିନ୍ ଯତ୍ର ସ୍ଥିତୋହ୍ୟହଂ
ତତ୍ର ଗତ୍ୱା ମନୁଂଜପ୍ତ୍ୱା ଲଭତେ ମୁକ୍ତିମୁତ୍ତମାଂ ॥
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଗତବାନ୍ ଦେବୋ ରାଜା ନନ୍ଦୋତ୍ଥିତସ୍ତଥା ।
ଏକାକୀ ଚ ଗତଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ କୋଷାଚଳମନୁତ୍ତମଂ ।
ତତ୍ର ସଞ୍ଜାତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ସ୍ନାତ୍ୱା ତୀର୍ଥେ ପୟୋମୃତେ ।
ତଂ ଚତ୍ୱାଲଂ ସ୍ଥିତସ୍ତାସୌ ପଶ୍ଚାନ୍ମୁକ୍ତିଂ ଜଗାମହ ॥
ଏକାକୀ ଦେବଦେବେଶସ୍ତତ୍ର କୈଳାସପର୍ବତେ ।
ତତ୍ର କୋଲାହଲଂ କୃତ୍ୱା ନନ୍ଦକେ ପତ୍ୟତେ ତ୍ରୁଟ୍ରୁ ॥
ଏବଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ଜଗଦ୍ଧର୍ତ୍ତଂ ତତ୍ସ୍ଥାନଂ ପର୍ବତୋତ୍ତମଂ ।

ତତ୍ର ଗତ୍ୱା ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ପରାଂ ସିଦ୍ଧିଂ ଗମିଷ୍ୟଥ ।
ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଔର୍ବ୍ବୀଦାସମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତିର୍ନାମ
ନବମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

———

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ତଦ୍ଧ କୋଳାହଳଂ କୃତ୍ୱା ନଶ୍ୱେନରକମାବଶେତ୍ ।
ବୟଂ ତତ୍ର ଗମିଷ୍ୟାମୋ ଭରଦ୍ୱାଜ କଥଂ ବଦ ॥
ସମ୍ୟକ୍ସ୍ଥାନଂ ତ୍ୱୟା ପ୍ରୋକ୍ତଂ କୈଳାସଂ ପାର୍ବ୍ବତୀପତେଃ ।
ତପସ୍ତପ୍ତୁଂ ମହାସ୍ଥାନଂ କେବଳଂ ଦୋଷଖଣ୍ଡିତଂ ॥
ଉତ୍କଳେ କ୍ଷେତ୍ରମପରଂ କିଂ କିମସ୍ତି ତପୋଧନ ।
ତଦ୍ବଦାଶୁ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅସ୍ମାକଂ ଚ ହୃତେଚ୍ଛୟା ॥
ତ୍ୱତ୍ପ୍ରସାଦାଦ୍ଭବିଷ୍ୟାମଃ କୃତାର୍ଥା ମୁନିସତ୍ତମ ।
ଗୁହ୍ୟଂ କ୍ଷମପରଂ ଗୁପ୍ତି କ୍ଷିପ୍ରଂ ବଦ ମହାମତେ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଏକାଗ୍ରମନସୋ ଭୂତ୍ୱା ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ଅଖ୍ୟାତଂ କସ୍ୟଚିତ୍ପୂର୍ବ୍ବଂ ଗୋପନୀୟଂ ପ୍ରଯତ୍ନତଃ ॥
ଗୁହ୍ୟାଦ୍ଗୁହ୍ୟତରଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ପବିତ୍ରତରଂ ଶ୍ରୁତଂ ।
ଏକାମ୍ରକବନଂ ନାମ ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ତପୋଧନାଃ ।
ପ୍ରାଣିନାଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ଶସ୍ତଂ ଦେବାନାଂ ଜୟବର୍ଦ୍ଧନଂ ।
ନିର୍ମ୍ମଳଂ ଚ ନିର୍ବିକାରଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ହରିହରସମୃଦ୍ଧଂ ।
ନାନାସିଦ୍ଧଗଣାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ମୁନୀନ୍ଦ୍ରୈରୁପସେବିତଂ ।
ବ୍ୟାଘ୍ରାଦ୍ୟୈଃ ନିର୍ଜ୍ଜରୈର୍ଜୁଷ୍ଟଂ ଶଦ୍ୟାପ୍ସରସଙ୍ଗଣୈଃ ।

ଅମ୍ରଜମ୍ବୁକଦମ୍ବୈଶ୍ଚ ସପୁଷ୍ପୈଶ୍ଚ ଫଲାନ୍ୱିତୈଃ ।
ପୂଗୈଃ ପନସକୈ ର୍ବୃକ୍ଷୈର୍ନ୍ୟଗ୍ରୋଧୈର୍ବକୁଲୈସ୍ତଥା ॥
ପଲାଶୈର୍ମୁଚୁକୁନ୍ଦୈଶ୍ଚ ସପୁଷ୍ପୈର୍ନାଗକେଶରୈଃ ।
ସାଲତାଲପାରିଜାତୈଃ କଦମ୍ବୈଶ୍ଚ ପ୍ରିୟଙ୍ଗୁକୈଃ ॥
କର୍କନ୍ଧୂଭିର୍ନାଗରଙ୍ଗୈଃ ପୁଷ୍ପୈଃସଜାଦ[illegible]ରଚି ।
ଖଦିରୈଶ୍ଚୈବ ବିଲ୍ୱୈଶ୍ଚ ତିଂଦୁଭିଃ କରହାଟକୈଃ ॥
କର୍ଣ୍ଣିକାରୈ ର୍ଜମ୍ବାପୁଷ୍ପୈଃ କପିତ୍ଥୈଃ ପିଚୁମର୍ଦ୍ଦକୈଃ ।
ଚମ୍ପକୈରଶ୍ମନ୍ତକୈଶ୍ଚ ସପୁଷ୍ପୈର୍ନାଗକେଶରୈଃ ॥
ଶାଲତାଲଶିଂଶପୈଶ୍ଚ ଜମ୍ବୀରୈଃ ପ୍ରିୟଦର୍ଶକୈଃ ।
କଦଲୀବନଷଣ୍ଡୈଶ୍ଚ ପୃଷ୍ଠଂ ସୁମନୋହରୈଃ ॥
କରବୀରୈଃ କର୍ଣ୍ଣିକାରୈରଶ୍ୱତ୍ଥୈର୍ବକୁଲୈର୍ବଟୈଃ ।
ଯୂଥିକାମଲ୍ଲିକାଭିଶ୍ଚ ଜାତୀକୁରୁବକୈସ୍ତଥା ॥
ଅଶୋକୈର୍ବକୁଲୈଶ୍ଚୈବ ଦ୍ୱିରେଫଗଣଶୋଭିତୈଃ ।
ମାଲତୀଲତିକାଭିଶ୍ଚ ଦାଡ୍ରିମୈର୍ବୀଜପୂରକୈଃ ॥
ଏବଂ ନାନାବିଧୈର୍ବୃକ୍ଷୈ ସ୍ତୃଦ୍ଧନଂ ପୃଷ୍ଠଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଶଶାଦନୈଃ ଖଞ୍ଜରୀଟୈଃ କୋକିଲୈଃ କଲନାଃସ୍ୱନୈଃ ॥
ଚଟକୈଶ୍ଚାତକୈଶ୍ଚୈବ ଚକୋରୈଶ୍ଚ ଦ୍ରୁପକ୍ଷିଭିଃ ॥
ବାଦ୍ରାଟୈଃ କୁକ୍କୁଟୈଶ୍ଚୈବ ଶିଖାମୁକୁଟଭୂଷିତୈଃ ।
ପାରାବତୈଃ ପୃଷ୍ଣପକ୍ଷୈର୍ଲୋହପୃଷ୍ଠୈର୍ବିରାଜକୈଃ ॥
କାଦମ୍ବୈ ରାଜହଂସୈଶ୍ଚ ପ୍ରିୟାପୁତ୍ରକୈଃ ଶୁକୈସ୍ତଥା ।
ବର୍ତ୍ତିକୈସ୍ତିତ୍ତିରିଭିଶ୍ଚ ମୟୂରୈର୍ଘନନୃତ୍ୟକୈଃ ॥
ବ୍ୟାଘ୍ରଭଲ୍ଲାପୈଶ୍ଚ ଖଡ୍ଗୈଶ୍ଚ ଭୂଦାରୈଶ୍ଚ ପ୍ଲବୈର୍ମୃଗୈଃ ।

ଏବଂ ନାନାବିଧୈର୍ବନ୍ୟୈ ସ୍ତୁଷ୍ଟୈର୍ବୈ ବିହଙ୍ଗମୈଃ ।
ପ୍ରଭୃତଂ ବର୍ତ୍ତିନଂ ପୁଣ୍ୟଂ ସ୍ଵଜାତିପରକ୍ଷିତୈଃ ।
ଦୀର୍ଘିକାଭସ୍ତଡ଼ାଗୈଶ୍ଚ ପଦ୍ମୋତ୍ପଲବିରାଜିତୈଃ ।
କାରଣ୍ଡବୈଃ ପ୍ଲବୈର୍ହଂସୈ ସ୍ତଥୈବ ଜଳକୁକ୍କୁଟୈଃ ।
ଅର୍ଦ୍ଧଦାବନଷଣ୍ଡୈଶ୍ଚ ସୋପାନେନ ବିବର୍ଦ୍ଧିତୈଃ ।
ଏବଂ ନାନାବିଧଗୁଣୈଃ ସମନ୍ତାଦୁପବୃଂହିତଂ ।
ଏକାମ୍ରଂ ପରମଂ ପୁଣ୍ୟଂ ବନଂ ବିଷ୍ଣୁପ୍ରିୟଂ ମହତ୍ ।
ସୁବାସିତୈର୍ଗନ୍ଧବତ୍ୟା ଭୂମିଭର୍ଗୁରୁ ଚନ୍ଦନୈଃ ।
ବାତବିକ୍ଷେପିତୈଃ ପୁଣ୍ୟୈଃ ଶୀତଳଂ ସୁମନୋହରଂ ।
ସାକ୍ଷାଦ୍ ବୈକୁଣ୍ଠଭୁବନଂ ଜାନୀଧ୍ଵଂ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ଏକାମ୍ରେ ତୁ ଜଗନ୍ନାଥୋ ଭାତି ପାଷାଣଲୀଳୟା ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ବନମାଳା ବିଭୂଷିତଃ ।
ଯଜ୍ଞବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରଃ ଶମ୍ଭୁଃ ସାକ୍ଷାନ୍ନାରାୟଣାତ୍ମକଃ ॥
ଯସ୍ମାତ୍ ଯୂୟଂ ମୁକ୍ତିକାମାସ୍ତସ୍ମାଦ୍ବୈସ୍ତତ୍ର ଗଚ୍ଛଥ ।

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଏକାମ୍ରବର୍ଣ୍ଣନଂ ନାମ
ଦଶମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—❊—

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ବିସ୍ତରେଣ ସମାଖ୍ୟାହି ଯେତ୍ତଦେକାମ୍ରକଂ ବନଂ ।
ଅଣ୍ଡମାଣି ଚ ରମ୍ୟାଣି ତତ୍ରଲିଙ୍ଗାନି କୋଟିଶଃ ।
ଶ୍ରୋତୁକାମା ବୟଂ ସର୍ବେ ଗମିଷ୍ୟାମୋ ନ ସଂଶୟଃ ।
ପୂଜୟାମୋ ବିରୂପାକ୍ଷଂ ନୀରଦାଭଂ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

କ୍ଷେତ୍ରମେକାମ୍ରକଂ ଶ୍ରୀମତ୍ ପରମାନନ୍ଦଦାୟକଂ ।
ସମନ୍ତାତ୍କ୍ରୋଶମାତ୍ରଂ ଚ କୋଟିଲିଙ୍ଗାବୃତା ମହୀ ॥
ତତ୍ରାସୌ ଦେବ ଦେବସ୍ତୁ ସ୍ୱଗଣୈଃ ପାର୍ବତୀପତିଃ ।
ବରଦୋ ମୁକ୍ତିଦୋ ନୃଣାଂ ସାଧକାନାଂ ମହାତ୍ମନାଂ ॥
ପରମାନନ୍ଦକନ୍ଦସ୍ତୁ ଶିବରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତଃ ।
ପଞ୍ଚସ୍ୱରତରୋଙ୍କେଭ୍ୟୋ ବ୍ରହ୍ମାଦୀନାଂ ବରପ୍ରଦଃ ॥
ବାରାଣସୀଂ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଜନାକୀର୍ଣ୍ଣାଂ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ପ୍ରାର୍ଥିତ୍ୱା ଦ୍ୱରଂ ପୁଣ୍ୟମେକାମ୍ରବନମାସ୍ଥିତଃ ॥

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ପ୍ରାର୍ଥିତଂ ଚ ତଦାନେନ ଶମ୍ଭୁନା ଗୁରୁରୂପିଣା ।
ସର୍ବମେତତ୍ତୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତଂ ବିସ୍ତରେଣ ବଦ ପ୍ରଭୋ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ପୁରା ତ୍ରେତାଯୁଗେ ବିପ୍ରା ବାରାଣସ୍ୟାଂ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ତିଷ୍ଠନ୍ ବାକ୍ୟମୁବାଚେଦଂ ନାରଦଂ ମୁନିପୁଙ୍ଗବଂ ॥

ଶିବ ଉବାଚ ।

ଅସ୍ୟାଂ ପୁର୍ଯ୍ୟାଂ ନ ତିଷ୍ଠାମ ସ୍ତ୍ୱଧୁନାସୌ ଜନଶ୍ୟତି ।
ବଭୂବ ଚ ଜନାକୀର୍ଣ୍ଣା ତପୋବିଘ୍ନକରୀ ମୁନେ ॥
ଯତ୍ସ୍ଥାନଂ ଚ ଜନାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ତତ୍ର ସ୍ଥାତୁଂ ନ ଯୁଜ୍ୟତେ ।
ଉପଦ୍ରବୋଭବେତ୍ତତ୍ର ନାସ୍ତିକୈର୍ଜନଦୁର୍ବଳୈଃ ॥
ନାସ୍ତିକା ଯତ୍ର ତିଷ୍ଠନ୍ତି ତତ୍ର ଧର୍ମୋ ନ ବିଦ୍ୟତେ ।
ଅଧର୍ମାଚ୍ଚ ଭବେତ୍କ୍ଷୋଭଂ ଦ୍ୱବର୍ଗେଣଂ ମୁନୀଶ୍ୱର ॥

ଏତତ୍ ସ୍ଥାନଂ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ସର୍ବଧ୍ୟର୍ଥଂ କୃତଂ ପୁରା ।
ପାଙ୍କଥ୍ୟା ଭୂତରଂ ଯତ୍ର ତତ୍ ସ୍ଥାନଂ ମମ ଦୁର୍ଷଦଂ ॥
ଅଧୂନାହ ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ଥାତୁଂ ନୋତ୍ସହତେ ମନଃ ।
ରହସ୍ୟଂ ପରମଂ ସ୍ଥାନଂ କୁହାସ୍ତେ ମାଂ ବଦାଶୁ ଚ ॥

ନାରଦ ଉବାଚ ।

ଲବଣସ୍ୟୋଦଧେସ୍ତୀରେ ନୀଲଶୈଲୋତ୍ତମୋ ନଗଃ ।
ତଦୁତ୍ତରସ୍ୟାଂ ବିଖ୍ୟାତଂ କ୍ଷେତ୍ରମେକାମ୍ରକଂ ପ୍ରଭୋ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀବାସୁଦେବାଖ୍ୟୋ ରମାନାଥୋ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁଃ ।
ଅନନ୍ତେନ ସହ ଶ୍ରୀମାନେକାମ୍ରକାନନେ ବନେ ॥
ତତ୍ ସ୍ଥାନଂ ପରମଂ ଗୁହ୍ୟଂ ନ ଜାନାତି ପ୍ରଜାପତିଃ ।
ଭବାନପି ନ ଜାନାତି ଦେବତାନାଂ ଚ କା କଥା ॥
ଏକାମ୍ରଂ ପରମଂ ଗୁହ୍ୟଂ ଜଗନ୍ନାଥସ୍ୟ ଚକ୍ରିଣଃ ।
କୋଡ଼ସ୍ତିତାବ୍ଧି କନ୍ୟାପି ନୈବ ଜାନାତି ଶଙ୍କରଃ ॥
ସାକ୍ଷାଦ୍ ଭଗବାନ୍ ତତ୍ର ଅନନ୍ତେନ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଃ ।
ସୃଷ୍ଟ୍ୟୁତ୍ପାଦନ ନାଶଂ ଚ ସ୍ଥିତିଂ ତେନ ବିଗୃର୍ଯ୍ୟତେ ॥
ସର୍ବଦାସୋଽପ୍ୟନନ୍ତସ୍ତୁ ଦେବେନ ସହ ତିଷ୍ଠତି ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣୋ ରାମଚନ୍ଦ୍ରେଣ କୃଷ୍ଣେନ ରୋହିଣୀସୁତଃ ॥
ଦବସାନେକପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଂ ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ମହେଶ୍ୱର ।
ପ୍ରସନ୍ନେ ବାସୁଦେବେ ଚ ଜ୍ଞାତଂ ମେ କ୍ଷେତ୍ରମୁତ୍ତମଂ ।
ଅହଂ ଶେଷୋ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱସ୍ଥାଣାଂ ତତ୍ସଙ୍ଗତିଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରାଦୀନାଂ ଚ ଦେବାନାମନ୍ୟେଷାଞ୍ଚ ନ ବିଦ୍ୟତେ ॥

ଏବଂ ପରମଗୁପ୍ତଂ ତନ୍ମୟା ଜ୍ଞାତଂ ସ୍ମୃତ୍ ପ୍ରଭୋ ।
ଇଦାନୀଂ ଭବତା ଜ୍ଞାତଂ ଯେନଂ ପରମପାବନଂ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଏବଂ ନିଗଦତେ ତସ୍ମିନ୍ ନାରଦେ ଚଣ୍ଡିକାପତେଃ ।
ମୂଳପାଣୌ କରଂ ଦତ୍ୱା ଗନ୍ତୁଂ ଚକ୍ରେ ମନସ୍ତଥା ।
ଗଣାଧ୍ୟକ୍ଷମୁବାଚେଦଂ ବଚନଂ ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱରଂ ।
ଏକାମ୍ରକଂ ଗମିଷ୍ୟାମି ସଜ୍ଜୀଭବନ୍ତୁ ପୁତ୍ରକ ।
ଗୃହୀତ୍ୱା ତରସାଗଚ୍ଛ ବୃଷେନ୍ଦ୍ରଂ ଗିରିଜାଂ ଶୁଭାଂ ।
ଯଥାଜ୍ଞାଂ ଶିରସା ଧୃତ୍ୱା ଶୂଳପାଣେର୍ଯଯୌ ତଦ ।
ମଣ୍ଡୟାମାସ ବୃଷଭଂ ପାର୍ବତୀଂ ନଜଗାଦ ହ ।
କୋଟିଲିଙ୍ଗାନ୍ ଯଥାସଂଖ୍ୟଂ କଥୟାମାସ ସତ୍ୱରଃ ।
ସଜ୍ଜୀଭବଧ୍ୱଂ ଯୂୟଂ ଚ ଗଚ୍ଛେକାମ୍ରଂ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁଃ ।
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଗତବାଂସ୍ତତ୍ର ଗୃହୀତ୍ୱା ଗିରିଜା ବୃଷଂ ।
ସ୍ୱୟଂ ବେଷଧସ୍ତେଭୂତ୍ୱା ଦେବ ଦେବଂ ସମାସଦତ୍ ।
କୋଟିଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରତୀକାଶଂ ନାନାଭୂଷଣଭୂଷିତଂ ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ସ୍ୱବାହନଂ ଶମ୍ଭୁ ନନ୍ଦିନଂ ପ୍ରଶଶଂସହ ।
ତତୋସୌ ନନ୍ଦିକେଶସ୍ତୁ ଦେବଦେବସ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ ।
କୁଣ୍ଡଳଂ ଖଞ୍ଜୟାମାସ ନାନାରତ୍ନବଖଚିତଂ ।
କୋଟିସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରତୀକାଶଂ ହେମବୈଦୂର୍ଯ୍ୟନିର୍ମିତଂ ।
ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନିଦେଶେ ଚ ମୁକୁଟଂ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ବିଭୂଷିତଂ ।
କର୍ପୂରମିଶ୍ରିତାଂ ଶୁଭ୍ରାଂ ଚନ୍ଦନଂ ଚ ସୁବାସିତଂ ।
ଶୀତଳଂ ପାର୍ବତୀଶସ୍ୟ ଭାଲପଟ୍ଟେ ଚ ଲେପିତଂ ।

ତତୋ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳେ ଚୈବ କୁଙ୍କୁମଂ ମୃଗପତ୍ରିକାଂ ।
ଅଧରେ ଶୁକ୍ଳତାମ୍ବୂଳଂ ଦଦୌ ନନ୍ଦୀ ସ ଦନ୍ତୁରଃ ।
ହୃଦୟେ କୌପିନଂ ହାରଂ ମାଣିକ୍ୟଂ ମୌକ୍ତିକଂ ତଥା ।
ପ୍ରଯତ୍ନେ ରଞ୍ଜୟାମାସ ଚନ୍ଦନଂ ପୁଷ୍ପମାଳକାଂ ।
ପଦ୍ମରାଗଯୁତୌ ହୈମୌ କଙ୍କଣୌ ସୁପ୍ରଭାପିତେ ।
ଦଦୌ ଶାର୍ଙ୍ଗରୟୋର୍ନନ୍ଦୀ ବହୁ୍ୟଦାଭିସ୍ତ ମୁଦ୍ରିକାଃ ।
ତତ୍ର ପଟ୍ଟାମ୍ବରଂ କଟ୍ୟାଂ ନୀଳବସ୍ତ୍ରଂ ତଦୁତ୍ତରଂ ।
ମେଖଳାଂ ଖଞ୍ଜୟାମାସ କ୍ଷୁଦ୍ରଘଣ୍ଟାସୁଶୋଭିତାଂ ।
ପାଦୟୋର୍ନୂପୁରଂ ଦବ୍ୟଂ ନୀଳେନ୍ଦ୍ରମଣିସଂଯୁତଂ ।
ସୁବେଶମେବଂ ଦେବସ୍ୟ ନନ୍ଦକେଶଶ୍ଚକାର ହ ।
ସୁବେଶଃ ସୁମୁଖଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ କୋଟିଚନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁତିଂ ହରଂ ।
ବସନ୍ତସ୍ତୁ ବୃଷେ ଦେବଃ କ୍ରୋଡ଼େ କୃତ୍ୱା ହୈମାଦ୍ରିଜାଂ ।
ଇତ୍ଥଂ କୃତ୍ୱା ଜଗାମାଶୁ ବ୍ୟଜ୍ୟମାନଃ ସୁରଃସରୈଃ ।
ଚାମରୈର୍ବ୍ୟଜନୈଃ ଶୁଭ୍ରୈଃ ସିଦ୍ଧଗନ୍ଧର୍ବକିନ୍ନରୈଃ ।
ଶ୍ୱେତାତପତ୍ରଂ ଶରଦ କୋଟ୍ୟର୍କଦ୍ୟୁତିନନ୍ଦନଂ ।
ଧାର୍ଦ୍ଦନଳଂ ସୁବସ୍ତ୍ରୀର୍ଣ୍ଣଂ ରୌପ୍ୟଂ ଉତ୍କୁଟିନାଂ ଧୃତଂ ।
ଜୟଶବ୍ଦଂ ତଥା ନୃତ୍ୟଂ କୁର୍ବନ୍ତି ବୈସତ୍ତମାଃ ।
ତ୍ରିଶୂଳଂ ଡମ୍ବରୁଂ ଚୈବ ଜଟାସ୍ତ୍ୟଙ୍ଗଂ ଚ ଧାରଣଃ ।
ଏବଂ ଶ୍ରୀପାର୍ବତୀନାଥୋ ଭୂତାନାଂ ବରଦାୟକଃ ।
ଏକାମ୍ରଂ ପ୍ରାପୟାମାସ ନାରଦେନ ମହାତ୍ମନା ॥
ଭୂତ୍ୱୈକାଗ୍ରେ ଦଦର୍ଶାସୌ ବାସୁଦେବଂ ସନାତନଂ ।
ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେନ ପ୍ରଣମ୍ୟାଶୁ ସ୍ତୁତିମେତାଂ ଚକାର ହ ।

୪ କପିଳସଂହିତା

ଶ୍ରୀଶଙ୍କର ଉବାଚ ।

ନମସ୍ତେ ପରମାନନ୍ଦ ପଦ୍ମନାଭ ସୁଲୋଚନ ।
ନମୋଽସ୍ତୁ ତସ୍ମୈ ହରୟେ ତ୍ରୟୀମୂର୍ତ୍ତିଧରାୟ ଚ ॥
ନୀଲଜୀମୂତବପୁଷେ ନମସ୍ତେ ଲୋକନାୟକ ।
ଦେବାନାଂ ବରଦାତାସି ପ୍ରପନ୍ନାର୍ତ୍ତିହର ପ୍ରଭୋ ॥
ଏକାମ୍ରକାନନବାସାୟ ନମସ୍ତେ ପୀତବାସସେ ।
ନିର୍ଗୁଣୈକାଦ୍ୱୟରୂପସ୍ତ୍ୱଂ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରାବ୍ଜଧାରଣେ ॥
ତ୍ୱମେବ ଜଗତାମାଦ୍ୟଃ କାରଣାନାଞ୍ଚ କାରଣଂ ।
ଭକ୍ତବନ୍ଧୋ ଜଗନ୍ନାଥ କରୁଣାମୃତସାଗର ॥
ତବ ସ୍ଥାନାନି ରମ୍ୟାଣି ସନ୍ତି ଦେବ ସହସ୍ରଶଃ ।
ଏକାମ୍ରେ ଗୁପ୍ତରୂପଂ ଚ ନ ଜାନାମି କଥଂ ପ୍ରଭୋ ॥
ମାମୂବାଚ ପୁରା ବିଷ୍ଣୋ ତ୍ୱଂ ମମାର୍ଦ୍ଧଶରୀରକଃ ।
ଇଦାନୀଂ ତୁ କଥଂ ବାହ୍ୟଃ କୃତବାନସି କେଶବ ॥
ନ ଭବସ୍ତ୍ରବ ଭକ୍ତସ୍ତୁ ଶଯ୍ୟା ତେ ଭୁଜଗେଶ୍ୱରଃ ।
କେବଲଂ ତୌ ହି ଜାନୀତଃ କୃପା ନାସ୍ତି ମୟି ପ୍ରଭୋ ॥
ସନକାଦ୍ୟାଶ୍ଚ ତିଷ୍ଠନ୍ତି ଉଣ୍ଡରେଚ୍ଛା ନଚକ୍ରୂଣା ।
ଏକାମ୍ରକପିନେ ରମ୍ୟେ ତିଷ୍ଠଂ ତ୍ୱଂ ପରମେଶ୍ୱର ॥
ଯୋଗନିଦ୍ରାଂ ସମାଶ୍ରିତ୍ୟ ଲୋଚନେ ତେ ଚ ମୁଦ୍ରିତେ ।
ଇଦାନୀଂ କରୁଣାପାଙ୍ଗଂ ଦେହି ମେ ଜଗଦୀଶ୍ୱର ॥
ସ୍ୱସ୍ଥାନଂ ଦେହି ମେ ସ୍ଥ ଭୂମାଗତୋଽହଂ ତବାନ୍ତିକଂ ।
ସ୍ତୁତିମିତ୍ଥଂ ପ୍ରକୁର୍ବାଣେ ହିମାଦ୍ରିତନୟାପତୌ ॥
ଉନ୍ମୀଲ୍ୟ ଲୋଚନେ କୃଷ୍ଣୋ ବିହସନ୍ ବାକ୍ୟମବ୍ରବୀତ୍ ।

ବାସୁଦେବ ଉବାଚ ।

ଶୃଣୁମଦ୍ବଚନଂ ଶମ୍ଭୋ କଥୟାମି ହିତଂ ତବ ।
ସ୍ଥାତୁଂ ସ୍ଥାନଂ ପ୍ରଦାସ୍ୟାମି କୁରୁ ସତ୍ୟଂ ମହାବ୍ରତଃ ॥
ନୈବ କାଶ୍ୟାଂ ଗମିଷ୍ୟାମି ସ୍ଥାସ୍ୟାମ୍ୟତ୍ର ସର୍ବଦା ।
ସ୍ୱର୍ଗୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟତୋ ନିତ୍ୟମିଚ୍ଛ ସତ୍ୟଂ ମହେଶ୍ୱର ॥

ଶ୍ରୀଶଙ୍କର ଉବାଚ ।

କାଶୀଂ କଥଂ ନ ଯାସ୍ୟାମି ତତ୍ରାସ୍ତେ ଜାହ୍ନବୀ ମମ ।
ସର୍ବତୀର୍ଥମୟୀ ପୁଣ୍ୟା ତୀର୍ଥଂ ମେ ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା ॥

ବାସୁଦେବ ଉବାଚ ।

ଅତ୍ରାସ୍ତେ ମଣିକର୍ଣ୍ଣେଶ ମଦଗ୍ରେ ପାପନାଶିନୀ ।
ଅତ୍ରାଦ୍ରଚ ତ ପାଷାଣୈର୍ଗୁଲ୍ମବୃକ୍ଷଲତାଦ୍ରୁମଃ ॥
ନାରଦସ୍ତୁ ନ ଜାନାତି ନୈବ ଶେଷୋ ଗିରୀଶ୍ୱର ।
ଅହମେବ ବିଜାନାମି ବକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଧୁନା ହର ॥
ଅତ୍ରୈବ ଜାହ୍ନବୀ ଦେବୀ ମର୍ଯ୍ୟାଦାଗ୍ରତ୍ରୀତା ଶୁଭା ।
ଅଦ୍ୟଗ୍ନେୟାଂ ଦକ୍ଷ ପୃଷ୍ଟେ ମେ ଗଙ୍ଗଯମୁନା ସଂଜ୍ଞିତା ॥
ଅନ୍ୟାନ୍ୟତ୍ର ଚ ତୀର୍ଥାନି ସ୍ପୃଷ୍ଟାନି ଚ ସତ୍ତମ ।
ପଶ୍ଚାଦ୍ସର୍ବାଣି ବକ୍ଷ୍ୟାମି କୁରୁ ସତ୍ୟଂ ଚ ଶଙ୍କର ॥

ଶଙ୍କର ଉବାଚ ।

ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ବଦ ମ୍ୟତ୍ର ତିଷ୍ଠାମି ମଧୁସୂଦନ ।
ବାରଣସୀଂ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଗୃହ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରେଣ ମାଧବ ॥
ଏକାମ୍ର କାନନେ ସ୍ଥାସ୍ୟେ ତବ ସନ୍ନିହିତେ ପ୍ରଭୋ ।
ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ପୁନଃ ସତ୍ୟଂ ନ ନ ଯାମି ଚ କୁତ୍ରଚିତ୍ ॥

ତୁଷ୍ଟ୍ୟା ଭଗବାନ୍ ଶମ୍ଭୁସ୍ତଦ୍‌ବକ୍ଷୋର୍ଦ୍ଦକ୍ଷିଣେ ହରି
ଲିଙ୍ଗରୂପଧରସ୍ତସ୍ମେ ଚତୁର୍ବର୍ଗଫଳପ୍ରଦଃ ।
ମୂଲଂ ସ୍ଫଟିକସଂକାଶଂ ମହାନୀଲଂ ଚ ମଧ୍ୟମଂ ।
ମାଣିକ୍ୟାଭଂ ତଥୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱଂ ଚ ଲିଙ୍ଗଂ ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଂ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

କେଽତ୍ରଭକ୍ତ ଭୋ ବିପ୍ରାଃ ଯେନ୍ଦ୍ରସଙ୍ଗେ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
କୋଽତ୍ର ଲିଙ୍ଗାବୃତଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ବାସୁଦେବସ୍ତୁ ପାଳକଃ ।
ତତ୍ର ପଶ୍ୟନ୍ତି ଯେ ଲିଙ୍ଗମେକାମ୍ରେ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଯୁତା ବାପି ମୁକ୍ତିସ୍ତେଷାଂ କରେ ସ୍ଥିତା ।
ଏବଂ ଶମ୍ଭୁଃ ପ୍ରାର୍ଥୟିତ୍ୱା ବାସୁଦେବଂ ସନାତନଂ ।
ଏକାମ୍ରକାନନେ ତସ୍ମେ କୋଟିଲିଙ୍ଗଧରଃ ପ୍ରଭୁଃ ।
ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ମହେଶାଗମନଂ
ନାମୈକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—❋—

ଋଷୟ ଊଚୁଃ ।

ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଦ ତୀର୍ଥଂ ଫଳପ୍ରଦଂ ।
ନାମଧେୟଂ ତଥୋତ୍ପନ୍ନଂ ସୁଗୁପ୍ତଂ ଚକ୍ରପାଣିନା ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଗତେ ଚ କତିଚିତ୍କାଳେ ତତ୍ର ଦେବୋ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ଯଦୃଚ୍ଛୟା ମୁଷ୍ଟିବଜ୍ରେଣ ପାଷାଣ ମାଖନତ୍ ।
ତଦ୍ଭିନ୍ନେବ କ୍ଷଣେ ବିପ୍ରାଃ ସ୍ରବନ୍ତି ଜଳବୁଦ୍‌ବୁଦାଃ ।
ତସ୍ମାଦ୍‌ବିନ୍ଦୁସରୋନାମ ଚକ୍ରେ ଦେବଗଣୈଃ ସହ ।

ପୁଷ୍କରାଦୀନି ତୀର୍ଥାନି କ୍ଷୀରୋଦାଦୀଂଶ୍ଚ ସାଗରାନ୍ ।
ଗଙ୍ଗାଦ୍ୟାଃ ସରିତଶ୍ଚୈବ ସର୍ବାନ୍ ଦେବ ଯମାଦ୍ୱିପୂତ୍ ॥
ସର୍ବେ ତତ୍ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ୍ତ ଜଲବନ୍ଦନଦର୍ଶନଂ ।
ତସ୍ମାଦ୍ୱେଦେ ପୁରାଣେ ଚ ନାମ୍ନା ବିନ୍ଦୁସରୋବରଃ ।
ଗଙ୍ଗା ଗୋଦାବରୀ ରେବା ତୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା ଚ ନର୍ମଦା ।
କାବେରୀ ସରଯୂଶ୍ଚୈବ ଅପି ତତ୍ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ଚ ।
ମାନସଂ ପୁଷ୍କରଂ ଗଙ୍ଗା ସୁତୀକ୍ଷ୍ଣଂ ଶୈଳନିର୍ମଲଂ ।
ପ୍ରବର୍ତ୍ତ୍ୟେତାନି ସର୍ବାଣି ତୀର୍ଥେ ବିନ୍ଦୁଭବେ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
କ୍ଷୀରାବ୍ଧିର୍ଲବଣାବ୍ଧିଶ୍ଚ ପୟୋଧି ଦୁର୍ଗ୍ଧ ଏବ ଚ ।
ସନ୍ତି ବିନ୍ଦୁଭବେ ତୀର୍ଥେ ଦଧ୍ୟର୍ଦ୍ଧିଃ ପୁର୍ଣ୍ଣବାଃ ।
ଦ୍ୱାରବତ୍ୟାଂ ଚ ଯତ୍ତୀର୍ଥଂ ନୈମିଷେ ଦଣ୍ଡକେ ବନେ ।
ତାନି ବିନ୍ଦୁଭବେ ନିତ୍ୟଂ ତଥା ବଦରିକାଶ୍ରମେ ।
ଏକାମ୍ରକବନେ ବିପ୍ରାସ୍ତୀର୍ଥଂ ବିନ୍ଦୁସରଃ ଶ୍ରୁତଂ ।
ତତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ଚ ପୀତ୍ୱା ଚ ନ ନରୋ ନରକଂ ବ୍ରଜେତ୍ ।
ତୀର୍ଥଂ ବିନ୍ଦୁଭବଂ ବିପ୍ରା ମୁନୀନ୍ଦ୍ରୈରୁପସେବିତଂ ।
ପବିତ୍ରଂ ନିର୍ମଳଜଳଂ ସୋପାନୈରୁପସେବିତଂ ।
ସ୍ୱର୍ଗେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଚ ପାତାଳେ ଅନ୍ତରିକ୍ଷେ ତଥା ଦିଶି ।
ନ ଭୂତଂ ନ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ଚ ତୀର୍ଥଂ ବିନ୍ଦୁଭବାତ୍ପରଂ ।
ବିନ୍ଦୁଭବଜଳଂ ବିପ୍ରା ଅମୃତଂ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ତତ୍ସ୍ଥଳେ ଯୋ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ସୋଽମୃତତ୍ୱାୟ କଳ୍ପତେ ॥
ଯଥେଷ୍ଟଂ ପିବତେ ଯସ୍ତୁ ବିନ୍ଦୁଭବଜଳଂ ଶୁଭଂ ।
ଯାବଦ୍ ଭାସ୍କରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଂ ସ ଶିବତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ॥

ବିନ୍ଦୁଭବଜଳଂ ବିପ୍ରାଃ ପାପାନ୍ମୁକ୍ତିପ୍ରଦଂ ମତଂ ।
କୃତେ ପାନେ ଫଳଂ ହ୍ୟେତନ୍ମଜ୍ଜନେ ସ୍ନାନଜଂ ଫଳଂ ।
ରବିସଂକ୍ରମଣେ ଚୈବ ଯସ୍ତୁ ସ୍ନାୟାଦ୍ବିନ୍ଦୁଦୋତ୍ତମେ ।
ତୁଷ୍ୟନ୍ତି ପିତରସ୍ତସ୍ୟ ବାସବାଦ୍ୟାଶ୍ଚ ଦେବତାଃ ।
ମାସେ ମାସେ ନରୋ ଯସ୍ତୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ବିଶେଷତଃ ।
ଭକ୍ତ୍ୟା ବିନ୍ଦୁଭବେ ସ୍ନାୟାଦ୍ ବାଞ୍ଛିତଂ ସ ଲଭେତ୍ଫଳଂ ।
କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ସୋମବାରଂ ଯଦା ଭବେତ୍ ।
ତଦା ତତ୍ର ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ବୈକୁଣ୍ଠଂ ଲଭତେ ଧ୍ରୁବମ୍ ।
ଅମାବସ୍ୟାଂ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ପୌର୍ଣ୍ଣମାସ୍ୟାମଥାପି ବା ।
ଦତ୍ତ୍ୱା ପିଣ୍ଡଂ ପିତୃଣାଂଚ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।।
ବିଶେଷଂ କଥୟିଷ୍ୟାମି ଗ୍ରହଣେ ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟୟୋଃ ।
ମନ୍ତ୍ରଂ ବିନ୍ଦୁଭବେ ଜପ୍ତ୍ୱା ସିଦ୍ଧିମାପ୍ନୋତ୍ୟସଂଶୟଃ ।
ବିନ୍ଦୁଭବେ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ଯଃ ପଶ୍ୟେଦ୍‌ବୃଷଭଧ୍ୱଜଂ ।
ସର୍ବପାପବିନିର୍ମୁକ୍ତଃ ଶିବଦେହେ ପ୍ରଲୀୟତେ ।
ତତ୍ର ଚୈବ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ଦେବୀପାଦହରାଃ ଶ୍ରୁତା ।
ତାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱାଚ ନରସ୍ତୁ ସୁଖମେଧତେ ।
ପାଦେ ଦେବ୍ୟା ହରୋ ଯସ୍ମାତ୍ତସ୍ମାତ୍ପାଦହରାସ୍ମୃତା ।
ତତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ଚ ତାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପଶ୍ଚାତ୍ପଶ୍ୟେନ୍ମହେଶ୍ୱରଂ ।
ଯାସୌ ପାଦହରା ଦେବୀ ନରାଣାଂ ସୁଖଦାୟିନୀ ।
ଦ୍ୱିଜାସ୍ତ୍ୱବଗ୍ରହଶ୍ଚୈସ୍ୟଂ ଲିଙ୍ଗରାଜସ୍ୟ ଶୋଦ୍ୱିକାଃ ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ବିନ୍ଦୁଭବେ ତୀର୍ଥେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପାଦହରାଂ ଶୁଭାଂ ।
ତସ୍ମାତ୍ତୀର୍ଥେଶ୍ୱରଂ ପୂଜ୍ୟ ନରୋ ମୁଚ୍ୟେତ ପାତକାତ୍ ।

ତନ୍ତୀର୍ଥେ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ॥
ଦେବ୍ୟାଂ ପାଦଦ୍ୱୟଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଦ୍ୱଂଷପୃଂ ଫଳମାଲଭେତ୍ ।
ଯସ୍ତୁ ପଶ୍ୟତି ଲିଙ୍ଗଂ ନତ୍ୱା ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଂ ।
ଦେବଦେବୋ ଜଗତ୍ସ୍ୱାମୀ ତସ୍ୟ ମୁକ୍ତିଂ ପ୍ରଯଚ୍ଛତି ।
ତସ୍ମିନ୍ ତୀର୍ଥବରେ ସ୍ନାତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଂ ।
କାମଗେନ ବିମାନେନ ବୈଷ୍ଣବଂ ପଦମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ସର୍ବତୀର୍ଥାଦ୍ ବରଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ଚ ତୀର୍ଥଂ ବିନ୍ଦୁଭବଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ସର୍ବଦେବାଦ୍ ବରଶ୍ରେଷ୍ଠୋଽୟଂ ଲିଙ୍ଗରୂପୀ ନ ସଂଶୟଃ ॥
ଦେବତାନାଂ ଯଥାଶ୍ରେଷ୍ଠୋ ବାସବଃ ସମୁଦାହୃତଃ ।
ତୀର୍ଥାନାଂ ଚ ତଥା ଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ବିନ୍ଦୁଭବମୁଦାହୃତଂ ॥
ଏତନ୍ନିଗଦିତଂ ବିପ୍ରାସ୍ତୀର୍ଥଂ ବିନ୍ଦୁଭବଂ ଶୁଭଂ ।
ଅପରଂ କଥୟିଷ୍ୟାମି ବୋ ବିପ୍ରା ବଦତଚ୍ଛୁଭଂ ॥
ପୁଣ୍ୟାଖ୍ୟାନମିଦଂ ଯସ୍ତୁ ପଠତେ ଶୃଣୁତେଽଥବା ॥
ସର୍ବପାପକ୍ଷୟଂ କୃତ୍ୱା ସୋଽମୃତତ୍ୱମବାପ୍ନୁୟାତ ॥
ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ବିନ୍ଦୁଭବଂ ନାମ
ଦ୍ୱାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

———

ଋଷୟ ଊଚୁଃ ।
ବିସ୍ତରେଣ ସମାଖ୍ୟାହି କ୍ଷେତ୍ରମାହାତ୍ମ୍ୟମୁତ୍ତମଂ ॥
ବାସୁଦେବସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ କୋଟିଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱରସ୍ୟ ଚ ।
ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।
ଏକାମ୍ରକବନଂ ଶ୍ରୀମତ୍ କ୍ଷେତ୍ରାଣାମୁତ୍ତମଂ ଶ୍ରୁତଂ ।
ଏକାମ୍ରସଦୃଶଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ଭୂମୌ ନାସ୍ତି ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ॥

ତଦେବ ପରମଂ ସ୍ଥାନଂ ତଦେବ ପରମଂ ପଦଂ ।
ନିର୍ଭୟାନ୍ତି ବସନ୍ତ୍ୟତ୍ର ସଦା ଦେବାଃ ସବାସବାଃ ॥
ସର୍ବତୀର୍ଥମୟଂ ହ୍ୟେତଦେକାମ୍ରବନସଜ୍ଞିତଂ ।
ଯତ୍ର ସାକ୍ଷାତ୍ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଲିଙ୍ଗରୂପୀ ବସତ୍ୟସୌ ॥
ଏକାମ୍ରକଂ ମହାପୁଣ୍ୟଂ ସର୍ବଯଜ୍ଞାଧିକଂ ଫଳଂ ।
କାମଦଂ ମୋକ୍ଷଦଂ ତୀର୍ଥଂ ଜନ୍ତୂନାଂ ପୁଣ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନଂ ॥
ଯେ ନରସ୍ତତ୍ର ଗଚ୍ଛନ୍ତି କୃତସଂକଳ୍ପମାନସାଃ ।
ତେ ପାପଂ ନିର୍ଦ୍ଦହନ୍ତ୍ୟାଶୁ ଶ୍ଚୈବରେୟୁଃ କୁଳାନି ବୈ ॥
ଏକାମ୍ରସଦୃଶଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ନେହ ପଶ୍ୟାମି କିଂଚନ ।
ପ୍ରାଣିନୋ ଯତ୍ର ଗତ୍ୱା ଚ ଲଭେୟୁର୍ମୋକ୍ଷମବ୍ୟୟଂ ॥
ଶରୀରଂ କପିଳେ ତସ୍ମିନ୍ ଯେ ତ୍ୟଜନ୍ତି ନରୋତ୍ତମାଃ ।
ତେ ଯାନ୍ତି ଶିବସାନ୍ନିଧ୍ୟଂ ସ୍ତୂୟମାନାଃ ପ୍ରିୟମ୍ବଦାଃ ॥
ହତ୍ୟାକୋଟିଯୁତୋବାପି ଗୋଘ୍ନୋବା ଗୁରୁତଳ୍ପଗଃ ।
ଏକାମ୍ରେ ବିଗ୍ରହଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ଯାତି ବିଷ୍ଣୁଂ ସନାତନଂ ॥
ହରଶଙ୍କରୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ଜଳେ ବିନ୍ଦୁଭବେ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
କୀଟୋଽପି ତ୍ୟଜନ୍ ଦେହଂ ସତ୍ୟଂ ଯାତି ପରଂପଦଂ ॥
ଅଗ୍ରେ ଶ୍ରୀବାସୁଦେବସ୍ୟ ଶରୀରଂ ତ୍ୟଜତେ ତୁ ଯଃ ।
ଜଳମଧ୍ୟେ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ବାସୁଦେବେ ଚ ଲୀୟତେ ।
ତତ୍ର ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ଶରୀରଂ ସ୍ୱଂ କୀଟ୍ୟାଦ୍ୟା ଜଙ୍ଗମାସ୍ତଥା ।
ସର୍ବେ ମୁକ୍ତିପଥଂ ଯାନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ତୁ କିଂ ପୁନଃ ॥
ଏକାମ୍ରକେଽଷ ଯୋଜନନ୍ତ୍ରୟଜତେ ସ୍ୱଶ୍ୱେରକଂ ।
ତଦା ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ ଶମ୍ଭୁଃ କର୍ଣ୍ଣମୂଳେ ପଠେଦ୍ଧଦଂ ॥

ତ୍ୱମତ୍ର ତ୍ୟଜସେ ଦେହଂ ପୁଣ୍ୟାଽପୁଣ୍ୟଂ କୃତଂ ତ୍ୱୟା ।
ବିଦୋଂ କାରଂ ବ୍ରଜ ପୁରଂ ବୈଷ୍ଣବଂ ଚ ସନାତନଂ ॥
ଇତି ମନ୍ତ୍ରଂ ସମୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣମୂଲେ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ସ୍ୱଗଣାନ୍ ପ୍ରେଷୟିତ୍ୱା ଚ ନିଷ୍କାସଂ ନୟତ୍ୟୂର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବଂ ॥
ଦକ୍ଷିଣେ ଲିଙ୍ଗରାଜସ୍ୟ ବୃକ୍ଷଶାଲ୍ମଲକୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ସର୍ବପାପହରସ୍ତାସୌ ସ୍ୱୟଂ ଦେବେନ ନିର୍ମିତଃ ॥
ଭୂଷ୍ୟତ୍ୟାମଲକଂ ଶମ୍ଭୂର୍ବାସୁଦେବପ୍ରିୟଃ ଶୁଭଃ ।
ବିଶେଷୋଽୟଂ ତରୁର୍ବିପ୍ରାଃ ଯତ୍ରବ୍ଜେ ସ୍ଥିତୋଯତଃ ॥
ତନ୍ମୂଲେ ଯେ ତ୍ୟଜନ୍ତ୍ୟସ୍ତୁ ଶରୀରଂ ପାପକୃତ୍ତମାଃ ।
ତେ ଚ ମୁକ୍ତିଂ ଗତା ବିପ୍ରାଃ କିଂ ପୁନଃ ପୁଣ୍ୟକାରଣଃ ॥
ଅବିଶ୍ୱାସକୃତାନାଂ ଚ ନକ୍ଷଣାଂ ପରମେଶ୍ୱରଃ ।
ଇମମାମଲକଂ ବୃକ୍ଷଂ ବିଶ୍ୱାସାର୍ଥଂ ଚକାର ହ ।
ଅନୈକାନ୍ତେ ଗୃହେ ବାହ୍ୟେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ସ୍ଥଲେ ଜଲେ ।
ଯତ୍ରତତ୍ର ଶରୀରଂ ଚ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ମୁକ୍ତିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ॥
ଦୁର୍ବୃତ୍ତଃ ସାଧୁବୃତ୍ତୋ ବା ଯୋ ବା କୋଽପି ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱୈକାନ୍ତେ ସ୍ୱଦେହଂ ତୁ ନରୋ ବୈକୁଣ୍ଠମାଲଭେତ୍ ॥
ଏବଂ ନାନାବିଧଗୁଣା ତସ୍ୟୈକାମ୍ରବନସ୍ୟ ଚ ।
ଯତ୍ର ସାକ୍ଷାଜ୍ଜଗତ୍ସ୍ୱାମୀ ଦର୍ଶନାନ୍ମୁକ୍ତିଦୋ ମତଃ ॥
ବିଘ୍ନେଶ୍ୱରଂ ବୃଷଂ ଦେବଂ ଦେବୀଂଚଣ୍ଡଂ ଗୁହଂ ତରୁଂ ।
ସାବିତ୍ରୀଂ ଯଃ ସମାଲୋକ୍ୟ ନ ମାତୁଃ ସ୍ତନପୋ ଭବେତ୍ ॥
କୋଟିଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱରଂ ତତ୍ର ଯେଽର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ସମାହିତାଃ ।
ତେଷାଂ ସ୍ୱର୍ଗାପବର୍ଗାଂ ଜନ୍ମ ସଫଲଂ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଂ ॥

ଗନ୍ଧୈଃ ପୁଷ୍ପୈସ୍ତଥା ଧୂପୈ ର୍ଦୀପୈର୍ନୈବେଦ୍ୟକୈରପି ।
ମାଲାଉସ୍ତୈବ ତାମ୍ବୁଲୈରେକାମ୍ରକପିନେ ଶିବଂ ।
ପଜୟନ୍ତି ନରାଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠା ଯେ ଚ ତଦ୍ଗତମାନସାଃ ।
ତେଷାଂ ଗତିଂ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠାଃ ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ କଥୟାମି ବଃ ।
ନାନାବିଧବିମାନୈସ୍ତୁ ଦିବ୍ୟଗନ୍ଧର୍ବସେବିତୈଃ ।
ପତାକାଧ୍ୱଜକୈଃ ଶୁଭ୍ରୈ ରପ୍ସରୋଗଣନୃତ୍ୟକୈଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରନୀଳପ୍ରକାଶୈଃ ପଦ୍ମରାଗନିଭୈସ୍ତଥା ।
ନିର୍ମିତୈଃ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭାଭ୍ୟାଂ ଶିବକିଙ୍କରବେଷ୍ଟିତୈଃ ।
ବ୍ରଜନ୍ତି ଶିବସାନ୍ନିଧ୍ୟଂ ତେ ନରା ହୃଷ୍ଟମାନସାଃ ।
ଯଥେପ୍ସିତାନ ଭୋଗ୍ୟାନ ତତ୍ର ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ନିତ୍ୟଶଃ ।
ଅସୌ ଦେବୋ ବିରୂପାକ୍ଷୋ ବ୍ରହ୍ମରୂପୀ ନ ସଂଶୟଃ ।
ଅସ୍ୟ ଦର୍ଶନମାତ୍ରେଣ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ବିନଶ୍ୟତି ।
ଏକାମ୍ରକବନସ୍ଥଂ ଚ ଲିଙ୍ଗରୂପେଣମବ୍ୟୟଂ ।
ଭକ୍ତ୍ୟା ପଶ୍ୟନ୍ତି ଯେ ନିତ୍ୟଂ ତେଷାଂ ମୁକ୍ତିଃ କରେସ୍ଥିତା ।
ନୈବେଦ୍ୟଂ ଯସ୍ୟଦେବସ୍ୟ ମହାପାତକନାଶନଂ ।
ବ୍ରହ୍ମାଦୀନାଂ ଚ ଦେବାନାଂ ଭୋଗ୍ୟଂ ବ୍ରାହ୍ମଣସତ୍ତମାଃ ।
ଏକାମ୍ରକପିନେ ବିପ୍ରା ଲିଙ୍ଗଂ ସାକ୍ଷାତ୍ସନାତନଂ ।
ନୈବେଦ୍ୟମସ୍ୟ ବାଞ୍ଛନ୍ତି ଶକ୍ରାଦ୍ୟାଶ୍ଚ ଦିବୌକସଃ ।
ଅଗ୍ରାହ୍ୟମୀଶନୈବେଦ୍ୟଂ ନ ଭୋକ୍ତବ୍ୟମିତି ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଯାନି ବାକ୍ୟାନି ଶୃନ୍ୟନ୍ତି ନାଦ୍ରିୟନ୍ତେ କଦାଚନ ।
କାଶ୍ୟାମେକାମ୍ରକେ ସେତୌ ତଥୋତ୍କାରେଣରେ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ମହାପ୍ରସାଦଂ ନୈବେଦ୍ୟମିତି ପ୍ରାହୁର୍ମହର୍ଷୟଃ ।

ଏକାମ୍ରକାନନେ ବସ୍ତ୍ରୋର୍ଦ୍ଦେହେ ବ୍ରାହ୍ମଣସତ୍ତମାଃ ।
ନୈବେଦ୍ୟଂ ଲିଙ୍ଗରାଜସ୍ୟ ପୁଣ୍ୟେଣକାଂତମା କୃଥାଃ ।
ତଦନାଦୃତ୍ୟ ନରକଂ ଯାନ୍ତି ନାସ୍ତ୍ୟତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ତସ୍ୟ ଶ୍ରୀଲିଙ୍ଗରାଜସ୍ୟ ଧ୍ୱଜାରୋପଣମୁତ୍ତମଂ
ଯଃ କରୋତି ନରଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠଃ ସ ଶିବତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ପଟ୍ଟବସ୍ତ୍ରୈର୍ନୀଳବସ୍ତ୍ରୈଃ ପୀତଶୁକ୍ଳାମ୍ବରୈସ୍ତଥା ।
ଯେ କୁର୍ବନ୍ତି ନରାସ୍ତତ୍ର ଧ୍ୱଜାରୋପଣମୀଶ୍ୱରେ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପାନି ଘସ୍ପିତ୍ୱା ତେ ନରୋତ୍ତମାଃ
ପିତୃନ୍‌କୃତ୍ୟନରକାତ୍ତେ ବ୍ରଜନ୍ତି ଶିବଂ ଧ୍ରୁବଂ ।
ପୂଜାକାଳେ ଚ ଯେ ତସ୍ୟ ଶୃଣ୍ୱନ୍ତି ମୁରଜଧ୍ୱନିଂ ।
ମୃଦଙ୍ଗଂ ଶଙ୍ଖନାଦଂ ଚ ପଟହଂ ଭେରୀମେବ ଚ ।
କାହାଳଂ ଡିଣ୍ଡିମଂ ଶବ୍ଦଂ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ନରୋତ୍ତମାଃ ।
ତୈଃ ସର୍ବୈର୍ବେଷ୍ଟିତ ସ୍ତେତ ବ୍ରଜନ୍ତି ଶିବମବ୍ୟୟଂ ।
ଶ୍ରୁତ୍ୱୈବଂ ତସ୍ୟ ଶବ୍ଦଂ ଚ ନରୋମୁକ୍ତିଂ ବ୍ରଜେଦ୍ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ତସ୍ୟ ଧ୍ୱଜାଂ ସମାଲୋକ୍ୟ ନ ଜାନେ କିଂ ଫଳଂ ଭବେତ୍ ।
କୋଟିଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱରସ୍ୟାଗ୍ରେ ଯସ୍ତୁ ଭକ୍ତ୍ୟା ଜପେନ୍ନନ୍ ।
ଇହଲୋକେ ସୁଖଂ ଭୁକ୍ତ୍ୱା ଦେହାନ୍ତେ ଶିବମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
କୋଟିଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱରୋ ଯସ୍ତୁ ତଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମୈବ ନ ସଂଶୟଃ ।
ସମାଲୋକ୍ୟ ନରାନତ୍ୟଂ ପ୍ରାପ୍ନୁବନ୍ତି ମନୋରଥଂ ।
ବ୍ରହ୍ମାଦ୍ୟା ଦେବତାଃ ସର୍ବା ସମର୍ଚ୍ଚନ୍ତ୍ୟହର୍ନିଶଂ ।
ଭକ୍ତ୍ୟା ବନ୍ଦିଭବେ ସନ୍ତ୍ୱା ସ୍ୱପଦଂ ପ୍ରାପ୍ନୁବନ୍ତି ଚ ।
ନାସ୍ତି ନାସ୍ତି ସମଂ ଲିଙ୍ଗଂ କୋଟିଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱରାତ୍ପରଂ ।

ଭୋଗବତ୍ୟାଂ ଭୂର୍ବୋର୍ଲୋକେ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ବଦାମି ବଃ ।
ଏକାମ୍ରବପିନେ ବସ୍ତା ଯୋଽସୌ ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଃ ।
ଅସ୍ୟ ଦର୍ଶନମାତ୍ରେଣ ନରୋ ମୋକ୍ଷନ୍ତୁ ଗଚ୍ଛତି ।
ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ ପ୍ରକୁର୍ବନ୍ତି କୋଟିଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱରସ୍ୟ ଯେ ।
ପଦାତ୍ପଦାତ୍ ବ୍ରହ୍ମପଦଂ ତେଷାଂ ସନ୍ନିହିତଂ ଭବେତ୍ ।
ଚଣ୍ଡେଶ୍ୱରଂ ସମାସାଦ୍ୟ ସବ୍ୟାସବ୍ୟଂ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ ।
ଲଂଘନଂ ସୋମସୂତ୍ରସ୍ୟ କୃତ୍ୱା ନରକମଶ୍ନୁତେ ।
ତସ୍ୟାଗ୍ରେ ବୃଷଧ୍ୱଜସ୍ୟ ସ୍ୱୟଂ ବଗ୍ରହବାନ୍ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱାଚ ଶିବପ୍ରୀତିଂ ଲଭେନ୍ନରଃ ।
ଦେବସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠଭାଗେତୁ ନୈର୍ଋତଂ ଦଶମାଶ୍ରିତଂ ।
ସାବତ୍ରୀଂ ପୂଜୟିତ୍ୱାଚ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ବାଞ୍ଛିତମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଅଗ୍ରେ ବଘ୍ନେଶ୍ୱରଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପାର୍ଶ୍ୱେ ଚଣ୍ଡଂ ହ୍ରମାଦ୍ରୁଜାଂ ।
ପୂଜୟିତ୍ୱା ପ୍ରଯତ୍ନେନ ନରକାଂସ୍ତୁ ଜଘାଂସତ ।
ଦେବସ୍ୟ ଉତ୍ତରେ ଭାଗେ କଂଚଦୀଶ୍ୱରଦଗ୍ଧତଂ ।
ଶିଶିଧ୍ୱଜଂ ସମାଲୋକ୍ୟ ନରସ୍ୱସ୍ୱପଦଂ ଲଭେତ୍ ।
ତସ୍ୟ ସନ୍ନିହିତେ ପୂର୍ବେ ଏକାମ୍ରେଶ୍ୱରସଂଜ୍ଞକଂ ।
ଏକାମ୍ରବୃକ୍ଷସ୍ତତ୍ରାସୀତ୍ପୂର୍ବକଲ୍ପେ ତୁ ମୁକ୍ତିଦଃ ।
ତତ୍ରୈବୋଯତସ୍ତାମ୍ରସ୍ତସ୍ମାଦେକାମ୍ରକଂ ବନଂ ।
ମହୋତ୍ତ୍ରାୟୂଃ ସ୍ୱଶାଖୀ ଚ ନବବଦ୍ରୁମପଲ୍ଲବଃ ।
ଧର୍ମାର୍ଥ ମୋକ୍ଷକାମାଂସ୍ତୁ ଯେତ୍ରବୃକ୍ଷେ ଫଲାନ୍ତି ଚ ।
ତଂ ବୃକ୍ଷଂ ଗୋପୟାମୂଂ ଚ ଚକାର ମୁରନାଶନଃ ।
ତସ୍ୟ ମଳେ ମହେଶସ୍ତୁ ତନ୍ନାମ୍ନା ଖ୍ୟାତିମାଗତଃ ।

ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ବଧ୍ୱମନ୍ତ୍ରେଣ ଧର୍ମକାମାର୍ଥ ମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀଶୈଳଜାଗ୍ରେ ଚ ଭକ୍ତୃଷାଖୋ ମହାନ୍ ଦ୍ରୁମଃ ।
ଯତ୍ର ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ ଶମ୍ଭୁଃ ପାଦପଦ୍ମମବାପ୍ତବାନ୍ ।
ତସ୍ୟ ବୃକ୍ଷସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ପାପନାଶନଂ ।
ପୁରା ଦେବାସୁରେ ଯୁଦ୍ଧେ ଦୈବେଽତ୍ୟନ୍ତସଙ୍କଟେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରାଦ୍ୟା ନିର୍ଜିତାଃ ସର୍ବେ ଗୃଷସୈର୍ବଳଦର୍ପିତୈଃ ।
ତଦେନ୍ଦ୍ରଃ ଶଙ୍କମାନସ୍ତୁ ବାକ୍ୟମୂଚେ ବୃହସ୍ପତିଂ ।
କଂ କରୋମି ବଦାଶୁ ତ୍ୱଂ ଦେବତା ନିର୍ଜିତା ପରୈଃ ।

ବୃହସ୍ପତିରୁବାଚ ।

ଗଚ୍ଛୈକାନ୍ତଂ ଶଚୀନାଥ ପଶ୍ୟ ଦେବଂ ସନାତନଂ ।
ଭକ୍ତଶାଖତଳେ ତତ୍ର ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱାଚ ଜେଷ୍ୟସି ।
ଶ୍ରୁତ୍ୱେତ୍ଥଂ ବଚନଂ ତସ୍ୟ ହୃଷ୍ଟରୋମା ପରଂତପଃ ।
ଯଯାବେକାନ୍ତଂ ଭକ୍ତୃଷାଖବୃକ୍ଷତଳଂ ତ୍ୱସୌ ।
ବତ୍ରୋକ୍ତାଃ ପରମଂ ମନ୍ତ୍ରଂ ବହୁକାଲଂ ଜଜାପ ହ ।
ତତଃ ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ ଭର୍ଗଃ ତପସା ପରିତୋଷିତଃ ।
ଉମ୍ୟସ୍ତୁଷ୍ଟିଷ୍ଟବଚନମୂଚେ ତଂ ବଳସୂଦନଂ ।

ଶମ୍ଭୁରୁବାଚ ।

ପାଦପୋଽଦ୍ଧୃମହଂ ସାକ୍ଷାତ୍ ଶୃଣୁ ତ୍ୱଂ ପାକଶାସନ ।
ତସ୍ୟ ମୂଲେ ଜପନ୍ତଂ ତ୍ୱାଂ ଦଦାମି ବରମୀପ୍ସିତଂ ।
ଅଧୁନାହୃସ୍ୟ ତାନ୍ ଦୈତ୍ୟାନସ୍ମିନ୍ନେକାନ୍ତକେ ବଂନେ ।
ଜେତାସି କୁରୁ ସଂଗ୍ରାମଂ ପୁରନ୍ଦରଂ ମଦାଜ୍ଞୟା ॥

ତତୋଽସୌ ତ୍ରିଦଶାଧୀଶଃ ସ୍ୱୀକୃତ୍ୟ କରୁଣାଶନଂ ।
ଜଗାମ ତ୍ରିଦିବଂ ସର୍ବା ଦେବତାଶ୍ଚ ଯଥାଦ୍ଧ୍ୟୟୁଃ ।
ସର୍ବଦୈବୈସ୍ତତୋ ଯୁକ୍ତଂ ତତ୍ରାର ବଳନ୍ଦନଃ ।
ଆଜ୍ଞୟା ଦେବଦେବସ୍ୟ ଜଗାମ ବରଦାନବାନ୍ ।
ତତୋଽମ୍ବରାତ୍ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟିଃ ପ୍ରବୃତ୍ତସ୍ୟ ମସ୍ତକେ ।
ପପାତ ଦେବତାଃ ସର୍ବା ଯଯୁଃ ସ୍ୱଂ ସ୍ୱଂ ପୁରଂ ତତଃ ।
ଏବ ଶ୍ରୀଭକ୍ତଶାବସ୍ତୁ ବୃଷଃ ପରମସିଦ୍ଧିଦଃ ।
ସ୍ୱମନ୍ତ୍ରେଣ ଚ ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ସ୍ପୃଷ୍ଟ୍ୱା ସିଦ୍ଧିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଏବଂ ମୟା ବୋ ଗଦିତଂ ସମାସତଃ ।
ବୃଷସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟମତୀବ ନିର୍ମଳଂ ।
ମୃତ୍ୟୋଽସ୍ୟ କୃତ୍ୱା ପରମଂ ତପଃ ପୁରା ।
ଜଗାମ ଦେବତ୍ୱାନ୍ ତ୍ରିଦଶାଧିପୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଶଙ୍କରଜୟବର୍ଦ୍ଧନଂ ନାମ
ତ୍ରୟୋଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

———

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଅଥ ବକ୍ଷ୍ୟାମି ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବାସୁଦେବସ୍ୟ ଭୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ବାସୁଦେବେତି ସଂକୀର୍ତ୍ତ୍ୟ ନରୋ ମୁକ୍ତିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ତତ ଏକାମ୍ରକେ ପୁଣ୍ୟେ ବାସୁଦେବୋ ଜଗଦ୍ଗୁରୁଃ ।
ବୈକୁଣ୍ଠଂ ଚ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଆସ୍ତେ ବିଗ୍ରହବାନ୍ ସ୍ୱୟଂ ।
ନାନାରତ୍ନୈଃ ସୁଘଟିତୈଃ କଙ୍କଣୈର୍ଜ୍ଜନଶୋଭିତଃ ।
କିଙ୍କିଣୀଭୂଷିତକଟୀର୍ନବପଲ୍ଲବପାଦକଃ ।

କମ୍ବୁଗ୍ରୀବୋ ଦୀର୍ଘଘୋଣୀ ନିଦ୍ରାଦୃଷ୍ଟିତଲୋଚନଃ ।
କୁଣ୍ଡଳାଭ୍ୟାଂ ବିଚିତ୍ରାଭ୍ୟାଂ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳବିରାଜିତଃ ।
ଭ୍ରାଜମାନୋ ଜଠାଉଷ୍ଟ ମୁକୁଟେନାର୍କତେଜସା ।
ଇନ୍ଦ୍ରନୀଳମଣେଶ୍ୟାମଃ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଙ୍କିତବିଗ୍ରହଃ ॥
ଦାଡ଼ିମୀପୁଷ୍ପସଂକାଶସ୍ତୁ ଧରେଽମୃତଦାୟକଃ ।
ଶେଷଦେବଃ ସ୍ୱୟଂ ସାକ୍ଷାତ୍ ଫଣାବିକଟମସ୍ତକଃ ।
ହଳପାଣିଃ ସ୍ଥିତୋ ଦକ୍ଷେ ଚିହ୍ନିତୋ ବନମାଳୟା ।
ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁର୍ଜଗନ୍ନାଥ ଏକାମ୍ର ପରିପାଳକଃ ॥
ରାମକୃଷ୍ଣସ୍ୱରୂପେଣ ସ୍ଥିତା ଽସୌ କମଳାଧବଃ ।
ସାକ୍ଷାଦ୍ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପୋଽୟଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଉଦାହୃତଃ ॥
ଅଦ୍ୱିତୀୟୋଽକ୍ଷୟୋ ନିତ୍ୟୋ ବାସୁଦେବେତିସଂଜ୍ଞକଃ ।
ସ ଏବ ଗତିଦାତା ଚ ସ ଏବ ପରମାତ୍ମକଃ ॥
କାଠବୃକ୍ଷପତଙ୍ଗେଷୁ ସ ଅସ୍ତେ ହୃଦୟସ୍ଥିତଃ ।
ଯେ ବଦନ୍ତି ନ ତଂ ଶୃତଂ ବାସୁଦେବଂ ନିରଞ୍ଜନଂ ।
ଭକ୍ତ୍ୟା ତଂ ନୈବ ପଶ୍ୟନ୍ତି ପତ୍ୟନ୍ତେ ରୌରବଂ କ୍ୱଚିତ୍ ।
ସର୍ବ କ୍ଷେତ୍ରାଣି ରମ୍ୟାନି ତୀର୍ଥାନ୍ୟାୟତନାନି ଚ ।
ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଏକାମ୍ରବନମାସ୍ଥିତଃ ।
ଏକାମ୍ରଂ ପ୍ରଳୟେ ବିପ୍ରା ନ ନାଶମଧିଗଚ୍ଛତି ।
ଅନୀଶ୍ୱରଃ ଶାଶ୍ୱତ ଈଶ୍ୱରସ୍ତୁ ଶ୍ୟାମୋପଲାଙ୍ଗୋ ହରିରର୍କତେଜାଃ ।
ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପୋଽୟମକଲ୍ମଷସ୍ତୁ ଭକ୍ତପ୍ରିୟଃ ଶାନ୍ତମନାଃ ସୁଦେହଃ ।
ଜ୍ଞାତ୍ୱା ମନୋ ମାନବରାକ୍ଷସାଣାଂ ସର୍ବୈଃ ଫଳଂ ଯଚ୍ଛତି ଯଦ୍ୱଥୋକ୍ତଂ ।
ଅସୌ ମୁରାରିଃ ପୁରଦାନବାରେ ରକ୍ଷାର୍ଥମେକଃ ଖଳ ସର୍ବଦାସ୍ତେ ।

କୌମୋଦକୀଶଙ୍ଖରଥାଙ୍ଗଧୃକ୍ ପୀତାମ୍ବରଃ କୌସ୍ତୁଭମାପିଧାନଃ ।
ଶ୍ରୀବାସୁଦେବସ୍ୟ ତ ଦର୍ଶନେନ ଦକ୍ଷସ୍ୟ ଶେଷସ୍ୟ ଗଦାୟୁଧସ୍ୟ ।
ଷଠାଃ ଖଲା ନାସ୍ତିକକର୍ମଯୁକ୍ତା ଏକାମ୍ରକେ ମୁକ୍ତିମବାପ୍ନୁୟୁସ୍ତୁ ।

ଯୋଽସୌ ସର୍ବଗତୋ ଦେବୋ ମୁରାରିର୍ମଧୁସୂଦନଃ ।
ଅସ୍ତେ ସ ଭଗବାନ୍ ସାକ୍ଷାଦେକାମ୍ରବନମଧ୍ୟଗଃ ॥

ପୃଥିବ୍ୟାଂ ଯାନି ତୀର୍ଥାନି ଋଷୀଣାମାଶ୍ରମାଣି ଚ ।
ସ୍ୱସ୍ଥାନି ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଶିଲାରୂପଧରଃ ସ୍ୱୟଂ ।

ନୀଳାଦ୍ରୌ ଦାରୁବପୁଷଂ କଦାଚିତ୍ସଂତ୍ୟଜେଶ୍ୱରଃ ।
ଏକାମ୍ରକାନନେ ସ୍ଥିତ୍ୱ ସଦା ପାଷାଣଲୀଳୟା ।
କଲୌ ତୀର୍ଥାନି ସଂତ୍ୟଜ୍ୟ ବିଶେଷଂ କଥୟାମ୍ୟହଂ ।
ଏକାମ୍ରବନମଧ୍ୟାସ୍ତେ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରୋ ହରିଃ ।

ଯସ୍ୟ ସ୍ମରଣମାତ୍ରେଣ ପାତକାନି ଯଯୁଃ କ୍ଷୟଂ ।
କିଂ ଫଳଂ ତନ୍ନଜାନାମି ତସ୍ୟ ଦେବସ୍ୟ ଦର୍ଶନେ ।
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚେତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ତସ୍ୟ ନାମ ସମୁଚ୍ଚରନ୍ ।
କ୍ରୋଧେନ ଲୀଳୟା ଚୈବ ନରୋ ମୁକ୍ତିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଏକାମ୍ରକଂ ଗମିଷ୍ୟାମି ଦ୍ରକ୍ଷ୍ୟାମି ପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବାଣି ସଂତ୍ୟଜ୍ୟ ଅସ୍ତେ ତତ୍ର ଗଦାଧରଃ ।

ଏକାମ୍ରକେ ବିନ୍ଦୁସରୋବରାନ୍ତେ ।
ପରାତ୍ପରଂ ବ୍ରହ୍ମସନାତନୋଽସ୍ତି ।
ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନଞ୍ଚ ଯସ୍ୟାପ୍ୟେ ସୋଽପି ବୈକୁଣ୍ଠପୁରଂ ବ୍ରଜେତ୍ ।
ତପସ୍ତୀର୍ଥାନି ସଂତ୍ୟଜ୍ୟ ଏକାମ୍ରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ ।

ଯସ୍ତୁ ବେଦେ ପୁରାଣେ ଚ ପ୍ରଣବଃ ପଠ୍ୟତେ ସଦା ।
ସ ଏଷଃ ପ୍ରଣବୋ ନାନ୍ୟୋ ଭ୍ରାନ୍ତ ପାଷାଣଦେହଭୃତ୍ ॥
ଯଂ ବେଦ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରହ୍ମଲୋକେ ପିତାମହଃ ।
ଚତୁର୍ବେଦେଷୁ ଶାସ୍ତ୍ରେଷୁ ତଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମେତିସନାତନଂ ॥
ତତ୍ର ବଦ୍ଧଭବେ ସ୍ନାତ୍ୱା ଯଃ ପଶ୍ୟେନ୍ମୁଖପଙ୍କଜଂ ।
ଜୀବନ୍ନିହ କୃତାର୍ଥସ୍ତୁ ସ ଭବେନ୍ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ॥
ମୁଖପଦ୍ମଂ ସମାଲୋକ୍ୟ ତସ୍ୟ ଶ୍ରୀବ୍ରହ୍ମରୂପିଣଃ ।
ସନକାଦ୍ୟାଃ ଶୁକାଦ୍ୟାଶ୍ଚ ପରଂ ନିର୍ବାଣମାଯଯୁଃ ॥
କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣେତି ଗାୟନ୍ତି ତସ୍ୟାଗ୍ରେ ଯେ ନରୋତ୍ତମାଃ ।
ଭବଗ୍ରାହୀ ଭକ୍ତବନ୍ଧୁସ୍ତେଷାଂ ମୁକ୍ତିଂ ପ୍ରଯଚ୍ଛତି ॥
ଯସ୍ତୁ ତଚ୍ଚରଣୋଦ୍‌ଭୂତଂ ସଲିଳଂ ପିବତେ ନରଃ ।
ବହିରନ୍ତର୍ଗତଂ ପାପଂ ତସ୍ୟ ନଶ୍ୟତି ନାନ୍ୟଥା ॥
ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଣାମଂ କୁରୁତେ ଯସ୍ତଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟୋ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ।
ରଜେ ରଜେ ଭବେତ୍ ପୁଣ୍ୟମଶ୍ୱମେଧ ଶତୋଦ୍‌ଭବଂ ॥
ତସ୍ୟ ଶ୍ରୀବାସୁଦେବସ୍ୟ ଲୀଳୟା ଚ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣେ ।
ପଦାତ୍ପଦାଦ୍‌ବିନଶ୍ୟନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାସହସ୍ରଶଃ ॥
ଏକାମ୍ରକପିନେ ବପ୍ତା ଦେବଦେବୋ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଃ ।
ତଂ ବେଦ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମ ପରମାନନ୍ଦଦାୟକଂ ॥
ଏକାମ୍ରେ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମ ବାସୁଦେବେତି ସଞ୍ଜ୍ଞିତଂ ।
ଭ୍ରାନ୍ତ ପାଷାଣବପୁଷା ମୁକ୍ତିଦୋ ମୁରନାଶନଃ ॥
ତସ୍ୟାଗ୍ରେ ଚ ଜପନ୍ ମନ୍ତ୍ରଂ ତଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
ତଦେବ ଯାତି ବୈକୁଣ୍ଠଂ ନରୋ ବସ୍ତୁପ୍ରଯୃଣଃ ॥

କୃତ୍ୱା କାର୍ଯ୍ୟମକାର୍ଯ୍ୟଂ ବା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱୈକାମ୍ରେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ।
ନରୋ ବୈକୁଣ୍ଠମାପ୍ନୋତି ନାନ୍ୟଥା ମୁକ୍ତିସତ୍ତମାଃ ॥
ବାସୁଦେବସ୍ୟ ତତ୍‌ସ୍ଥାନଂ ବୈକୁଣ୍ଠଂ ଜାନଥ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ସର୍ବଦା ତତ୍ର ଯସ୍ତିଷ୍ଠେଦ୍ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତୋ ଭବେନ୍ନରଃ ॥
ଏବଂ ନାନାଗୁଣାସକ୍ତ ବାସୁଦେବସ୍ୟ ଚକ୍ରିଣଃ ।
ଯସ୍ୟ ସ୍ମରଣମାତ୍ରେଣ ନଶ୍ୟେ ବ୍ରହ୍ମାଦ୍ରିଗଚ୍ଛତି ॥
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରାଙ୍କିତଭୁଜଂ ବସିନୈକାମ୍ରମଧ୍ୟଗଂ ।
କଞ୍ଜାକ୍ଷଂ ପୀତବସନଂ ନୀରଦାଭଂ ହରିଂ ଭଜେ ॥
ଇତି ମନ୍ତ୍ରଂ ଜପେଦ୍ୟସ୍ତୁ ଭକ୍ତିଯୁକ୍ତେନ ଚେତସା ।
ବାସଦେବୋ ଦ୍ୱିଜାଃ ସତ୍ୟଂ ତସ୍ୟ ମୁକ୍ତିଂ ପ୍ରଯଚ୍ଛତି ॥
ସହସ୍ରଯୋଜନାନ୍ତେ ଚ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରେତି ଯୋ ମନୁଂ ।
ଲଭତେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାଂ ମୁକ୍ତିଂ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରୋ ବ୍ରଜେତ୍ ॥
ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟାସ୍ୟ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠା ଉପଦେଶୋ ନ ବଦ୍ୟତେ ।
ପ୍ରାପ୍ତମାତ୍ରେଣ ଜାପ୍ୟଂ ଚ ମୁକ୍ତିଦଂ ହରସମ୍ମତାନ୍ ॥
କ୍ରୂରେ ଭକ୍ତିବିହୀନେ ଚ ନ ଦାତବ୍ୟଃ ପରୋମନୁଃ ।
କର୍ତ୍ତବ୍ୟୋ ଗୋପନୀୟଶ୍ଚ ନ ବାଚ୍ୟଂ ଚ ପରେ ଜନେ ॥
ଷଙ୍ଖଚକ୍ରମନୁର୍ବିପ୍ରା ମନ୍ତ୍ରରାଜୋଚ୍ୟତେ ବୁଧୈଃ ।
ଗୋପନୀୟଃ ପରୋମନ୍ତ୍ରୋ ଗୁହ୍ୟୋ ବଃ କଥିତୋ ମୟା ॥
ତସ୍ମିନ୍ ପୁଣ୍ୟବନେ ବିପ୍ରା ଲିଙ୍ଗଂ ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ୱରଂ ଶ୍ରୁତଂ ।
ତସ୍ୟ ଦର୍ଶନମାତ୍ରେଣ ବ୍ରହ୍ମଲୋକମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ॥
ଭାସ୍କରେଶଂ ଚ ମେଘେଶଂ ଗୋକର୍ଣ୍ଣେଶ୍ୱରସଞ୍ଜ୍ଞକଂ ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଦାନେଶ୍ୱରଂ ଲିଙ୍ଗମ୍ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟେଶ୍ୱରଂ ତଥା ।

ଏତାନ୍ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ନମସ୍କୃତ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱା ପ୍ରଯତ୍ନତଃ ।
ସର୍ବପାପାନ୍ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ କୈଳାସନିଳୟଂ ବ୍ରଜେତ୍ ॥
ଅଗ୍ନେୟେ ଦେବଦେବସ୍ୟ ଲିଙ୍ଗଂ ପୃଥ୍ୱୀଶ୍ୱରଂ ସ୍ଥିତଃ ।
ଅର୍ଚ୍ଚୟିତ୍ୱା ତମାଲୋକ୍ୟ ପାପସର୍ବଂ ପରିତ୍ୟଜେତ୍ ।
ତତ୍ରୈବାମାତୃକେଶସ୍ତୁ ମଧ୍ୟମେଶ୍ୱର ଏବ ଚ ।
ଏତୟୋର୍ଦର୍ଶନେ ବିପ୍ରାଃ କାଶୀବାସଫଳଂ ଲଭେତ୍ ।
ତତ୍ରୈବ ପିଣ୍ଡଂ ବିତରନ୍ ପିତୃଣାଂ ସୃଷ୍ଟଦକ୍ଷିଣେ ।
ପିତୄନୁଦ୍ଧୃତ୍ୟ ନରକାଦ୍ଦେବଲୋକଂ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ତତ୍ର ପୃଥ୍ୱୀଶ୍ୱରସ୍ଥାନେ ପିଣ୍ଡଦାନଂ କରୋତି ଯଃ ।
ସ କରୋତ୍ୟକ୍ଷୟାଂ ତୃପ୍ତିଂ ପିତୃଣାଂ ଶିବସମ୍ମତାତ୍ ।
ବିଶେଷଂ କଥୟିଷ୍ୟାମି ଦେଶକାଲଂ ଯଥା ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଅଶ୍ୱିନେ ମାସ୍ୟମାବାସ୍ୟାଂ ଯତାତ୍ମା ନିୟତଃ ଶୁଚିଃ ।
ଯଃ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ପିଣ୍ଡଦାନଂ ଚ ଶ୍ରୀପୃଥ୍ୱୀଶ୍ୱରଦକ୍ଷିଣେ ।
ପିତରସ୍ତସ୍ୟ ତୃପ୍ୟନ୍ତି କଳ୍ପକୋଟିଶତାନ୍ତରଂ ।
ତସ୍ୟ ପଶ୍ଚିମଦିଗ୍ଭାଗେ କାପିଳେଶ୍ୱରସଂଜ୍ଞକଃ ।
ସର୍ବକାମପ୍ରଦୋ ଦେବଃ ପୂଜିତଃ କାପିଳେନ ସଃ ।
କାପିଳେଶଂ ପରଂ ଲିଙ୍ଗଂ ଦେବାନାଂ ବରଦାୟକଂ ।
ପ୍ରାଣିନାମୀପ୍ସିତାନାଂ ଚ ମନୋରଥଫଳପ୍ରଦଂ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀକପିଲଂ କୁଣ୍ଡଂ ସର୍ବତୀର୍ଥଫଳପ୍ରଦଂ ।
ତସ୍ମିନ୍ ସ୍ନାତ୍ୱା ଚ ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ହ୍ୟକ୍ଷୟଂ ଫଳମାଲଭେତ୍ ।
ତତ୍ର ଉଗ୍ରେଶ୍ୱରଂ ଲିଙ୍ଗଂ କୌବେର୍ଯ୍ୟଂ ଦକ୍ଷମାସ୍ଥିତଂ ।
ଦଶଲକ୍ଷୈକଲକ୍ଷାନାଂ ଲିଙ୍ଗାନାଂ ପ୍ରଭୁରେବ ସଃ ।

ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ପ୍ରୀତିଯୁକ୍ତେନ ଲକ୍ଷୈକାଦଶମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ତତ୍ର ନନ୍ଦୀଶ୍ବରଃସାକ୍ଷାଦ୍ଦେବାଗ୍ରେ ହ୍ୟଭୂତ୍ସ୍ତଥା ।
ତୌ ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ଚ ନମସ୍କୃତ୍ବା ସୁଖମାପ୍ନୋତି ମାନବଃ ।
ଯମେଶ୍ବରସ୍ତୁ ତତ୍ରାସ୍ତେ ମାରୁତିଂ ଦଶମାଶ୍ରିତଃ ।।
ତଂ ପଶ୍ୟନ୍ତଂ ନରଂ ତତ୍ର ଯମଦଣ୍ଡୋ ନ ବାଧତେ ।
ତସ୍ୟାଗ୍ରେ ପରମଂ ତୀର୍ଥଂ ପାପନାଶନସଂଜ୍ଞକଂ ।
ପାପାନି ବିଲୟଂ ଯାନ୍ତି ତଜ୍ଜଲେ ସ୍ନାନମାତ୍ରତଃ ।
ମାର୍ଗଶୀର୍ଷେ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ଅଷ୍ଟମ୍ୟାଂ ଦ୍ବିଜସତ୍ତମାଃ ।
ତତ୍ର ସ୍ନାତ୍ବା ପିତୄନ୍ ତର୍ପ୍ୟ ଯଃ ପଶ୍ୟେଦ୍ଦେବାରୁଣୌ ।
ତସ୍ୟ ଭୁକ୍ତିର୍ଭବେତ୍ ଶମ୍ଭୋଃ କଲିକାଲେ ବିଶେଷତଃ ।
ତସ୍ମିଂସ୍ତୀର୍ଥଂ ବିଧିବଦ୍ୟଃ କରୋତି ନରୋତ୍ତମଃ ।
ତ୍ରିବିଲ୍ବେଶଂ ସମାସାଦ୍ୟ ନ ଚ୍ୟବେତ୍ସ କଦାଚନ ।
କୁଣ୍ଡସ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣେ ଭାଗେ ଈଶାନେଶ୍ବର ସଂଜ୍ଞକଃ ।
ତମାଭ୍ୟର୍ଚ୍ଚ୍ୟ ବିଧିବତ୍ପଦମୈନ୍ଦ୍ରମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।।
ଏକାମ୍ରକାନନଂ ପୁଣ୍ୟଂ କୋଟିଲିଙ୍ଗୈରୁପସ୍କୃତଂ ।
କୋଟିତୀର୍ଥ ସମାଯୁକ୍ତଂ ଦେବାନାଂ ଜୟବର୍ଦ୍ଧନଂ ।।
ଅନେକାନି ଚ ଲିଙ୍ଗାନି ତତ୍ର ସନ୍ତି ଦ୍ବିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ସଂଖ୍ୟାତୁଂ ଶିବଲିଙ୍ଗାନି ସ୍ଥାନ୍ ଶେଷଦେବୋ ନ ଶକ୍ୟତେ ।।
କଃ ଶକ୍ନୋତି ଗୁଣାନ୍ ବକ୍ତୁଂ କ୍ଷେତ୍ରସ୍ୟୈକାମ୍ରକସ୍ୟ ଚ ।
ଅରଣ୍ୟାନି ଚ ରମ୍ୟାଣି ତତ୍ର ସନ୍ତି ମହର୍ଷୟଃ ।
ସଂକ୍ଷେପାତ୍ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ମୟା ବିପ୍ରା ଭବତାଂ ହି ଅନୁତ୍ତମଂ ।
ଯଦନ୍ୟତ୍ ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ଶ୍ରୋତୁମିଚ୍ଛଥଃ ପରମଂ ତପାଃ ।।

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଲିଙ୍ଗବର୍ଣ୍ଣନଂ ନାମ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଋଷୟ ଊଚୁଃ ।

ପୁନଃ ଚ ମସ୍ତି ଦ୍ୱ୍ୟପରମାଶ୍ରମଂ ମୁନିସତ୍ତମ ।
ବ୍ରୂହି ସର୍ବମଶେଷେଣ ତସ୍ମିନ୍ନେକାମ୍ରକେ ବନେ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ତସ୍ମିନ୍ ପୁଣ୍ୟବନେ ବିପ୍ରା ଦେବଦେବସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକେ ।
ରାମେଶ୍ୱର ଇତି ଖ୍ୟାତୋ ରାମଚନ୍ଦ୍ରେଣ ପୂଜିତଃ ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ରାଶ୍ରମଂ ତତ୍ର ସ୍ଥାନଂ ପୁଣ୍ୟପ୍ରଦଂ ଶୁଭଂ ।
ନାନାମୁନିଗଣାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ବ୍ରହ୍ମବାସବସଂଯୁତଂ ।
ବକୁଳୈଃ ପନସୈର୍ବୃକ୍ଷୈଃ ପାଦପୈରୁପଶୋଭିତଂ ।
ଖଗାନେକୈର୍ମୃଗାନେକୈଃ ସମନ୍ତାପୂରପୂରିତଂ ।
ତତ୍ ସ୍ଥାନଂ ରଘୁନାଥସ୍ୟ ତପୋବୃଦ୍ଧିକରଂ ମହତ୍ ।
ତତ୍ରାସ୍ତେ ଜାନକୀନାଥୋ ନିତ୍ୟମତନ୍ଦ୍ରିତଂ ଶିବଂ ।
ତତ୍ରାଧ୍ୱରବଟେଶ୍ୱଭୃତଂ ତସ୍ୟ ଲିଙ୍ଗସ୍ୟ ପଶ୍ଚିମେ ।
ଅଶୋକଙ୍କରବିଖ୍ୟାତଂ ତୀର୍ଥଂ ପାପପ୍ରଣାଶନଂ ।
ନାତସ୍ମାଦଧିକଂ ତୀର୍ଥମସ୍ତ୍ୟତ୍ର ପୃଥ୍ୱୀତଳେ ।
ଯତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ନରୋ ବିପ୍ରାଃ ଶିବଲୋକଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ଯଃ ସ୍ନାତି ତତ୍ର ସୁରଭୌ ଧ୍ୟାତ୍ୱା ହୃଦି ମହେଶ୍ୱରଂ ।
ଶୁକ୍ଲାଷ୍ଟମ୍ୟାଂ ବିଶେଷେଣ ସ ପାପେଷୁ ନ ଲିପ୍ୟତେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀତ୍ତୀରସ୍ୟାଂ ବାୟବ୍ୟଂ ସରସୋ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ସନ୍ତି ପାପହରଂ ରମ୍ୟମାଶ୍ରମଂ ଶ୍ୱେତ୍ତୀରେଶ୍ୱରଂ ।
ଯତ୍ରେ ଦେବ୍ୟାସ୍ତଥା ଗୃହସ୍ୟ ଜପନ୍ ବୈ ସଂଯତାତ୍ମବାନ୍ ।
ତ୍ରିପକ୍ଷାଭ୍ୟନ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରସ୍ତତ୍ର ସିଦ୍ଧିର୍ଭବେ ଧ୍ରୁବ ।
ଅଭ୍ୟାସେ ତସ୍ୟ ଦେବସ୍ୟ ଧେନ୍ୱନ୍ତ୍ରବଣତଦ୍ୱୟେ ।
ତତ୍ର ସିଦ୍ଧାଶ୍ରମଂ ପୁଣ୍ୟଂ ସିଦ୍ଧାନାଂ ସିଦ୍ଧିକାରକଂ ।
ବାରଣେଂ ବରଦଂ ବିପ୍ରାଃ ସିଦ୍ଧାଶ୍ରମମନୁତ୍ତମଂ ।
ନାନାପକ୍ଷୀଯୁତଂ ରମ୍ୟଂ ପୂରିତଂ ମୁନିସତ୍ତମୈଃ ।
ଅଶୋକୈର୍ବକୁଳୈର୍ଲୋଧ୍ରୈର୍ବକୁଳୈର୍ନାଗକେଶରୈଃ ।
ମାଲତୀମାଧବୀଷଣ୍ଡ ଷଟ୍ପଦାଗ୍ରସ୍ତିତୈର୍ଯ୍ୟୁତଂ ।
ତଥା ବୃକ୍ଷୈର୍ଯମଲକୈଃ ସଫଳୈରୁପଶୋଭିତଂ ।
କରବୀରୈଃ କର୍ଣ୍ଣିକାରୈଃ ପାଟଳୈଃ ସହକାରକୈଃ ।
ଏବଂ ନାନାବିଧୈର୍ବୃକ୍ଷୈଃ ପୂରିତଂ ସୁମନୋହରଂ ।
ତତ୍ର ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରୋ ଲିଙ୍ଗମାସ୍ତେ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାୟକଂ ।
ମଧ୍ୟେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ରମ୍ୟା ପଦ୍ମୋତ୍ପଲସୁଶୋଭିତା ।
ସ୍ୱାଦୁତୋୟା ମହାପୁଣ୍ୟା ଶୀତଳା ଗୃପ୍ୟକର୍ଦ୍ଦମା ।
ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରଂ ସମାରାଧ୍ୟ ମୁନୟଃ ପରମଂତପାଃ ।
ପ୍ରାପ୍ତାସ୍ତେ ବୋତ୍ତମଂ ସିଦ୍ଧିମିହଲୋକେ ପରତ୍ର ଚ ।
ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରସ୍ତୁରେ ଦେବୋ ନ ଭୂତୋ ନ ଭବିଷ୍ୟତି ।
ଯଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ମୁଚ୍ୟତେ ପାପାନ୍ ଗୋସ୍ତ୍ରୀବ୍ରହ୍ମଘ୍ନଜାନ୍ନରଃ ।
ଶିବୋଽଚ୍ୟୁତେନ ରୂପଂ ଚ ପାଷାଣେ ବିଦଧାତି ଯଃ ।
ସ ଏବ ଭଗବାନ୍ ବିଷ୍ଣୁଃ ସ ଏବ ଭଗବାନ୍ ଶିବଃ ।।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶେଷୁ ଲୋକେଷୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧୋ ଭଗବାନ୍ ହରଃ ।
ତେନ ସଂପୂଜିତୋ ଯସ୍ମାତ୍ ସ୍ମାତ୍ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରୋଚ୍ୟତେ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ମୁଚ୍ୟତେ ପାପଂ ସ୍ପୃଷ୍ଟ୍ୱା ଦୀର୍ଘାୟୁରାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ପୂଜାୟାଂ ମୁକ୍ତିମାପ୍ନୋତି ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ମୟୋଦିତଂ ।
ଅସ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱେସ୍ତି କୁଣ୍ଡଂ ସର୍ବାଘନାଶନଂ ।
ବିଖ୍ୟାତଂ ତସ୍ୟ ନାମ୍ନାତୁ ସ୍ୱାଦୁତେ ଯଂ ସୁନିର୍ମଳଂ ।
ତତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ସକୃଲ୍ଲୋକୋ ନାକପୃଷ୍ଠେ ଚ ମୋଦତେ ।
ତସ୍ୟ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରସ୍ୟାଗ୍ରେ ଯୋ ଜପେନ୍ମନୁମୁତ୍ତମଂ ।
ସ ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧିଦସ୍ତସ୍ୟ ଷଣ୍ମାସାନ୍ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ତତ୍ର ମୁକ୍ତେଶ୍ୱରଂ ଲିଙ୍ଗଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ପାପନାଶନଂ ।
ଅଭ୍ୟାସେ ତସ୍ୟ ଲିଙ୍ଗସ୍ୟ ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ମୁଚ୍ୟତେ ନରଃ ।
ଏବଂ ମୟା ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠା ତଦେତଂ କ୍ଷେତ୍ରମୁତ୍ତମଂ ।
ଗଚ୍ଛଧ୍ୱଂ ତତ୍ର ଶୀଘ୍ରେଣ କୁରୁଧ୍ୱଂ ତପ ଉତ୍ତମଂ ।

କପିଳ ଉବାଚ ।

ଶ୍ରୁତ୍ୱେତ୍ଥଂ ବଚନଂ ତସ୍ୟ ଭରଦ୍ୱାଜସ୍ୟ ଭୋ ନୃପ ।
ସାନନ୍ଦା ମୁନୟଃ ସର୍ବେ ପୁନଃ ପପ୍ରଚ୍ଛୁରାଦରାତ୍ ।
କୃତାର୍ଥାସ୍ତୁ ବୟଂ ସର୍ବେ ଭବାମସ୍ତବ ଶାସନାତ୍ ।
ପୁନର୍ନୋ ଧୃଷ୍ଟତା ଜାତା କ୍ଷେତ୍ରସ୍ୟାସ୍ୟ ତୁ କ୍ଷେ ସ୍ୱପ୍ନା ।
ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରସମୀପେତୁ ଯାନି ଲିଙ୍ଗାନି ସନ୍ତି ବୈ ।
ତାନିନୋ ବଦ ବିପ୍ରେନ୍ଦ୍ର ଯଦ୍ୟସ୍ତି କରୁଣା ତବ ॥
ଶ୍ରୁତ୍ୱେତ୍ଥଂ ବଚନଂ ତେଷାଂ ଋଷୀଣାଂ ଭାବିତାତ୍ମନା
ଉବାଚ ବଚନଂ ରମ୍ୟଂ ଭରଦ୍ୱାଜୋ ମହାମତିଃ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ମୁନଶାର୍ଦ୍ଦୂଲା ଲିଙ୍ଗ ମିନ୍ଦ୍ରେଶ୍ୱରଂଶୁଭଂ ।
ପୁରା ତଂ ପୂଜୟାମାସ ବଜ୍ରୌଜାସ୍ତୁ ଶଚୀ ପତିଃ ।
ଅଗ୍ରେ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରସ୍ୟାଥ ଧେନ୍ୱନ୍ତରସ୍ୟ ସପ୍ରତଃ ।
ପୂର୍ବସ୍ୟାଂ ଦିଶି ଦେବସ୍ୟ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ରେଶ୍ୱର ସ୍ମୃତଃ ।
ତତ୍ରେଜ୍ୟାଂ କୃତବାନ୍ ଶକ୍ର ସର୍ବଦେବୈର୍ବୃତୋ ଦ୍ୱିଜାଃ
ଚକ୍ରୁ ର୍ବିଘ୍ନଂ ଦୈତ୍ୟପୁତ୍ରାଃ କୃତେ ଯଜ୍ଞେ ବଜ୍ରୌଜସି ।
ଚକ୍ରେଽସୌ ଦୈତ୍ୟୈଃସାର୍ଦ୍ଧ ମହଦ୍‌ଯୁଦ୍ଧଂରଣାଙ୍ଗଣେ ।
ତତୋ ପରାଜିତଃ ଶକ୍ରୋ ହରଂ ଶରଣ ମାଗତଃ ।
ଉବାଚ ଶଙ୍କରଂ ବୀକ୍ଷ୍ୟ ତ୍ରାହି ମାଂ ପରମେଶ୍ୱର ।
ଦୈତ୍ୟୈସ୍ତୁ ନିର୍ଜିତୋଽହଂ ବୈ ଯଜ୍ଞକାଲେ ଜୟପ୍ରଦ ।
ତତ ସ୍ତଦ୍‌ବଚନଂ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ମହାଦେବୋଽଭ୍ୟଭାଷତ ।
ମୟ୍ୟାଗଚ୍ଛ ଶଚୀନାଥ ଶମୟିଷ୍ୟାମି ଦାନ୍‌ବାନ୍ ।
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଶଙ୍କରସ୍ତଂ ଚ ଜଗାମାଶୁ ତଦନ୍ତିକଂ ।
ଜଘାନ ଦାନବାନ୍ ସର୍ବାନ୍ ବଦ୍ଧେନାମିତବର୍ଚ୍ଚସଂ ।
ଦତ୍ତ୍ୱାବରଂ ମହୋନେଽଥ ତତ୍ରୈବାନ୍ତରଧୀୟତ ।
ତତୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଲିଙ୍ଗେ ପୂଜୟାମାସ ଶଙ୍କରଂ ।
ସଂପୂଜ୍ୟ ବିଧିବଲ୍ଲିଙ୍ଗଂ ଧୂପଦୀପୈର୍ମନୋହରୈଃ ।
ଚନ୍ଦନେନ ସୁଗନ୍ଧେନ ଜଗାମାଶ୍ୱମରାବତୀଂ ।
ଏବମିନ୍ଦ୍ରେଶ୍ୱରେଲ୍ଲିଙ୍ଗଂ ପ୍ରଖ୍ୟାତଂ ଚ ପୁରାଽନଘାଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରେଶ୍ୱର ମହାତ୍ମ୍ୟେନ ବିଲୟଂ ଯାନ୍ତି କଲ୍ମଷାଃ ।
ଏତଦିନ୍ଦ୍ରେଶ୍ୱର ସ୍ଥାନଂ ସର୍ବପୁଣ୍ୟପ୍ରଦଂ ମତଂ ।

ନାନାମୁନିଜନାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ସର୍ବ୍ବବୃକ୍ଷବିରାଜିତଂ ।
ଯେଽର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ଚମୀଶାନଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ତୁ ନରସତ୍ତମାଃ ।
ତେ ଯାନ୍ତି ପରମଂ ସ୍ଥାନଂ ଯଦ୍ଦେବୈରପି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଂ ।
ଯେଽର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ଚମୀଶାନମପି ଦୂର୍ବାଙ୍କୁରୈର୍ନରାଃ ।
ତେ ଯାନ୍ତି ବିମଳଂ ସ୍ଥାନଂ ଭାସମାନାଃ ସୁତେଜସଃ ।
ଇତ୍ୟେତଦ୍ଦିବ୍ୟମାଖ୍ୟାନଂ କଥିତଂ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ସର୍ବ୍ବପାପହରଂ ଧନ୍ୟଂ ପରଂ ସ୍ୱସ୍ତ୍ୟୟନଂ ମହତ୍ ।

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାମେକାମ୍ରେଶ୍ୱରାଖ୍ୟାନଂ
ନାମ ପଞ୍ଚଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—❀—

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଅଥ ବକ୍ଷ୍ୟେ ମହାପୁଣ୍ୟଂ ନମସ୍କୃତ୍ୱା ମହେଶ୍ୱରଂ ।
ଦକ୍ଷିଣେ ସିଦ୍ଧନାଥସ୍ୟ କେଦାରେଶ୍ୱରସଞ୍ଜ୍ଞକଂ ।
କେଦାରେଶସ୍ଥଳୀଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ନରୋ ଭକ୍ତିପରାୟଣଃ ।
ପୂଜୟିତ୍ୱା ମହେଶାନଂ ପ୍ରାପ୍ନୁୟାତ୍ ଫଳମୀପ୍ସିତଂ ।
ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତିନାମାଽସୌ ସର୍ବସିଦ୍ଧିପ୍ରଦାୟକଃ ।
ଫଳଂ ତୁ ଦର୍ଶନେନାସ୍ୟ ବାଜପେୟାଶ୍ୱମେଧୟୋଃ ।
ଲିଙ୍ଗସ୍ୟ ପଶ୍ଚିମେ ଚୈବ ଦକ୍ଷିଣେ ଚୋତ୍ତରେ ତଥା ।
ସଦା ସ୍ରବତି ତେଜୋଽମ୍ଭଃ ପୁନାତ୍ୟଖିଳଭୂର୍ଭୁବଂ ।
ତେନ ବାରି ଶିରୋଽଭ୍ୟକ୍ଷ୍ୟ ନରଃ ଶିବପରାୟଣଃ ।
ଦୂରିତଂ ନାଶୟାମାସ କେଦାରେଶପ୍ରସାଦତଃ ।
ତସ୍ୟା ସ୍ଥଲ୍ୟାଂ ତୁ ଦେବ୍ୟାସ୍ତେ ଗୌରୀ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟତାରିଣୀ ।

ବିଶେଷତୋ ଯୁଗେ ପ୍ରାନ୍ତେ ସାଧକାନାଂ ବରପ୍ରଦା ।
ତ୍ରୟାଣାଂ ଜଗତାଂ ମାତା ଗୌରୀରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତା ।
ତସ୍ୟାସ୍ତୁ ଦର୍ଶନେ ସ୍ୱଜନ୍ ଲୋକନାଥଃ ପ୍ରସୀଦତି ॥
ଏନାଂ ସାକ୍ଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦଂ ମନ୍ତ୍ରିଣୀଂ ଫଳରୂପିଣୀଂ ।
ଯାମୁପାସ୍ୟ ପୁରା ରାଜା ନହୁଷୋଽଭୂନ୍ନଭସ୍ତଳେ ॥
ସା ତତ୍ରୈବ ପୂର୍ବତଟେ କୁଣ୍ଡଂ ନନ୍ଦୀଶ୍ୱର ଲକ୍ଷଣଂ ।
ବିବିକ୍ତଂ ନିର୍ମଳଜଳଂ ସୋପାନପଦସଂଯୁତଂ ॥
ବହ୍ନିଭବ ତନ୍ତ୍ୟାଗାତ୍ ଶ୍ରୀସୃଷ୍ଟେ ପିଣ୍ଡଦାନତଃ ।
କେଦାରେ ଉଦକଂ ପୀତ୍ୱା ପୁନର୍ଜନ୍ମ ନ ବିଦ୍ୟତେ ॥
ନବମ୍ୟାମଶ୍ୱିନେ ପକ୍ଷେ ମୃଦ୍ବନ୍ଦିତ୍ୱାଽଶିତଂ ଜଳଂ ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ତସ୍ମିନ୍ ହ୍ରଦେ ବିପ୍ରାଃ କିଂ ବା ନ ଲଭତେ ନରଃ
ତତ୍ର ଶ୍ରୀଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତେର୍ବକ୍ତ୍ରେପୀଠୋ ମହାନ୍ ସ୍ମୃତଃ ।
ଉବପୀଠେତିବିଖ୍ୟାତଃ ସାଧକାନାଂ ଫଳପ୍ରଦଃ ॥
ନକ୍ତବ୍ରତଂ ସମାସ୍ଥାୟ ସଂଯତାତ୍ମା ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ।
ଜପ୍ତ୍ୱାଽଯୁତଂ ଦଶାଂଶେନ ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ॥
ଯସ୍ୟ କେଦାରକେ ସ୍ଥାନେ ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧିର୍ନ ଜାୟତେ ।
କିଂ ତସ୍ୟ ଜନ୍ମଭସ୍ତସ୍ୟ ସିଦ୍ଧିର୍ନସ୍ୟାତ୍କଦାଚନ ॥
କେଦାରଂ ସ୍ନାନମାସାଦ୍ୟ କିଞ୍ଚିଜ୍ଜପ୍ତ୍ୱା ମୁନୀଶ୍ୱରାଃ ।
ନ ନଶ୍ୟେ ନରକଂ ଯାତି ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ପୁନଃ ପୁନଃ ॥
ସ୍ନାତ୍ୱା କେଦାରକେ ତୀର୍ଥେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଗୌରୀଂ ମହେଶ୍ୱରଂ ।
ସମ୍ପୂଜ୍ୟ ଦେବେ ପୀଠେ କୃତକୃତ୍ୟୋ ଭବେନ୍ନରଃ ॥
କଥୟାମି ପୁରାବୃତ୍ତଂ କେଦାରେ ତଦ୍ବୈ ଦ୍ୱିଜାଃ ।

ଶ୍ରୁତ୍ୱା ପାପଂ ପଣ୍ଡଟ୍ୟେକସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ଶୃଣ୍ୱଂ ଗମିଷ୍ୟଂଥ ।
ଦକ୍ଷଯଜ୍ଞେ ପ୍ରବୃତ୍ତେ ଚ ବାସବାଦ୍ୟାଶ୍ଚ ଦେବତାଃ ।
ଦ୍ୱର୍ଗଂନ୍ତୁ ଭୂଷ୍ଠନ୍ତ୍ରଗତେ ଦେବାନ୍ନ୍ଦେଶ୍ୱସତ୍ ।
ତଦା ଦାକ୍ଷାୟଣୀ ଦେବୀ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ପତ୍ୟୁର୍ବିଗର୍ହିତଂ ।
ସ୍ତ୍ରବେଶ ସ୍ୱୟଂ ତତ୍ୟଜୌ ଭର୍ତ୍ତୁର୍ଭକ୍ତିପରାୟଣା ।
ତତୋ ମହେଶ୍ୱରୋ ଦେବୋ ଦକ୍ଷଯଜ୍ଞଂ ବ୍ୟନାଶୟତ୍ ।
ପଳାୟନ୍ତସ୍ତୁ ଦେବାଶ୍ଚ ଭୟାଦ୍ରୁଦ୍ରସ୍ୟ କମ୍ପିତାଃ ।
କୃତ୍ତିବାସୋ ଜଗାମାଽଥ ହିମବନ୍ତଂ ନଗେଶ୍ୱରଂ ।
ତପଶ୍ଚଚାର ତେନାପି କାମେନ ସର୍ବଦା ସ୍ଥିତଃ ।
ସାପି ସାଧ୍ୱୀ ହିମବତୋ ଜାତା କମଲଲୋଚନା ।
ପୂଜୟାମାସ ତଂ ଦେବଂ ପ୍ରେଷିତା ଜନକେନ ଚ ।
ଦର୍ପକସ୍ତତ୍ର ଚହ୍ଂଚ ସୁବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟସ୍ୟ ଜନ୍ମନେ ।
ପାର୍ବତେସଂମୁଖେ ଦେବଂ ପ୍ରେଷୟାମାସ ସାୟକଂ ।
ଧୃତେ ଧନୁଷି କାମେନ ସଂରେ କୃତ୍ତିବାସସଃ ।
ତୃତୀୟା ଚକ୍ଷୁଷୋ ବହ୍ନିଃ ପପାତ ମଦନୋପରି ।
ଦଗ୍ଧକାମଶରୀରୋଽସୌ ମହାଦେବୋ ଜଗଦ୍ଗୁରୁଃ ।
ଜ୍ଞାତ୍ୱା ଦାକ୍ଷାୟଣୀଂ ଦେବୀଂ ଉପୟେମେ ସମାଧିନା ।
ତତୋ ନଗେ ହିମବତି ତସ୍ଥୌ ଦେବୋ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ନଂତୃପ୍ରାସ୍ତ ଭବନ୍ ଦେବା ସ୍ତାରକାପହଜନ୍ମନଃ ।
ମେନୋବାଚ୍ୟଥ ତନୟାଂ ସ୍ଥାନଂ ନସ୍ତ୍ୟଂସ୍ୟୈକଂ ତବ ।
ଯୁବାଂ ତ୍ୱଂ ଗଚ୍ଛତାଂ ସ୍ଥାନଂ ତଦୈବେତସ୍ମୁଖଦଂ ନ ହି ।
ସ୍ତ୍ରୀଣାଂ ପିତୃଗୃହେ ବାସୋ ନିନ୍ଦିତବ୍ୟଃ ପୁନଃ ପୁନଃ ।

ଜ୍ଞାମାତରଂ ଭବେନ୍ନିନ୍ଦା ପୂରେଷ୍ୟଂ ବୈଦ୍ଧକ୍ଷୀ ଶ୍ରୁତଃ ॥
ଇତି ଶ୍ରୁତ୍ୱା ହୈମବତୀ କୋପାସ୍ଫୁରିତାଧରା ।
ବସୁଧା ବଳପତ୍ନୀ ସା ହସନ୍ତ୍ୟେଦଂ ଜଗା ଦହ ॥
ଶଙ୍କର ସ୍ତ୍ୱଂ ମହାବାହୋ ଜଗତାମାଦିକୃଦ୍‌ବିଭୁଃ ।
ସ୍ଥାତୁଂ ସ୍ଥାନଂ ଭବୋସ୍ତେମାଂ ହମେତଦ୍ଧିମବଦ୍‌ଗୃହଂ ॥
ନ ସ୍ଥାତବ୍ୟଂ କ୍ଷଣମପି ମୟାସ୍ମିନ୍ ହିମବଦ୍ ଗୃହେ ।
ଦେବଦେବ ମହେଶାଶୁ ସ୍ଥାନମେକଂ ପ୍ରକଳ୍ପୟ ।
ବୃଷାନୁରେତା ଚଚ୍ଛ୍ରୁତ୍ୱା ବଚନଂ ନଗଜୋଦ୍ଭବଂ ।
ସଯୌ ସର୍ବଗଣୈଃ ସାର୍ଦ୍ଧଂ ମଧ୍ୟଦେଶଂ ଶୁଭାନ୍ୱିତଃ ॥
ପୂର୍ବସାଗରଗାମିନ୍ୟା ଗଙ୍ଗାୟା ଉତ୍ତରେ ତଟେ ।
ବାରାଣସୀନାମ ପୁରଂ ନିର୍ମମେ ପାର୍ବତୀହିତଂ ॥
ତତ୍ର ତିଷ୍ଠନ୍ ଜଗନ୍ନାଥୋ ନାରଦଂ ପରିପୃଚ୍ଛତି ।
ଏକାନ୍ତଂ ପଞ୍ଚମଂ ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟଂ ମହାମୁନେ ॥
ବାରାଣସ୍ୟାଂ ମମପ୍ରୀତି ଜାନାସିତ୍ୱମନେକଧା ।
ଗଙ୍ଗା ସକଳପାପଘ୍ନୀ ଯତ୍ରାସ୍ତେ ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା ॥
ବାରାଣସ୍ୟାଂ ତନୁତ୍ୟାଗାଦ୍ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଽବ ବୋଧନାତ୍ ।
ଦ୍ୱାଭ୍ୟାମେବ ଭବେନ୍ମୁକ୍ତି ର୍ନାସ୍ତ୍ୟନ୍ୟ ନ୍ମୁକ୍ତିକାରଣଂ ।
ଇଦ୍ୟଂ ବହୁଜନାକୀର୍ଣ୍ଣା ବଭୁବ ମୁକ୍ତସନ୍ଦ୍ରମ ।
ବବକ୍ରାମନ୍ତଙ୍କାଂ ଯାଚେତ ଉତ୍ପାବସ୍ତୁପୂରନ୍ତିସ୍ମା ॥
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ନାରଦେନାସୌ ଯଯାବେକାମ୍ରକଂ ବନଂ ।
ଲିଙ୍ଗରୂପଂଧରସ୍ତସ୍ତୌ ନତ୍ୱା ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମଂ ।
ଜ୍ଞାତ୍ୱୈତତ୍‌ସର୍ବ ବୃତ୍ତାନ୍ତଂ ହିମବାନ୍ ପର୍ବତାଧିପଃ ।

ସର୍ବାଙ୍ଗାବୈଃ ପରିବୃତୋ ପୈନାକେନ ଚ ମେନୟା ।
ଗଙ୍ଗାଦ୍ୟା ଲୋକପାବନ୍ୟା ମୁନିଭିସ୍ତତ୍ତ୍ୱଦର୍ଶିଭିଃ ।
ଆଜଗାମ ବନଶ୍ରେଷ୍ଠମେସ କାମ୍ରଂ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ॥
ବିନ୍ଦୁତୀର୍ଥେ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ନାରାୟଣଂ ହରିଂ ।
ଦେବସ୍ୟ ଦ୍ୱାରମାସାଦ୍ୟ ସ୍ତୋତ୍ରିଭିସ୍ତୁଷ୍ଟ୍ୟାନୟା ତଦା ।

ହନୁମାନୁବାଚ ।

ଅନ୍ଧକଘ୍ନ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ନମସ୍ତେଽବ୍ୟକ୍ତଯୋନୟେ ।
କାମବାରଣହିଂସାୟ ଦୁରନ୍ତେନ୍ଦ୍ରନିବର୍ହୟେ ।
କ୍ରତୁଦ୍ରିଷେ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ବିଷ୍ଣୁଚକ୍ରପ୍ରଦାୟ ଚ ।
ତ୍ରିପୁରଘ୍ନ ନମସ୍ତେଽସ୍ତୁ ବାଣାସୁରବରପ୍ରଦ ।
ନାଗାର୍ଜୁନସହାୟସ୍ତ୍ୱଂ କାଶିରାଜବରପ୍ରଦଃ ।
ବିଶ୍ୱଗୋପ୍ତା ଲୋକସାକ୍ଷୀ ତ୍ୱମନ୍ଧକଦ୍ୱିପକେଶରୀ ।
ନମୋ ମୋକ୍ଷପ୍ରଦାତ୍ରେ ଚ ଭଗୀରଥବରପ୍ରଦ ।
ନୀଲକଣ୍ଠ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂମୁମାପ୍ରିୟକୃତେ ନମଃ ।
ନମସ୍ତେ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ କୁମାରଗୁରବେ ନମଃ ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରତିଷ୍ଠାତ୍ରେ ପଞ୍ଚବକ୍ତ୍ର ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ।
କ୍ଷମସ୍ୱ ପରମେଶାନ ହ୍ୟପରାଧଃ କୃତୋ ମୟା ।
ଇଦାନୀଂ କରୁଣାପାଙ୍ଗୈଃ ପୂରୟସ୍ୱ ମନୋରଥଂ ।
ଇତି ସ୍ତୁତ୍ୱା ଚ ବହୁଭିର୍ବର୍ଗୈର୍ନୀଲଲୋହିତଂ ।
ପପାତ ପ୍ଲବତାଂଶ୍ରେଷ୍ଠଃ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେନାବନୀତଳେ ।
ତତୋ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଗିରିବରମମୃତାକ୍ଷରଭାଷିଣଂ ।
ସ୍ତୁତ୍ୟା ନମ୍ରେଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟୋ ମହାଦେବୋଽଭ୍ୟଭାଷତ ।

କମିଚ୍ଛସି ଗିରଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ରୂହି କାମଂ ଯଥେପ୍ସିତଂ ।
ସଂତୁଷ୍ଟୋ ବରଦୋଽହଂ ତେ ସ୍ତୋତ୍ରେଣାନେନ ଚାନଘ ॥
ଇତଶ୍ରୁତ୍ୱା ବଚସ୍ତସ୍ୟ ଧୂର୍ଜଟେ ହିର୍ମବାଂସ୍ତଦା ।
ବଦ୍ଧାଞ୍ଜଳିଂ କରପୁଟେ ବାଚମୂଚେ ପ୍ରିୟଂବଦଂ ॥
ଅସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ଜଗନ୍ନାଥ ତ୍ୱୟାପ୍ୟଂ ଲିଙ୍ଗମୁତ୍ତମଂ ।
ତଦ୍ରଷ୍ଟୁରସ୍ମିତଶ୍ଚାହଂ ପ୍ରାସାଦଂ କରବାଣି ଚ ॥
ଯତୋ ମଦ୍‌ବେଶ୍ମ ସଂତ୍ୟଜ୍ୟ ହ୍ୟାଗତସ୍ତ୍ୱଂ ସହୋମୟା ।
ଅତୋ ତଦ୍ରଷ୍ଟୁଂ ସାଧ୍ୱୀମାଗତୋଽହଂ ତବ ଲୟଂ ॥
ତସ୍ୟାଂ ଚ ମହତୀ ପ୍ରୀତି ବଭୂବାନ୍ତଃ ସ୍ଥିତୋଽପି ମେ ।
ତଦ୍‌ବତ୍ସଲା ତ୍ୱୟି ପ୍ରୀତ ମନୂସଙ୍ଗଂ ହି ବର୍ଦ୍ଧତେ ॥
ଅଧୁନା ବହୁଭିରତ୍ନୈଃ ପ୍ରାସାଦଂ କରବାଣି ତେ ।
ଅଜ୍ଞାପୟ ମହେଶାନ ଯଦ୍ୟସ୍ତି କରୁଣା ମୟି ॥
ଗିରୀନ୍ଦ୍ରମଥ ଦେବେଶୋ ବାକ୍ୟମେତଦୁବାଚ ହ ॥
ଦୁର୍ଲଭଂ ଦେବତାଭସ୍ତ କିଂ ତ୍ୱୟା ପ୍ରାର୍ଥିତଂ ଗିରେ ।
ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷ୍ଣୁନେନ୍ଦ୍ରେଣ ଯମେନ ବରୁଣେନ ଚ ॥
ପ୍ରାସାଦସ୍ତୁ ହ୍ୟସାଧ୍ୟୋଽୟଂ କଲୌ ତନ୍ତ୍ରଃ କରଷ୍ୟତି ।
ଇଦାନୀଂ ମତ୍ପରଂ ଲିଙ୍ଗଂ କେଦାରେଶ୍ୱରସଂଜ୍ଞକଂ ॥
ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରସମୀପେ ତ ପ୍ରାସାଦଂ କୁରୁ ସୁବ୍ରତ ।
ତଦାହଂ ସର୍ବଭାବେନ ସାଧକାନାଂ ବରପ୍ରଦଃ ॥
ଭବପୀଠସ୍ତୁ ତତ୍ରୈବ ଭବଭୀତହରଃ ସଦା ।
ତବ ତେ ତନୟା ଗୌରୀ ହ୍ୟସ୍ମତ୍ପ୍ରୀତିବିବର୍ଦ୍ଧିନୀ ॥
ଅସ୍ତେ ଲୋକୋପକାରାୟ କୁଣ୍ଡଂ କୃତ୍ୱା ସ୍ୱପାଣିନା ।

ରୂପସୌଭାଗ୍ୟଦଂ ଶ୍ଳାଂକ୍ଷ୍ଣଂ ବିବକ୍ତ୍ରଂ ସୁମନୋହରଂ
ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ବିଧିବନ୍ନିମକ୍ଷେତ୍ରେ ତ୍ରିବାରଣୀ ।
ଗୌରୀକୃତ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ସର୍ବକାମ ଫଳପ୍ରଦ ।
ପାପାପନୋଦଂ କୁରୁ ମେ ନମସ୍ତେଽର୍ଘ୍ୟଂ ଦଦାମ୍ୟହଂ ॥
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ତ୍ରୀଣିବାର୍ଣି ନମସ୍କେତ୍ତ୍ର ବାରଣି ।
କୃତାଞ୍ଜଳିପୁଟୋ ଭୂତ୍ୱା ଦେବ ସ୍ତୋତ୍ରମୁଦୀରୟେତ୍ ॥
ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତୟେ ତୁଭ୍ୟଂ ବଟମୂଳନିବାସିନେ ।
ଧ୍ୟାନୈକନିରତାଙ୍ଗାୟ ନମୋ ରୁଦ୍ରାୟ ଶମ୍ଭବେ ॥
ଏବଂ ଯଃ କୁରୁତେ ଧୀମାନ୍ ଶୁଚିସ୍ତଦ୍‌ଗତମାନସଃ ।
କୈଳାସଭୁବନଂ ଯାତି ସ ନରୋ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ॥
ନବମ୍ୟାଂ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷସ୍ୟ ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସେ ବିଶେଷତଃ ।
ଦତ୍ତ୍ୱା କୃଷ୍ଣତିଳାନ୍ ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନି ସୋଽସ୍ମିନ୍କ୍ଷେତ୍ରେ ବିଣୀହ୍ରଦେ ॥
ସ ଯାତ୍ୟାଖଣ୍ଡଳସ୍ଥାନଂ ବିମାନେନ ବିରାଜିତଃ ।
କ୍ୱଚିଦୂର୍ଦ୍ଧ୍ୱଂ ଗତସ୍ତତ୍ର ବ୍ରହ୍ମଣଃ ସଦନଂ ପରଂ ।
ଗଚ୍ଛ ତତ୍ର ଗିରିଶ୍ରେଷ୍ଠ କୁରୁଷ୍ୱାୟତନଂ ମମ ।
ପୂଜୟସ୍ୱ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ମଦୀୟଂ ଲିଙ୍ଗମୁତ୍ତମଂ ॥
ବାଢ ମିତ୍ୟେବ ସ ପ୍ରାହ ଗିରୀନ୍ଦ୍ରଃ ପ୍ରହସନ୍ନିବ ।
ଯାସ୍ୟେ ତ୍ୱଦ୍ୱଚନଂ ଶମ୍ଭୋ କରିବାଣି ନ ସଂଶୟଃ ॥
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଗୋତ୍ରରାଜୋଽସୌ ପ୍ରାସାଦଂ ବହୁବିସ୍ତୃତଂ ।
ପ୍ରାଙ୍ଗଣୈର୍ବିତତୈର୍ଯୁକ୍ତଂ ତୋରଣୈଶ୍ଚ ସମନ୍ତତଃ ॥
ବହୁକୋଷପ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣଂ ଚ ଛତ୍ରବ୍ୟଜନସଂକୁଳଂ ।
ଚକାର ବିଧିବତ୍ ପ୍ରାଜ୍ଞୋ ଯେନ ତୁଷ୍ୟତି ଶଙ୍କରଃ ॥

ପୂଜାଂ ତତ୍ର ମହେଶାନଂ କୃତ୍ୱା ସ୍ତୁତ୍ୱା ପ୍ରଣମ୍ୟ ଚ ।
ତଦାଦ୍ୟୈଃ କୃତକୃତ୍ୟୋଽଭୂତ୍ସମସ୍ତୈର୍ବାନ୍ଧବୈର୍ବୃତଃ ॥
ତତୋ ଗନ୍ଧବତୀନାମ୍ନୀଂ ଗଙ୍ଗାଂ ତତ୍ର ବସୃଜ୍ୟ ଚ ।
ଯସ୍ମୌ ଗୋତ୍ରକୁଲଶ୍ରେଷ୍ଠଃ ସ୍ୱସ୍ଥାନଂ ହରଭକ୍ତ୍ୟେ ।
ଏତତ୍ତୀର୍ଥବରଂ ବିପ୍ରାଃ ଶ୍ରୁତଂ ତୈ ଲୋକ୍ୟପାବନଂ ।
ସର୍ବପାପପ୍ରଶମନଂ ନୃଣାଂ ପ୍ରୀତିବର୍ଦ୍ଧନଂ ॥
ଯାସୌ ର୍ବୈ ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି ର୍ମହେଶସ୍ୟ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତା ।
ଏତତ୍ତୁଲ୍ୟା କର୍ମଭୂମୌ ଫଳଦା ନାସ୍ତି ଦେବତା ॥
ତର୍ସ୍ୟୈବ ସନ୍ନିଧାନେନ ରୁଦ୍ରଲିଙ୍ଗଂ ବରଂ ସ୍ୱୟଂ ।
ମରୁଦ୍ଭିଃ ପୂଜିତଶ୍ଚାୟଂ ନାମ୍ନା ଶାନ୍ତଶିବେତି ଚ ॥
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶାନ୍ତଶିବ ବିପ୍ରାଃ ସର୍ବଶାନ୍ତମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଶାନ୍ତାତ୍ମା ବଜିତାତ୍ମା ଚ ଯାତି ସତ୍ୟଂ ଶିବାଲୟଂ ॥
ନାମ୍ନା ଶାନ୍ତଶିବୋଲିଙ୍ଗୋ ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତିରପ୍ୟସୌ ।
ଏବ ପୂଜ୍ୟ ନମସ୍କୃତ୍ୱା ଶିବସାୟୁଜ୍ୟ ମାପ୍ନୁୟାତ୍ ॥
କେଦାରେଶ୍ୱରମାଖ୍ୟାନଂ ଯ ଇଦଂ କୀର୍ତ୍ତୟେନ୍ନରଃ ।
ଶୃଣୁୟାଦ୍ୱା ନରଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ତସ୍ୟବୈ ଶାଶ୍ୱତୀ ଗତିଃ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ହୁମବଦାଗମନଂ
ନାମ ଷୋଡ଼ଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଋଷୟ ଊଚୁଃ ।
ସ୍ୱବର୍ହ ମବଚା ଡ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ତତ୍ତଗନ୍ଧସରକ୍ରଥଂ ।
ଏତନ୍ନୋ ବଦ ବିପ୍ରର୍ଷେ କାମଦଂ ସର୍ବମଙ୍ଗଳଂ ॥

ତସ୍ୟାସ୍ତୀର୍ଥେ ପବିତ୍ରାଣି ଲିଙ୍ଗାନି ଚ ମହେଶିତୁଃ ।
ବ୍ରହ୍ମ ନସ୍ତୀର୍ଥସୂକ୍ତାନି ଫଳଦାନି ବିଶେଷତଃ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

କଥୟାମି ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠା । ଯଦ୍ୟଂ ଯପୃଚ୍ଛପୃଚ୍ଛଥ ।
ଶୃଣୁତୈକମନୋଯୁକ୍ତା ଯଦ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ଚ ବର୍ତ୍ତିତେ ॥
ନ ସନ୍ତି ତ୍ରିଷୁ ଲୋକେଷୁ ନଦ୍ୟୋ ଗନ୍ଧବତୀସମାଃ ।
ଅସ୍ୟା ଦର୍ଶନମାତ୍ରେଣ ନରୋ ମୁଚ୍ୟେତ କିଲ୍ବିଷାତ୍ ॥
ଯାମାସାଦ୍ୟ ପୁରା ବିପ୍ରାଃ । ପ୍ରାପ୍ତଃ ସପ୍ତର୍ଷିତ୍ୱ ଧ୍ରୁବ ।
ପାବନୀଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ତାଂ ନଦୀଂ କୋ ନ ସଂଶ୍ରୟେତ୍ ॥
ଅଜଗାମ ପୁରା ବିପ୍ରା ହିମବାନ୍ ପର୍ବତାଧିପଃ ।
ତଦାତ୍ର ଦେବ ସଂପୂଜ୍ୟ କେଦାରେଶ୍ୱରମୁତ୍ତମଂ ॥
ସ୍ନାତ୍ୱାପ୍ରଭୂଃ କୃତାର୍ଥସ୍ୟାତ୍ତସ୍ମିଂଗାର୍ତ୍ତଜନୈଃ ସୁଖୈଃ ।
ନନାନ୍ଦାରମ୍ଭବାତେଦଂ ଜାହ୍ନବୀଂ ଗୌତମପ୍ରିୟାଂ ॥
ଗଙ୍ଗା ଭାଗୀରଥୀନାମ୍ନା ଯଥା ଖ୍ୟାତ୍ରୁବାରୂତା ।
ତଥା ହୈମବତୀନାମ୍ନା ଇତି ମାଂମୁନୟୋଽବଦନ୍ ॥
ସ୍ନାତ୍ୱା ହ୍ୟଲଂକୃତୋଽହଂ ଚ ବହୁଷ୍ୱନ୍ୟେଽପି ନିମ୍ନଗେ ।
ବହୁରହସ୍ୟତୋଽବ୍ଧିଷୁ ଯଥା କୁମୁଦବନ୍ଧୁନା ॥
ଯେଚନ୍ଦ୍ରେଽସ୍ମିନ୍ନନ୍ଦୁନା ଗଙ୍ଗେ କୀର୍ତ୍ତିଃ ପରମଶାଶ୍ୱତୀ ।
ମମ ସ୍ଥାପୟତ୍ତି ପାପଘ୍ନେ ହ୍ୟମୃତ ସ୍ମିତମାତର ॥
ଗଙ୍ଗା ଚ ନବଧା ପ୍ରୋକ୍ତା ହ୍ୟଟୁନ, ଦଶଧା ଭବ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପାନାଂ ନାଶିନୀ ପୁଣ୍ୟବର୍ଦ୍ଧିନୀ ॥
ଅଦ୍ୟା ଗୋଦାବରୀ ଗଙ୍ଗା ଦ୍ୱିତୀୟାଂ ଚ ପୁନଃପୁନା ।

ତୃତୀୟା କଥିତା ରେବା ଚତୁର୍ଥୀ ଜାହ୍ନବୀ ସ୍ମୃତା ।
କାବେରୀ ପଞ୍ଚମୀ ପ୍ରୋକ୍ତା ଷଷ୍ଠୀ ବୈ ଗୋମତୀ ତଥା ।
କୃଷ୍ଣା ଚ ସପ୍ତମୀ ପ୍ରୋକ୍ତା ବ୍ରାହ୍ମ୍ୟଷ୍ଟମେତ୍ୟୁଦାହୃତା ।
ନବମୀ ବୈତରଣୀ ଚୈବ ନବଧାରେତି ବର୍ଣ୍ଣିତା ।
ଅଧୁନୈକାମ୍ରକେ ଦେବ ଦଶଧାରାଭବା ଶୁଭେ ।
ଗୋଦାବରୀ ଗୋମତୀ ଚ କୃଷ୍ଣା ଚୈବ ପୁନଃପୁନା ।
ବ୍ରାହ୍ମୀ ରେବା ଚ କାବେରୀ ତତୋ ବୈତରଣୀ ସ୍ମୃତା ।
ଜାହ୍ନବୀ ଚ ତତଃ ପ୍ରୋକ୍ତା ତତୋ ଗନ୍ଧବତୀ ସରିତ୍ ।
ଇତ୍ୟେତା ଦଶଧାରା ଚ କ୍ଷେତ୍ରେ ସନ୍ତି ସୁରାର୍ଚ୍ଚିତେ ।
ଇତି ତସ୍ୟ ବଚଃ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ଗଙ୍ଗୋବାଚ ହିମାଳୟଂ ।
ଯୂୟଂ ମେ ଗୁରବସ୍ତାତ କରବାଣି ବଚସ୍ତବ ।
ଖ୍ୟାତିଂ ଚାତ୍ରଗମିଷ୍ୟାମି କେନ ନାମ୍ନା ଗିରୀଶ୍ୱର ।
ତନ୍ନାମ ବଦ ମାଂ ଶୀଘ୍ରଂ ଯଦ୍ୟେବ ପ୍ରୀତିରସ୍ତି ତେ ।

ହିମବାନୁବାଚ ।

କାନନୋଦ୍ଭବପୁଷ୍ପାଣାଂ କେତକୀନାଂ ଲତାନ୍ତରେ ।
କେଶରାଣାଂ ଚ ପଦ୍ମାନାଂ ଚମ୍ପକାନାଂ ବିଶେଷତଃ ।
ଫଲାନାଂ ବାୟୁସଂସର୍ଗାଦ୍ଗନ୍ଧାର୍ଥାଭିନ୍ନଭୂତଲେ ।
ନାମ୍ନା ଗନ୍ଧବତୀ ଗଙ୍ଗେ ଭବୈକାମ୍ରବନେ ଶୁଭେ ।
ଅତଏବ ମମ ପ୍ରୀତିର୍ଭବିତା ମହତୀ ତ୍ୱୟି ।
ଶଙ୍କରସ୍ତ୍ୱୟି ସଂତୁଷ୍ଟୋ ଭବିତା ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ବାଢ଼ମିତ୍ୟେବ ସା ପ୍ରାହ ହିମବନ୍ତଂ ନଗେଶ୍ୱରଂ ।
ଉବାହ ଦକ୍ଷିଣଂ ଗଙ୍ଗାସାଗରଂ କାନନାନ୍ତରେ ।

ତତୋ ବୈ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟିସ୍ତୁ ଷଟ୍ପାଦଝଙ୍କାରସଂଯୁତା ।
ପପାତ ଦ୍ରୁମବଲ୍ଲୀର୍ଦ୍ଧି ଦେବଦୁନ୍ଦୁଭିନାଦିତଂ ।
କୃତକୃତ୍ୟସ୍ତତୋ ଗ୍ରାବୋ ଜଗାମ ସ୍ୱାଶ୍ରମଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଗଙ୍ଗା ଗନ୍ଧବତୀ ନାମ୍ନା ଦକ୍ଷିଣାର୍ଣ୍ଣବଗାମିନୀ ।
ଇମଂ ମତ୍ୱା ଜଗଦ୍ଧାତା ନାମ୍ନଃ ଗନ୍ଧବତୀ ସ୍ମୃତ୍ ।
ଏକାମ୍ରକବନେ ବିପ୍ରା ଗଙ୍ଗା ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନରୂପିଣୀ ॥
ପୁନରାଖ୍ୟାନକଂ ବକ୍ଷ୍ୟେ ଗନ୍ଧବତ୍ୟା ମହାସୁରାଃ ।
ଶ୍ରୁତ୍ୱା ପାପଂ କ୍ଷୟଂ ଯାତି ସୁକୃତଂ ଚାପି ବର୍ଦ୍ଧତେ ।
ପୁରା ଶ୍ରୁତା ମୟା ବିପ୍ରା ଯା କଥା ତ ଦସ୍ତଶ୍ରମେ ।
ତାମହଂ ବଂ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ଚୈକଚେତସଃ ।
ଜଗାମ ସୁମହାନ୍କାଲେ ତପସ୍ୱୀ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ବଦରିକାଶ୍ରମେ ପୁଣ୍ୟେ ଯଯୌ ତତ୍ର ଚ ନାରଦଃ ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ତ ମୁନୟଃ ସର୍ବେ ନାରଦଂ ଯୋଗିନାଂ ବରଂ ।
ବଲଭବନ୍ଧୁର ଶ୍ଚୈବ ସନ୍ତୁଷ୍ଟାଃ ବାଚମବ୍ରୁବନ୍ ।

ଋଷୟ ଉଚୁଃ ।

ଦର୍ଶନେନ ତ୍ୱଦୀୟେନ ଦେବର୍ଷେ ମୁନିପୁଙ୍ଗବ ।
କୃତାର୍ଥାସ୍ତୁ ଭବାମୋଽଦ୍ୟ ତୀର୍ଥାନ୍ ଶୁଶ୍ରୂଷବୋ ବୟଂ ।
କସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେଽଥବା ତୀର୍ଥେ ନଦ୍ୟାଂ କସ୍ୟାଂ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମ ।
ଧର୍ମୋ ନାନାବିଧଃ ପ୍ରୋକ୍ତଃ ସ୍ୱଲ୍ପୋପାୟେନ ମେଧତେ ।
ଶିବାଶ୍ରମାଣି ରମ୍ୟାଣି କସ୍ମିନ୍ ସନ୍ତି ମହୋଦୟେ ।
ଲୁନ୍ଧ ବା ମରଣାତ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ନୃଭିର୍ମୁକ୍ତିରବାପ୍ୟତେ ।

ନାରଦ ଉବାଚ ।

ନାନା ତୀର୍ଥାନି କ୍ଷେତ୍ରାଣି ନଦ୍ୟସ୍ତୁ ବହୁଶସ୍ତଥା ।
ସନ୍ତ୍ୟତ୍ର ହି ମହୀପୃଷ୍ଠେ ପାପିନାଂ ହିଦ୍ଧିହେତବେ ॥
ତଥାପି ସ୍ନାନମେକନ୍ତୁ ବଲ୍ଲଭଂ ଚକ୍ରପାଣିନଃ ।
ତତ୍ରାସତେ ସର୍ବଗୁଣା ଯଦ୍‌ଦୃଷ୍ଟଂ ପରିପୃଚ୍ଛଥ ।
ମହୋଦଧେରୁତ୍ତରତସ୍ତିର୍ଯୋଜନମାୟତଂ ।
ଏକାମ୍ରକଂ ବନଂ ନାମ ଅଗତୀନାଂ ଗତିପ୍ରଦଂ ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟେ ଗିରୌ ରମ୍ୟେ କୋଟିଲିଙ୍ଗାନ୍ୱିତୋ ବିଭୁଃ ।
ହୃଦେଶ୍ୱରେ ମହାଭଗା ! ଅସ୍ତେ ତତ୍ର ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ଦାନମନ୍ୟତରଂ ତତ୍ର ତୈଲବନ୍ମୂର୍ମ୍ବାମୃସେ ।
ଅକ୍ଷୟ୍ୟଂ ଚ ଭବେନ୍ନୂନଂ ବର୍ତ୍ତିଂ ବସ୍ତ୍ରକସର୍ପିତଂ ।
ସତ୍ପାତ୍ରକନ୍ୟକାସ୍ତ୍ରେଭ୍ୟୋ ମଧୁସର୍ପିପଯ୍ୟାଦକଂ ।
ତତ୍କ୍ଷେତ୍ରେ ସର୍ବଦାନେଭ୍ୟୋ ହ୍ୟନ୍ନଦାନଂ ବିଶିଷ୍ୟତେ ।
ଅନ୍ନଦାନାତ୍ପରଂ ଦାନଂ ନାସ୍ତ୍ୟନ୍ୟତ୍ ପୃଥ୍ୱୀତଳେ ।
ଅନ୍ନମାସାଦ୍ୟ ତିଷ୍ଠନ୍ତି ପ୍ରାଣାଃ ପ୍ରାଣଭୃତାଂ ସଦା ।
ବିନାନ୍ନେନ ନ ଜୀବନ୍ତି ପ୍ରାଣିନଃ ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭାଃ ।
ତସ୍ମାଦନ୍ନପ୍ରଦାତାରଂ ପ୍ରାଣଦାତାରମିଷ୍ୟତେ ।
ଅର୍ଥିଭ୍ୟୋଽନ୍ନଂ ପ୍ରଦାତବ୍ୟଂ ନାର୍ଥିଭ୍ୟସ୍ତୁ କଦାଚନ ।
ଏବଂ ସର୍ବାଣି ଦାନାନି ଅର୍ଥିଭ୍ୟସ୍ତୁ ପ୍ରଦାପୟେତ୍ ।
ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରବରେ ପୁଣ୍ୟେ ଦାନମନ୍ୟତରଂ ଯଦି ।
ସ୍ନାନସନ୍ଧ୍ୟାଦିକଂ କର୍ମ ଭବେଦ୍‌ବନ୍ଧ୍ୟ ନ ସଂଶୟଃ ।
ଗଙ୍ଗାଦିଷୁ ଚ ତୀର୍ଥେଷୁ ବାଚ୍ୟଣସ୍ୟାଦଷ୍ଟଭ୍ରମାଃ ।
ଯା ଗର୍ବିତା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟେ ସା ସିଦ୍ଧେରେକବାସରେ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣାନାଂ ସହସ୍ରାନ୍ତେ ଯତ୍ଫଳଂ ସମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଏକାମ୍ରକେ ଵନୈକେନ ତତ୍‌ଫଳଂ ପଶ୍ୟ ସଂଯମେ ॥
ପ୍ରୟାଗାତ୍ ସ୍ୱର୍ଗାତ୍ କାଶ୍ୟାଃ ଶତଶୋଽଶ୍ୱମେଧମୁଚ୍ୟତେ ।
ପ୍ରୟାଗକାଶୀଫଳଦମେକାମ୍ରଂ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ॥
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟାଚଳେ ତସ୍ମିନ୍ ପାପିନାଂ ପୁଣ୍ୟକର୍ମଣାଂ ।
ତନୁତ୍ୟାଗାଦ୍ଭବେନ୍ମୁକ୍ତିଃ ଶମଦ ଦ୍ୱୈଶ୍ୱଂ ଫଳଂ ।
ତ୍ୟଜନ୍ତି ତତ୍ର ଯେ ଦେହଂ ତେଷାଂ କର୍ଣ୍ଣେ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ମନ୍ତ୍ରଂ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାତାରଂ ବ୍ରହ୍ମତାରକମାଦିଶେତ୍ ।
ତସ୍ମିଂସ୍ତୁ ବୈଷ୍ଣବେ କ୍ଷେତ୍ରେ ବସନ୍ତ୍ୟୁସ୍ତୁ ପରପାଳକାଃ ।
ତଦ୍ ବସ୍ତୁପଶ୍ୟଃ ସର୍ବେ କୈତନ୍ୟାଦେଶ୍ୱର ଜନାଃ ।
ତତ୍ର ସିଂହୈସ୍ତୁ ସଂବାଦଂ ଗଜାନାଂ ପରଶ୍ରମଃ ।
ନକୁଲୈର୍ଜିହ୍ମଗାନାଂ ତୁ ମାର୍ଜାରୈର୍ବିଶ୍ରଣ୍ଣାଂ ତଥା ।
ମିତ୍ରାଣି ଚ ଯଥା ତତ୍ର ତଥା ଶତ୍ରବ ଅସ୍ମିତାଃ ।
ଅନ୍ୟୋଽନ୍ୟଂ ନ ବିରୁଦ୍ଧ୍ୟନ୍ତି ତତ୍‌କ୍ଷେତ୍ରସ୍ୟ ପ୍ରଭାବତଃ ।
ନାନାବିଧାନ୍ୟାଶ୍ରମାଣି ସନ୍ତି ତତ୍ର ମହେଶିତୁଃ ।
ପାବନାନି ଚ ତୀର୍ଥାନି ନଦୀ ବିମଲବାହିନୀ ।
ତସ୍ମିନ୍ନାସ୍ତେ କ୍ଷେତ୍ରବରେ ନାମ୍ନା ଗନ୍ଧବତୀ ସରିତ୍ ।
ଆଦ୍ୟା ଗଙ୍ଗା ସମାଖ୍ୟାତା ହି କୋଟିକଳୁଷାପହା ।
ପୁରା ଭଗୀରଥେନାଶୁ ତୋଷିତସ୍ତୁ ସଦାଶିବଃ ।
ବଭାର ଶିରସା ଦେବୀଂ ଗଙ୍ଗାଂ ତୈଲୋକ୍ୟପାବନୀଂ ।
ଜଟାକଲାପେ ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ଭ୍ରମମାଣା ମହାତପା ।
ନୀତା ଭଗୀରଥେନୈବ ଗଙ୍ଗା ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟପାବନୀ ॥

ତାଂ କ୍ଷେତ୍ରମଧ୍ୟେ ହିମବାନ୍ ସସର୍ଜ ଶିବଭକ୍ତୟେ ।
ପାବନାର୍ଥାୟ ଲୋକାନାଂ କଳିକଲ୍ମଷନାଶିନୀଂ ॥
ଅଦ୍ୟାଂ ଗଙ୍ଗାଂ ବଦନ୍ତ୍ୟାଂତୁ ତ୍ରିକୋଟି କୁଳତାରଣୀଂ ।
ପୁଣ୍ୟାଂ ଗନ୍ଧବତୀନାମ୍ନା ମୁନୟେ ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଃ ।
ପାପିଷ୍ଠା ଯେ ଚ ପାଷଣ୍ଡା ଯେ ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣନିନ୍ଦକାଃ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତିବିହୀନାସ୍ତେ ସ୍ନାତ୍ୱା ଚନ୍ଦ ଦିବଂ ଗତାଃ ॥
କଳୌ ଗନ୍ଧବତୀ ନାମ୍ନା କୃତେ ଭାଗୀରଥୀତି ଚ ।
ତ୍ରେତାୟାଂ ଜହ୍ନୁତନୟା ଦ୍ୱାପରେ ହରପାଦଜା ॥
ଏବଂ ନାମାନି ପୁଣ୍ୟାନି କୀର୍ତ୍ତିତାନି ମନୀଷିଭିଃ ।
ଚତ୍ୱାରି ତ୍ରିଷୁ ଲୋକେଷୁ ଚତୁର୍ଷୁ ଚ ଯୁଗେଷୁ ଚ ॥
କଳାବନ୍ତର୍ହିତାଂ ଗଙ୍ଗାଂ ମୋହାଦ୍ ବାପ୍ୟବମନ୍ୟତେ ।
ନରକଂ ଯାନ୍ତି ପାପୀୟାନ୍ ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱହାରକୋ ଯଥା ॥
ତସ୍ୟା ସ୍ୱରଦ୍ ବରୟିସ୍ତୁ ସ୍ନାନମନ୍ତ୍ରଂ ନିବୋଧତ ।
ଯସ୍ୟାଃ ସଂସ୍ପର୍ଶନାଦେବ ସ୍ୱର୍ଗାଦିସୁଖମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଗୁପ୍ତଗଙ୍ଗେ ! ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ଋଷିଦେବାଭିବନ୍ଦିତେ ।
କ୍ଷମସ୍ୱେଽଦ୍ୟ ମହାଭାଗେ ! ମାଂ ସମୁଦ୍ଧର ପାତକାତ୍ ॥
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଽକ୍ଷୟେତ୍ତସ୍ୟାଃ ଶମ୍ଭରେ କଳ୍ମଷାପହେ ।
ବିଶେଷତଃ କଳିଯୁଗେ ତ୍ରିକୋଟିକଳ୍ମଷାପହେ ॥
ତତଃ ପାପାନି ସଂତ୍ୟଜ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିକାନି ଚ ।
ନଦୀତେତ୍ର ଦିବଂ ସତ୍ୟଂ ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ॥
ଗନ୍ଧବତ୍ୟାଂ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା କୃତକୃତ୍ୟୋ ଭବେଦ୍ଧ୍ରୁବଂ ।
ସର୍ବପାପଚ୍ୟୁତୋ ଧୀମାନ୍ ଗୟାୟାଂ ପିଣ୍ଡଦୋ ଯଥା ॥

ତସ୍ୟାସ୍ତୀରେ ମହେଶସ୍ତୁ ପର୍ଜନ୍ୟେଶ୍ୱର ବିଶ୍ରୁତଃ ।
ପୂଜ୍ୟଃ ସୁରସୌ ପର୍ଜନ୍ୟୈଃ ପ୍ରୀତସ୍ତୁ କୃତ୍ତିବାସସଃ ।
ତସ୍ୟାଂ ସ୍ନାତ୍ୱା ଚ ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱା ବିଧାନତଃ ।
ନରଃ ପାପକ୍ଷୟଂ କୃତ୍ୱା ରାଜସୂୟଫଲଂ ଲଭେତ୍ ।
ତତୋ ମେଘେଶ୍ୱରଂ ତୀର୍ଥଂ ପାପଘ୍ନଂ ପୁଣ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନଂ ।
ତସ୍ମିନ୍ ସ୍ନାତ୍ୱା ନରୋ ବିପ୍ରାଃ ଶିବସାଲୋକ୍ୟମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ତସ୍ୟାସ୍ତୀରେ ପୁନର୍ଲିଙ୍ଗଂ ବ୍ରହ୍ମଣାସ୍ଥିତଂ ପୁରା ।
ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ୱରମିତିଖ୍ୟାତଂ ବ୍ରହ୍ମଲୋକପ୍ରଦାୟକଂ ।
ବ୍ରହ୍ମଯଜ୍ଞୋଦ୍ଭବଂ ତୀର୍ଥଂ ତତ୍ରାସ୍ତେ ଜନପାବନଂ ।
ତତ୍ର ସ୍ନାତ୍ୱା ମହେଶାନଂ ପୂଜନଂ ଭବନାଶନଂ ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ଗନ୍ଧବତୀତୀର୍ଥେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ୱରଂ ହରଂ ।
ସକୁଲୈରେବ ବଂଶତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମଲୋକମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଗୋକର୍ଣ୍ଣେଶ୍ୱରଲିଙ୍ଗଂ ତୁ ପୁନସ୍ତସ୍ୟା ସ୍ତଟେସ୍ଥିତଂ ।
ସୁଷେଣେନୈବ ପୂଜ୍ୟଂ ତୁ ଗୋକର୍ଣ୍ଣେନାସୁରେଣ ଚ ।
ଗନ୍ଧନଦ୍ୟାଂ ନରଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଗୋକର୍ଣ୍ଣମୀଶ୍ୱରଂ ।
ଶିବପ୍ରୀତିମବାପ୍ନୋତି ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଗନ୍ଧନଦ୍ୟାସ୍ତଟେ ବିପ୍ରାଃ ପୁନରୁତ୍ପଲକେଶ୍ୱରଂ ।
ତସ୍ନାନଂ ପୂଜନଂ ତସ୍ୟ ଦର୍ଶନଂ ମୁକ୍ତିଲକ୍ଷଣଂ ।
ପୁନସ୍ତସ୍ୟାସ୍ତଟେ ବିପ୍ରା ଲିଙ୍ଗଂ ଭୀମେଶ୍ୱରଂ ସ୍ମୃତଂ ।
ଦର୍ଶନେ ତସ୍ୟ ଲିଙ୍ଗସ୍ୟ ଭବଭୀତିର୍ବିନଶ୍ୟତି ।
ତଟେ ତସ୍ୟାସ୍ତୁ ଲିଙ୍ଗାନି ତ୍ରୀଣି ସନ୍ତି ମହୀସୁରାଃ ।
ସୃଷ୍ଟେଶ୍ୱରଃ ପ୍ରଥମତ ସ୍ତତ ଆମ୍ରାତକେଶ୍ୱରଃ ।

ଅନୟୋର୍ଲିଙ୍ଗୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟମେଶ୍ୱରସଞ୍ଜ୍ଞକଃ ।
ମୁକ୍ତେଶ୍ୱରଂ ସମାସାଦ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମସାୟୁଜ୍ୟମଶ୍ନୁତେ ॥
ପିଣ୍ଡଦାନାଦିକଂ ତତ୍ର ପିତୃଣାଂ ମୁକ୍ତିକାରଣଂ ।
ତତ୍ର ପିଣ୍ଡାନ୍ ବିତରନ୍ ପିତୃଭିଃସହ ମୁଚ୍ୟତେ ।
ବିଶେଷଂ କଥୟାମି ତ୍ୱାଂ ସ୍ନାନଂ ତସ୍ୟା ମହୀପୁତେଃ ।
ଯତ୍ର ମୁକ୍ତେଶ୍ୱରୋଦେବସ୍ତତ୍ର ସା ମୁକ୍ତିଦାୟିନୀ ।
ଶ୍ରୀମୁକ୍ତେଶ୍ୱରଦେବସ୍ୟ ଶତଧନ୍ୱନ୍ତରେ ତୁ ସା ।
ଜଳାବନ୍ତର୍ହିତା ଗଙ୍ଗା ଦକ୍ଷିଣାଂ ଦିଶମାଶ୍ରିତା ।
ଅହୋ ଗନ୍ଧବତୀ ପୁଣ୍ୟା ତ୍ରିକୋଟିକୁଳପାବନୀ ।
ସକୃତ୍ସ୍ନାତ୍ୱା ନରସ୍ତସ୍ୟାଂ ଜୀହୀତେ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ପଦଂ ।
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ନାରଦୋଧୀମାନ୍ ଯଯୌ ବ୍ରହ୍ମଗୃହଂ ତତଃ ।
ଗତେତସ୍ମିନ୍ନାରଦେ ବିପ୍ରାଃ ! ସାନନ୍ଦଂ ମୁନୟୋ ଯଯୁଃ ।
ତତସ୍ତେ କ୍ଷେତ୍ରମାଗତ୍ୟ ମୁନିସଂଘା ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟାଃ ।
ଚକ୍ରୁଃ ସ୍ନାନଂ ଗନ୍ଧବତ୍ୟାଂ ଦଦର୍ଶୁର୍ଲିଙ୍ଗମୈଶ୍ୱରଂ ।
ତର୍ପୟିତ୍ୱା ଶୁଭଜଳୈ ପିତୃନଥ ପିତାମହାନ୍ ।
ପିଣ୍ଡଦାନାଦିକଂ ତତ୍ର ଚକ୍ରୁସ୍ତେ ସୁସମାହିତାଃ ।
ତତୋଽମ୍ବରଦ୍ୱିମାନାନି ଜାମ୍ବୁନଦମୟାନି ଚ
ସହସ୍ରାଣି ସ୍ୱରୂପାଣି ଅଗତାନ୍ମହୀତଳଂ ।
ତାନ୍ୟାରୁହ୍ୟ ତଦା ବିପ୍ରା ! ମୁନୟୋ ବ୍ରହ୍ମଣଃପଦଂ ।
ଯଯୁଃ ଦିବ୍ୟକୁଲୈଃସାର୍ଦ୍ଧଂ ଦଶସପ୍ତଶତେନ ଚ ।
ଅହୋଭାଗ୍ୟମହୋ'ଭାଗ୍ୟଂ ମୁନୟୋ ବା ଗୁରୂତ୍ତମାଃ ।
ସକୃଦ୍ ଗନ୍ଧବତୀସ୍ନାନଂ ଦୁଷ୍କୃତୌଘବିନାଶନଂ ।

ଦୀର୍ଘମାୟୁରବାପ୍ନୋତି ସର୍ବତ୍ରସ୍ୟାପି ବୃଂହଣଂ ।
ଯଃ ଶୃଣୋତି ନରସ୍ତ୍ୱେବ ମାଖ୍ୟାନଂ ପୁଣ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନଂ ।
ଧନସ୍ୟ ସନ୍ତତେସ୍ତସ୍ୟ ବିଚ୍ଛେଦୋ ନୈବ ଜାୟତେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଖଣ୍ଡବଟ୍ୟନୁକୀର୍ତ୍ତନଂ ନାମ
ତ୍ରୟୋଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଅଥାନୁବକ୍ଷ୍ୟାମି ମହେଶ ତୀର୍ଥଂ
ଶ୍ରୀପାର୍ବତୀପାଦବିନିଃସୃତଂ ଚ ।
କୀର୍ତ୍ତିଂ ସବାସଂ ବିନିମର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ପଦ୍ଭ୍ୟାଂ
ଚକାର ଦେବୀ ଜନପାବନାୟ ।

ଦେବୀପଦଦ୍ୱୟଂ ତୀର୍ଥଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣିକୂଟେ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ଅସ୍ତେ ସର୍ବ ପବିତ୍ରଂଚ ସର୍ବଦେବଜନସ୍ତୁତଂ ।

ଋଷୟ ଊଚୁଃ ।

କୀର୍ତ୍ତିଃ କସ୍ୟ ସୁତୋ ବିପ୍ର ସ କୁତ୍ର ସ୍ଥିତବାନ୍ ପୁରା ।
ବାସସ୍ତ୍ୱେବେତି କଃ ପ୍ରୋକ୍ତଃ କେନ ଦେବ୍ୟା ହତାବୁଭୌ ।
କସ୍ମାଦକାର୍ଷୀତ୍ତୀର୍ଥବରଂ ଦେବୀପଦବିନିର୍ମିତଂ ।
ବିସ୍ତରଂ ବୈ ମହାପୁଣ୍ୟାଂ ତ୍ୱଂ କଥାଂ କଥୟାଶୁ ନଃ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠାଃ ! କୀର୍ତ୍ତିର୍ନାମ ମହାସୁରଃ ।
ଦ୍ରୁମିଳସ୍ୟ ସୁତୋ ଘୋର ଆସୀଦ୍ଦୃଷ୍ଟିବିନାଶକଃ ।

ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷୋ ଦୁର୍ବ୍ବନୀତଶ୍ଚ ଦେବବ୍ରାହ୍ମଣକଣ୍ଟକଃ ।
ବାସବସ୍ତେବ ତଦ୍‌ଭ୍ରାତା ବଣସ୍ୟ ନିଧନୋଦ୍ୟତଃ ।
ଶତ ମେକୋତ୍ତରଂ ତସ୍ୟ ଭ୍ରାତରଃ ପରକୀର୍ତ୍ତିତାଃ ।
ସର୍ବେ ଭୀମବଲା ଭୀମାଃ ସହ୍ୟପର୍ବତବାସିନଃ ।
ଜଘାନୋନଶତଂ ଭ୍ରାତୄନ୍ ମୃଗବ୍ୟାଜେନ ହଂସକଃ ।
ତାପିତଃ ସତତଃ ପିତ୍ରା ଯଯାବେକାମ୍ରକଂ ବନଂ ।
ତେନ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଭଗବତୀ ସହ ବାସେନ ଭୂମିପ ।
ତ୍ୱବାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟେ ମମ ପ୍ରାଣଂ ଦେହି ସୁନ୍ଦରି ରକ୍ଷ ମାଂ ।
ଅହଂ କୀର୍ତ୍ତିରସ୍ୟଂ ବାସୋ ନାସ୍ତି ଲୋକେଷୁ ସତ୍ତମଃ ।
ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଗୁଣରୂପାଢ଼୍ୟଃ ସୌଭାଗ୍ୟବଲପୂଜିତଃ ।
ସୀଦାମି ତବ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱୈବ ଜାହି ମାଂ ବରବର୍ଣ୍ଣିନି ।
ରକ୍ଷମାମରବିନ୍ଦାକ୍ଷି । ରତିମାର୍ଗଂ ପ୍ରୟଚ୍ଛମେ ।
ଇତି ତସ୍ୟ ବଚଃ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ଦେବୀ କାତ୍ୟାୟନୀ ତଥା ।
ଉବାଚ ମେଦନର୍ଦ୍ଦୋଷଂ ଶୃଣୁ କୀର୍ତ୍ତେ ! ତ୍ୱ ମଦ୍‌ବଚଃ ।
ଶୀର୍ଷେଣ ବୁହ୍ୱା ମୟାଦୌ ଯୋ ମାଂ ଧୃତ୍ୱା ଚରଭୂୟତ ।
ତସ୍ୟାହଂ ଭୁ ପ୍ରିୟା ନିତ୍ୟଂ ଭବେୟଂ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ଇତି ତସ୍ୟ ବଚଃ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ସଂହୃଷ୍ଟୌ ଦୃମିଲାମ୍ବନୌ ।
ଶକ୍ତିଭୂତୌ ତଦା ବୀରୌ ଗିରିରାଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦିନୀଂ ॥
ତତୋ ସବ୍ୟେନ ପାଦେନ ବାସଂ ଜଘ୍ନେ ମହାସୁରଂ ।
କୀର୍ତ୍ତିଂ ବାମେନ ସା ଦେବୀ ସୁସ୍ଥାଦେବାସ୍ତ୍ରଦାଭବନ୍ ।
ଝଣ୍ଟକାମ୍ଳପୃଷ୍ଟେ ଚ ପାପଘ୍ନେ ଶିବସଦ୍ମନି ।
ଅମ୍ରିୟେତାଂ ଯଦା ବୀରୌ ସ୍ନାନଂ ଚକ୍ରୁର୍ଦ୍ଦିବୌକସଃ ।

ଦେବୀପଦଦ୍ୱୟଂ ତତ୍ର ତୀର୍ଥଂ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟପାବନଂ ।
ମୁକ୍ତିଭକ୍ତିପ୍ରଦଂ ନୃଣାଂ ଲୋକତ୍ରୟଫଳପ୍ରଦଂ ॥
ଫାଲ୍ଗୁନସ୍ୟାଽଦିତାଷ୍ଟମ୍ୟାଂ ସ୍ନାତ୍ୱାଦେବୀପଦେ ନରଃ ।
ଗୋପାଳନାଂ ସମଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟାଭୀଷ୍ଟକାମମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ॥
ଏବଂ ବହୂନି ତୀର୍ଥାନି ତତ୍ର ସନ୍ତି ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ତମନ୍ୟତ୍ କଥୟିଷ୍ୟାମି କ୍ଷେତ୍ରେ ତସ୍ମିନ୍ ଫଳପ୍ରଦେ ॥
କଚଦ୍ରାଣି ଚ ନାମାନି ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ମହୀସୁରାଃ ।
ଯେଷାଂ ସ୍ମରଣମାତ୍ରେଣ ନିଷ୍ପାପୋ ଜାୟତେ ନରଃ ॥
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟୋ ରସାଳଶ୍ଚ ମେଘୋଷ୍ଣ ଶିବସଦ୍ମ ଚ ।
କଳ୍ପଜସ୍ତ୍ରିବଶୈଳଶ୍ଚ ତୌସର୍ଗ ତପସଃ ସ୍ଥଳୀ ॥
ନାମାନ୍ୟେତାନି ଷଷ୍ଠାନି ପୁଣ୍ୟାଣ୍ୟଘହରାଣି ଚ ।
ସ୍ମର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ପ୍ରାତରୁତ୍ଥାୟ ସୁଖଂ ନୟନ୍ତି ତଦ୍ଦିନଂ ॥

କପିଳ ଉବାଚ ।

ଏତନ୍ନିତ୍ୟଂ ବଚଃ ଶ୍ରୁତ୍ୱା ଭରଦ୍ୱାଜସ୍ୟ ତେ ତଦା ।
ସାନନ୍ଦାଃ ମୁନୟଃ ସର୍ବେ ପୁନଃ ପପ୍ରଚ୍ଛୁରାଦରାତ୍ ॥

ମୁନୟ ଉଚୁଃ ।

ଭଗବନ୍ ଶ୍ରୋତୁମିଚ୍ଛାମଃ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟେ ଶିବାଳୟେ ।
ଚତୁର୍ମାସ୍ୟବ୍ରତେନୈବ କଂବା ଫଳମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ॥
ତତ୍ର ଦାନେନ କିଂ ପୁଣ୍ୟଂ ତପସା ବାଥ କିଂ ଫଳଂ ।
ଅନ୍ନଦାନେନ କିଂ ପୁଣ୍ୟଂ ବ୍ରତଂ କେନ ସମାଚରେତ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

କଥୟାମି ମହାପୁଣ୍ୟଂ ଶୃଭୁର୍ମୀସ୍ୟବ୍ରତଂ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଦିନେନୈକେନ କ୍ଷେତ୍ରେଽସ୍ମିନ୍ କାଶୀବାସଫଳଂ ମହତ୍ ।
କରେତ୍ୟେକାନ୍ତକେ କ୍ଷେତ୍ରେ ଶୃଭୁର୍ମାସ୍ୟନ୍ତୁ ଯଃ ପୁମାନ୍ ।
ଫଳଂ କାସ୍ୟାଃ ଶତଗୁଣଂ ସହସ୍ରାଧିକମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
କେଦାରେ ଯତ୍ଫଳଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଶୃଭୁର୍ମାସ୍ୟାଂ ନ ସଂଶୟଃ ।
ଗୋଦାବର୍ଯ୍ୟାଂତୁ ଗଙ୍ଗାୟାଂ ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା ତୁ ଯଲ୍ଲଭେତ୍ ।
ତତ୍ ଫଳଂ ତୁ ଦିନୈକେନ ଶୃଭୁର୍ମାସ୍ୟା ଶିବାଳୟେ ।
ଷୟନାନ୍ତରମାଲଭ୍ୟ ଯସ୍ତସ୍ମିନ୍ନିବସେନ୍ନରଃ ।
ବାରଣସ୍ୟାଃ ପ୍ରୟାଗାଚ୍ଚ ଫଳଂ କୋଟ୍ୟଧିକଂ ଲଭେତ୍ ।
ଯତ୍ର ସନ୍ନିହିତୋ ବିଷ୍ଣୁଶ୍ଚାପବାଦଉଷବୃତଃ ॥
କସ୍ତସ୍ୟ ଶକ୍ନୁୟାଦ୍ ବକ୍ତୁଂ ଶୃଭୁର୍ମାସ୍ୟଫଳଂ ପ୍ରତି ।
କୃତ୍ତିବାସସ୍ତୁ ଯତ୍ରାସ୍ତେ ଦେବଦେବଃ ସଦୋମୟା ।
କୋବାସ୍ୟ ଶକ୍ନୁୟାଦ୍ ବକ୍ତୁଂ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବଧିବସ୍ତରଂ ।
ଯୁଗାନଷ୍ଟୌ ତପସ୍ତପ୍ତ୍ୱା କାସ୍ୟାଂ ସୁ ବ୍ରହ୍ମଦାରୁଣଂ ।
ଯା ଚେଷ୍ଟାମବାପ୍ନୋତି ଶୃଭୁର୍ମାସ୍ୟେ ଶିବାଳୟେ ।
ଯୋ ହରେଃ ଶୟନାଦୂର୍ଦ୍ଧ୍ୱମେକାନ୍ତେଽଧିବସେଦ୍ଦିନଂ ।
ଯା ଗତିଃ ସାଂଖ୍ୟଯୋଗିନାଂ ବ୍ରଜଚର୍ଯ୍ୟତାଂ ଗତିଂ ସ ବୈ ।
ଶୃଭୁର୍ମାସ୍ୟବ୍ରତଂ ବକ୍ଷ୍ୟେ ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ଦ୍ୱିଜସତ୍ତମାଃ ।
ଅଷାଢ଼ଦଶମୀଂ ଶୁକ୍ଳାଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ସଂକଳ୍ପମାଚରେତ୍ ।
ନବମ୍ୟାମଷ୍ଟତୀର୍ଥଂ ଚ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ତୁ ସୁସମାହିତଃ ।

ବାସୁଦେବପଗେ ଭୂତ୍ୱା ଇମଂ ମନ୍ତ୍ରଂ ଉଦୀରୟେତ୍ ।
ଅଜ୍ଞାନହୂତଚାନାଂ ଚ ଯଷ୍ୟାସ୍ୟ ମଧୁସୂଦନ ।
ଅଷ୍ଟତୀର୍ଥବିଧଂ କୁର୍ବେ ଆଜ୍ଞାପୟ ଜନାର୍ଦନ ।
ଇତ୍ୟନୁଜ୍ଞାପ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦଂ ତତୋ ବିନ୍ଦୁସରେ ବ୍ରଜେତ୍ ।
ତତ୍ରାପି ବାସୁଦେବଂ ଚ ଇତ୍ୟନୁଜ୍ଞାମୁଦୀରୟେତ୍ ।
ବାସୁଦେବ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ବସୁଦେବାତ୍ମଜ ପ୍ରଭୋ ।
ସ୍ନାତୁମିଚ୍ଛାମି ଦେବେଶ ସିଦ୍ଧିର୍ମେ ତ୍ୱଂ ପ୍ରକଳ୍ପୟ ।
ବାସୁଦେବଂ ପ୍ରାର୍ଥୟିତ୍ୱା ତତୋ ନ୍ୟାସଂ ଚ ବିନ୍ୟସେତ୍ ।
ହୃଦି ସ୍କନ୍ଦଂ ନ୍ୟସେଦ୍ ବିପ୍ରାଃ ! ଦକ୍ଷିଣେ ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱରଂ ।
ବାମଭାଗେ ମହାକାଳଂ ପୃଷ୍ଠେ ଦେବମନନ୍ତକଂ ।
ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନି ନ୍ୟସେଦ୍ ବାସୁଦେବମେବଂ ନ୍ୟାସଞ୍ଚ କାରୟେତ୍ ।
ତତଃ ଶୁଦ୍ଧମନାଭୂତ୍ୱା ସପବିଶ ଉଦଙ୍ମୁଖଃ ।
ନାଭିମାତ୍ରେ ଜଲେ ସ୍ଥିତ୍ୱା ଇମଂ ମନ୍ତ୍ରମୁଦୀରୟେତ୍ ।
ବିନ୍ଦୁହ୍ରଦ ! ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ମହାଦେବେନ ନିର୍ମିତ ।
ବିଶ୍ୱବନ୍ଦ୍ୟ ଜଗଦ୍‌ବୀଜ ମଜ୍ଜୟାମି ତବାମ୍ଭସି ।
ଅନେନ ମନ୍ତ୍ରଯୋଗେନ ସ୍ନାନଂ କୃତ୍ୱା ମହାସ୍ତଗାଃ ।
କୃତାଞ୍ଜଳିପୁଟୋ ଭୂତ୍ୱା ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ପ୍ରାର୍ଥୟେତ୍ ।
ଏଷ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରୋ ଦେବ ଏଷୈବ ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା ।
ଜଳାବନ୍ତର୍ହିତା କାଶୀ ମୁକ୍ତିରେବ ନ ସଂଶୟଃ ।
ଏବଂ ସ୍ନାତ୍ୱା ହ୍ରଦବରେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଦେବଂ ତ୍ରିଲୋଚନଂ ।
ବାୟବ୍ୟାଂ ଦିଶି ଦେବସ୍ୟ ବ୍ରଜେତ୍ ପାପବିନାଶନଂ ।
ଦେବସ୍ୟାଭିମୁଖୋ ଭୂତ୍ୱା କୃତାଞ୍ଜଳିପୁଟସ୍ତଦା ।

କୃତକୃତ୍ୟୋ ଯଥାମ୍ନାସୌ ଅନୁଜ୍ଞାଂ ସମୁଦୀରୟେତ୍ ।
ସାନ୍ନିଧ୍ୟଂ ଭବତାପୂର୍ବମାଦିଷ୍ଟଂ ଶୂଲପାଣିନା ।
ପ୍ରତ୍ନପାଳସ୍ୟ ଗୃହ୍ଣାନଂ ନମସ୍କୃତ୍ୟ ହ୍ରଦେ ତତ ।
ଇତ୍ୟୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ଜଳଂ ଗତ୍ୱା ସପବତ୍ର ଉଦଙ୍ମୁଖଃ ।
ହୃଦି ଧ୍ୟାତ୍ୱା ବିରୂପାକ୍ଷଂ ତତୋମନ୍ତ୍ରମନୁସ୍ମରେତ୍ ।
ଜଗଦ୍ୱୀଜମନାଦ୍ୟନ୍ତ ଅଶରୀର ଶରୀରଧୃକ୍ ।
ପ୍ରସୀଦ ଦେବ ଈଶାନ ! ସ୍ଥିରାଭକ୍ତିରହାସ୍ତୁମେ ।
ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟୈର୍ଣୀଣିବାରଣି ପିବେତ୍ତ୍ରୀଣ୍ୟଂ ଷଡ଼କ୍ଷରଂ ।
ତତୋ ଗତ୍ୱା ପ୍ରଯତ୍ନେନ ପଶ୍ୟେତ୍ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଂ ।
ଅଥୈଶାନ୍ୟାଂ ଦଶି ବର୍ତ୍ତେ ଗଙ୍ଗାଯମୁନସଙ୍ଗିନୀ ।
ତସ୍ୟାସ୍ତଟଂ ସମାସାଦ୍ୟ ପୂର୍ବାନୁଜ୍ଞାମୁଦୀରୟେତ୍ ।
ତତୋ ଜଳାନ୍ତରଂ ଗତ୍ୱା ସପବିତ୍ରଉଦଙ୍ମୁଖଃ
ସ୍ନାତ୍ୱା ତୁ ଚଣ୍ଡିକାକାନ୍ତଂ ମନ୍ତ୍ରମେତମୁଦୀରୟେତ୍ ।
ଗଙ୍ଗାଧର ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ଗଙ୍ଗାଯମୁନସଙ୍ଗମେ ।
ଶ୍ରୁତ୍ୱାଦ୍ରି ହର ମଦ୍ୟର୍ଥଂ ବ୍ରହ୍ମାବିଷ୍ଣୁଶିବାତ୍ମକଂ ।
ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ବୈ ସ୍ନାତ୍ୱା ତତ୍ର ଗଙ୍ଗାଂ ସମର୍ଚ୍ଚୟେତ୍ ।
ତତଃ ପଶ୍ୟେତ୍ପ୍ରଯତ୍ନେନ ଲିଙ୍ଗଂ ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଂ ।
ତଥୈଶାନ୍ୟାଂ ଦଶୀଷସ୍ୟ କୋଟିତୀର୍ଥମୁଦାହୃତଂ ।
ପୂର୍ବାନୁଜ୍ଞାଂ ତୁ ବୈସ୍ନାତ୍ୱା ତତୋ ମନ୍ତ୍ରମୁଦୀରୟେତ୍ ।
ସ୍ନାତଂ ଜଗଦ୍ଧିତଂ କୃତ୍ସ୍ନଂ ଯତ୍ପୁଣ୍ୟଂ ସମୁଦାହୃତଂ ।
ତଦବାପଂଶ୍ୟଂ ପୁଣ୍ୟଂ ମମାସ୍ତୁ ତ୍ରିପୁରାନ୍ତକ ।
ସ୍ଥିତ୍ୱୈବ ବଦ୍ଧବତ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଂ ।

ପୂର୍ବସ୍ୟାଂ ଦଶିଦେବସ୍ୟ ତତୋ ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ୱରଂ ବ୍ରଜେତ୍ ।
ସ୍ନାତ୍ୱାପ୍ୟନୁଜ୍ଞାଂ ପୂର୍ବାନ୍ତୁ ତତୋମନ୍ତ୍ରମନୁସ୍ମରେତ୍ ।
ନମୋଽସ୍ତୁ ପରମାର୍ଥାୟ ପ୍ରଜାନାଂ ପତୟେ ନମଃ ।
ଯଜ୍ଞାଙ୍ଗସମ୍ଭବେ କୁଣ୍ଡେ ମଜ୍ଜ୍ୟେଽହଂ ତବାଜ୍ଞୟା ।
ତତସ୍ତ୍ରିଭୁବନେଶଂ ତୁ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ମେଘେଶ୍ୱରଂ ବ୍ରଜେତ୍ ।
ପୂର୍ବାନୁଜ୍ଞାଂ ତୁ ବୈ ସ୍ନାତ୍ୱା ତତୋମନ୍ତ୍ର ମୁଦୀରୟେତ ।
ଓଁ ନମଃ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠାୟ ପର୍ଜନ୍ୟପତୟେ ନମଃ ।
ପ୍ରସୀଦ ସ୍ୱମ୍ଭୋ ନାଥ ମଜ୍ଜ୍ୟେତ୍ୱମୁଦୀଷସେ ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ତୁ ବିଧିନାନେନ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱାତଂ ତୁ କପର୍ଦ୍ଦିନଂ ।
କୌବେର୍ଯ୍ୟାଂ ଦିଶି ଦେବସ୍ୟାଲାବୁକଂ ତୀର୍ଥମାବ୍ରଜେତ୍ ।
ସମାସାଦ୍ୟ ତଟଂତସ୍ୟ ସ୍ନାତ୍ୱାନୁଜ୍ଞାଂ ତୁ ପୂର୍ବବତ୍ ।
ମଜ୍ଜେତ୍ତ୍ରୀଣିବାରାଣି ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ବୈ ଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଓଁ ନମୋଽସ୍ତୁଧ୍ୟାନଯୋଗାୟ ଶାଶ୍ୱତାୟ କପର୍ଦ୍ଦିନେ ।
ମନୋରଥଫଲାବାପ୍ତିଂ ପ୍ରୟଚ୍ଛ ମହେଶ୍ୱର ।
ତତୋ ଗତ୍ୱା ମହେଶାନଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଂ ।
ବନ୍ଦୟିତ୍ୱା ନମସ୍କୃତ୍ୱା ବ୍ରଜେଦୁତ୍ତରପର୍ବତଂ ।
ସୋମେଶ୍ୱର ଇତଖ୍ୟାତସ୍ତତ୍ସ୍ଥାନଂ ସମାଚରେତ୍ ।
ଅନୁଜ୍ଞାଂ ପୂର୍ବବତ୍ସ୍ନାତ୍ୱା ମନ୍ତ୍ରମେତଦୁଦୀରୟେତ୍ ।
ବୃଷଭସ୍ୟୋତ୍ତରେ ଶୃଙ୍ଗେ ବରୁଣ' ବହସି ଦକ୍ଷିଣେ ।
ଅଶୋକଝରନାମାତ୍ୱଂ ପାପଂ ହର ନମୋଽସ୍ତୁତେ ।
ବିଧିନାନେନ ବୈ ସ୍ନାତ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶ୍ରୀକୃତ୍ତିବାସସଂ ।
ସର୍ବପାପକ୍ଷୟାଦନ୍ତେ ଜ୍ୟୋତର୍ଲ୍ଲୋକମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ।

ଏବ କୃତ୍ୱାଽଷ୍ଟତୀର୍ଥାଂଶ୍ଚ ନବମ୍ୟାଂ ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ଦଶମୀମେକଭକ୍ତଂ ଚ ନକ୍ତଂବାପି ସମାଚରେତ୍ ।
ଷତ୍ରୌ ତୁ ଶୟନଂ କାର୍ଯ୍ୟଂ କୁଶାନାସ୍ତୀର୍ଯ୍ୟ ଭୂତଳେ ।
ଦଶମ୍ୟାମଷ୍ଟତୀର୍ଥଂ ତୁ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ ବାଥ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ପୁନଃ ପ୍ରଭାତସମୟେ ଏକାଦଶ୍ୟାଂ ବିଚକ୍ଷଣଃ ।
କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ ଚନ୍ଦ୍ରସରଃସ୍ନାନଂ ବନ୍ଦନଂ ଶ୍ରୀରମାପତେଃ ।
ମୌନୀ ପୂର୍ବମୁଖୋ ଭୂତ୍ୱା ଧ୍ୟାତ୍ୱା ଶ୍ରୀଚକ୍ରିଣଂ ହୃଦି ।
ଅନୁଜ୍ଞାପ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥଂ ତତଃ ସଂକଳ୍ପମାଚରେତ୍ ।
ନିର୍ବିଘ୍ନେନ ଯଥା ବତ୍ସୋ ଗୃହୂମୀସ୍ୟାବ୍ରତଂ ମମ ।
ଭବେତ୍ତଥା କୁରୁଷ୍ୱାଶୁ ପାପଘ୍ନଂ ପୁଣ୍ୟବୃଂହଣଂ ।
ଏକାଦଶ୍ୟାଂ ଯତାତ୍ମାସାବନୁଜ୍ଞାପ୍ୟେବମଚ୍ୟୁତଂ ।
ଗଣାନାଂତ୍ୱେତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ବିଘ୍ନରାଜଂ ସମର୍ଚ୍ଚୟେତ୍ ।
ବିଘ୍ନରାଜଂ ସମର୍ଚ୍ଚ୍ୟାଥ ଏକାମ୍ରେଶ୍ୱରସନ୍ନିଧୌ ।
ଯଥାକାମେନ ସଂକଳ୍ପଂ ତତଃ କୁର୍ଯ୍ୟାଚ୍ଚ ବୈ ବ୍ରତୀ ।
ତତଃ ପ୍ରତିଦିନଂ ବିପ୍ରାଃ ! ସ୍ନାନଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ହ୍ରଦୋତ୍ତମେ ।
ଦର୍ଶନଂ ପ୍ରତ୍ୟହଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ ବ୍ରତୀ ଶ୍ରୀକୃତ୍ତିବାସସଂ ।
ଦେବ୍ୟାଃ ପାଦହରସ୍ୟାସ୍ତୁ ତଥାଽନନ୍ତସ୍ୟ ଭୋଦ୍ୱିଜାଃ ।
ଭେଦଂ ନ କାରୟେଦ୍ଧୀମାନ୍ ବ୍ରହ୍ମଣଃ କୃତ୍ତିବାସସଃ ।
ଏଷାଂ ତୁ ଦର୍ଶନଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ପ୍ରତ୍ୟହଂ ବ୍ରତିନାଂ ବରଃ ।
ବର୍ଜୟେତ୍ ପ୍ରଥମେ ମାସି ଶାକଂ ବିଗତମତ୍ସରଃ ।
ଦଧିବର୍ଜ୍ୟଂ ଭାଦ୍ରବେ ତୁ ଆଶ୍ୱିନେ ବର୍ଜୟେତ୍ ପୟଃ ।
କାର୍ତ୍ତିକେ ମାସି ସଂପ୍ରାପ୍ତେ ବର୍ଜ୍ୟଂ ମାଷା ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।

ଦୀପଦାନଂ ଚ ବୈ କୁର୍ଯ୍ୟାଚ୍ଛିବମୂର୍ତ୍ତିଶ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟହଂ ।
ସ୍ୟାତ୍ତୁଷ୍ଟିର୍ଯ୍ୟଂ ନ ଶକ୍ୟେତ ବର୍ଣ୍ଣୟେତ୍ତ୍ରେଲମାମିଷଂ ।
ନୟେତ୍ତୁ କାର୍ତ୍ତିକଂ ମାସଂ ଦାୟସ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମଚାରଣଃ ।
କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତେଭ୍ୟୋଽନ୍ନଦାନଂ ଚ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ବ୍ରତିନା ସଦା ।
ଅନ୍ୟତୀର୍ଥାସ୍ୱଦସ୍ତ୍ରନ୍ତୁ ପୁଣ୍ୟଂ ହ୍ୟସ୍ମିନ୍ନୁଦାହୃତଂ ।
ତସ୍ମାଦନ୍ନପ୍ରଦୋହ୍ୟସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ମୁକ୍ତିକରସ୍ତ୍ରିତଃ ।
ଅନ୍ନଂ ପ୍ରତଦନଂ ବିପ୍ରା ଦାତବ୍ୟଂ ପୁଣ୍ୟମିଚ୍ଛତା ।
ସର୍ବଂ ତୁ ବିଫଳଂ ତସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରେଽସ୍ମିନ୍ ବିମୁଖେ ତ୍ୱସୌ ।
ସର୍ବଦାନାଦନ୍ନଦାନଂ ବିଶେଷଂ ସମୁଦାହୃତଂ ।
ତସ୍ମାଦ୍ ବିପ୍ରାଃ କ୍ଷେତ୍ରବରେ ହ୍ୟନ୍ନଦଃ ସର୍ବଦାନଦଃ ।
ଅନ୍ନଦାନାତ୍ ପରଂ ଦାନଂ ନ ଭୂତଂ ନ ଭବିଷ୍ୟତି ।
ଗଜାଶ୍ୱରଥଦାନେଭ୍ୟୋ ହ୍ୟନ୍ନଦାନଂ ବିଶିଷ୍ୟତେ ।
ଅନ୍ନଦଂ ସର୍ବଦଂ ପ୍ରାହୁଃ ପୁରା ବିଦ୍ୟ ବିଚକ୍ଷଣାଃ ।
ଅନ୍ନଦାନଂ ସଦାକାଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ଶିବସଦ୍ମନି ।
ଗୃହୁମାସ୍ୟବ୍ରତଂ ବିପ୍ରା ଯ ଏବ କୁରୁତେ ପୁମାନ୍ ।
ନାସ୍ତି ବାଥ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠାଃ ସ ମୋକ୍ଷଂ ଲଭତେ ଧ୍ରୁବ ।
ଦିନେ ଦିନେଽଶ୍ୱମେଧସ୍ୟ ଫଳମାପ୍ନୋତି ମାନବଃ ।
ବ୍ରଜସୂପୃସ୍ୟ ଯଜ୍ଞସ୍ୟ କାର୍ତ୍ତିକେ ସମୁଦାହୃତଂ ।
ଧର୍ମାର୍ଥକାମୀ ଧର୍ମାର୍ଥାନବାପ୍ନୋତି ନ ସଂଶୟଃ ।
ବେଦଜ୍ଞୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଧୀମାନ୍ ରାଜା ଚ ବିଜୟୀ ଭବେତ୍ ।
ବୈଶ୍ୟୋ ଧନସମୃଦ୍ଧଃ ସ୍ୟାଚ୍ଛୂଦ୍ରଃ ସଦ୍ଗତିମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଗୃହୁମୀସ୍ୟେ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠାଃ ସର୍ବପାପକ୍ଷୟଂ ଭବେତ୍ ।

ଅନ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକୃତଂ ପାପଂ ଶିବ ସନ୍ନିଧୌ ନାଶୟେତ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପାନି ଅନ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକୃତାନି ଚ ।
ଝସ୍ମାପ୍ନାନ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରେଽସ୍ମିନ୍ ପ୍ରବିଷ୍ଟେ ନରସତ୍ତମାଃ ।
ଅନ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକୃତଂ ପାପଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟେ ବିନଶ୍ୟତି ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟେ କୃତଂ ପାପଂ ବଜ୍ରଲେପୋ ଭବେଦ୍ଧ୍ରୁବ ।

ଋଷୟଃ ଊଚୁଃ ।

ଅସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ କୃତଂ ପାପଂ ବଜ୍ରଲେପୋ ଭବେଦ୍ଧି ।
କ୍ଷୟୋକ୍ତଂ ନୋ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠ ତତ୍ କ୍ଷୟଂ କେନ ବା ଭବେତ୍ ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ମାଘେ ମାସି କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
କ୍ଷେତ୍ରେ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ ଯୋ ନରଃ ସଯତାତ୍ମବାନ୍ ।
ଦେବସ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣେ ପୂର୍ବେ ପଶ୍ଚିମେ ଚୋତ୍ତରେ ତଥା ।
କ୍ରୋଶମାତ୍ରଂ ପରଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ଶିବସ୍ୟ ପରମେଷ୍ଠିନଃ ।
ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ ଚ ଯଃ କୁର୍ଯ୍ୟାନ୍ନେତୁଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଇବାପରଃ ।
ତସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକୃତଂ ପାପଂ ବିନଶ୍ୟତି ନ ସଂଶୟଃ ।
ତତ୍ର ମୌନୀ ଭବେଦ୍ଧୀମାନ୍ କୁର୍ଯ୍ୟାଦନଶନବ୍ରତଂ ।
ଏକେନୈବ ଦିନେନୈବ କୁର୍ଯ୍ୟାଚ୍ଚୈବ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ ।
ନୈବତିଷ୍ଠେତ୍ କ୍ଷଣମପି ନ ହାସ୍ୟଂ ନୈବ ରୋଦନଂ ।
ହାସ୍ୟେ ଚ ରୋଦନେ ବିପ୍ରା ବିଫଳଂ ବୈ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ ।
ପ୍ରଦକ୍ଷିଣେନ ତେନୈବ କୋଟିଜନ୍ମାଘନାଶନଂ ।
ଦ୍ୱିତୀୟେନ ଦ୍ୱିତୀୟସ୍ୟ ତୃତୀୟେନ ତ୍ରିଜନ୍ମନଃ ।

ଏବାମ୍ରକୃତପାପାନାଂ କ୍ଷୟାୟ ଦ୍ୱିଜସତ୍ତମାଃ ।
କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରଦକ୍ଷିଣମୃତେ ନାନ୍ୟଃ ପନ୍ଥାସ୍ତୁ ବଦ୍ୟତେ ॥
ଅନ୍ୟତୀର୍ଥକୃତଂ ପାପଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟେ ବିନାଶୟେତ୍ ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୂଟକୃତଂ ପାପଂ ବିନଶ୍ୟତି ପ୍ରଦକ୍ଷିଣେ ॥
ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଭରଦ୍ୱାଜ ଋଷିସଂବାଦେ ଗୁରୁମୀଶ୍ୱା-
ବ୍ରତ ବିଧାନଂ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

———

ମୁନୟଃ ଊଚୁଃ ।

ତସ୍ମିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରେ ଦ୍ୱିଜଶ୍ରେଷ୍ଠ କା କା ଯାତ୍ରାଃ ସମୀରିତାଃ ।
ସଂକ୍ଷେପେଣ ତୁ ତା ଯାତ୍ରାସ୍ତ୍ୱମସ୍ମାନ୍ କଥୟ ପ୍ରଭୋ ॥

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ତସ୍ମିନ୍ନେକାମ୍ରକବନେ ଯଥାଯାତ୍ରାଃ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତାଃ ।
ଅହଂ ତାଃ କଥୟିଷ୍ୟାମି ଶୃଣୁଧ୍ୱଂ ମୁନିପୁଙ୍ଗବାଃ ॥
ମାର୍ଗଶୀର୍ଷେ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ଯଦାଷ୍ୟାତ୍ ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ ।
ତତୋ ଯାତ୍ରା ସମୁଦ୍ଦିଷ୍ଟା ଦେବଦେବେନ ଶମ୍ଭୁନା ॥
ଅଙ୍କାଂ ବରଣ୍ଡୁପାୟ ପୁରା ଶମ୍ଭୁଃ ପ୍ରଦତ୍ତବାନ୍ ।
ହମୀପଂଚବଲ୍ଲିଗାସ୍ୟ ଯାତ୍ୟୋସି ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ ॥
ତତଃ ପ୍ରଭୃତି ଭୋ ବିପ୍ରା ଯାତ୍ରୈକା ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ ।
ତତ୍ସ୍ନାନଂ ଜପୋଦାନମକ୍ଷୟଂ ପାପନାଶନେ ॥
ଅଥାନ୍ୟାମଭିଧାସ୍ୟାମି ଯାତ୍ରାଂ ପାପପ୍ରଣାଶିନୀଂ ।
ସ୍ୱପ୍ତସ୍ୟ ପୁରା ବିପ୍ରା ଅଙ୍କା ଦତ୍ତାତୁ ଶମ୍ଭୁନା ॥

ଶୃଣୁ ମଦ୍‌ବଚନଂ ହଂସ ତବ ପ୍ରୀତ୍ୟା ବଦାମ୍ୟହଂ ।
ଯାତ୍ରାଂ ପାପଦ୍ରୁମତୂଲାଂ ମାଘଶୁକ୍ଳା ତୁ ସପ୍ତମୀ ।
ତସ୍ୟାଂ ତିଥୌ ସହସ୍ରାଂଶୋ ତବ ଲିଙ୍ଗସ୍ୟ ସନ୍ନିଧିଂ
ଯାସ୍ୟାମି ଚ ପ୍ରଦାସ୍ୟାମି ଲୋକାନାଂ ଫଳମୁତ୍ତମଂ ।
ତିଳଦାନଂ ତୁ ତତ୍ରୈବ ମହାପୁଣ୍ୟପ୍ରଦାୟକଂ ।
ତଦ ଶ୍ରୀଭାସ୍କରେଶସ୍ୟ ପୂଜନଂ ମୁକ୍ତିଲକ୍ଷଣଂ ।
ଅଥାନ୍ୟାଂ ଚ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି କପିଲସ୍ୟ ମହାତ୍ମନଃ ।
ଲିଙ୍ଗସ୍ୟ ସନ୍ନିଧାନଞ୍ଚ ଦେବଦେବସ୍ୟ ଶୂଳିନଃ ।
କପିଲେ ପୂଜତେ ଲିଙ୍ଗେ ବରେ ଦତ୍ତଃ କପର୍ଦ୍ଦିନା ।
ଅଶାଦ୍ଧଂ ହବିର୍ଲିବେନ ପୂଜାଂ ଗୃହ୍ଣାମି ନବି ମୁନେ ।
ଫାଲ୍‌ଗୁନସ୍ୟ ଶିତେ ପକ୍ଷେ ଯଦା ସ୍ୟାତ୍ ଶୌରିବାସରଂ ।
ତତ୍ର ଯାତ୍ରାଂ କରିଷ୍ୟାମି ସନନ୍ଦସ୍ତୁ ସହୋମୟା ॥
ପ୍ରାଣିନାଂ ତତ୍ର ଦାସ୍ୟାମି ବାଞ୍ଛିତଂ ଫଳମୁତ୍ତମଂ ।
ପକ୍ତୃଣାଂ କପିଲେ ଘୋରେ ଭୋକ୍ତୃଣାଂ ଚ ବିଶେଷତଃ ।
ତୈଳଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ଶିରୋଗାଦେ ମର୍ଦ୍ଦନଂ କାପିଲେ ହ୍ରଦେ ।
ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ବିଧିବତ୍ତତ୍ର ସ୍ନାନଂ ସମାଚରେତ୍ ।
ନମଃ କପିଳତୀର୍ଥାୟ ଗଙ୍ଗାମୁଖ୍ୟଫଳପ୍ରଦ ।
ପାପଂ ନାଶୟ ମେ ତୀର୍ଥ ମତ୍ସ୍ୟୋଽହଂ ତବାମ୍ଭସି ।
ଇତି ମନ୍ତ୍ରଂ ସମୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ତତ୍ସ୍ନାନଂ ସମାଚରେତ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପାନି ନାଶୟେନ୍ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ଏବମୁକ୍ତ୍ୱା ତୁ ଭଗବାନ୍ ତତ୍ରୈବାନ୍ତରଧୀୟତ ।
ଅଥାନ୍ୟଯାତ୍ରାଂ ବକ୍ଷ୍ୟାମି ଅଶୋକାଖ୍ୟାଂ ମହାଫଳାଂ ।

ସ୍ତବବାସ୍ତୁ ସୁରଶ୍ରେଷ୍ଠୈଃ ପ୍ରସନ୍ନୋ ଭଗବାନଭୂତ୍ ।
ଉବାଚ ମଧୁରଂ ବାକ୍ୟଂ ବାକ୍ୟଜ୍ଞଶ୍ରୋତ୍ରମୌଳିସଂ ।
ରାମ ରାମ ମହାବାହୋ ମଦ୍‌ବାକ୍ୟଂ ଶୃଣୁ ରାଘବ ।
ମୋକ୍ଷାୟ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ବକ୍ଷ୍ୟେ ଯାତ୍ରାଂ ମହାଫଲାଂ ।
ଚୈତ୍ରମାସି ଚ ସଂପ୍ରାପ୍ତେ ଯଦା ଶୁକ୍ଳାଷ୍ଟମୀ ଭବେତ୍ ।
ଯାସ୍ୟେ ଗିରିଜୟା ସାର୍ଦ୍ଧଂ ତବଲିଙ୍ଗସ୍ୟ ସନ୍ନିଧିଂ ।
ରଥସ୍ଥଂ ତତ୍ର ମାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାତକୈଃ ।
ମୁଚ୍ୟତେ ନାତ୍ର ସନ୍ଦେହଃ ଅପି ଚଣ୍ଡାଳଯୋନିଜଃ ॥
ତତ୍ର ପ୍ରବୃତ୍ତ ଭୋ ବତ୍ସ ଅଶୋକାଖ୍ୟା ମହାଫଳା ।
ଅଥାନ୍ୟାଂ ଚ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଯାତ୍ରା ଦମନଭଞ୍ଜିକାଂ ।
ଚୈତ୍ରେ ଶୁକ୍ଳଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ଦମନେନାର୍ଚ୍ଚ୍ୟେତ୍ ଶିବଂ ।
ସର୍ବପାପବିନିର୍ମୁକ୍ତଃ ଶିବଲୋକଂ ବ୍ରଜେଦ୍ଧ୍ରୁବଂ ।
ବିଶେଷେଣ ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ଶ୍ରୀଗୌରୀଶ୍ୱରସନ୍ନିଧୌ ।
ଯାତ୍ରାମଥାନ୍ୟାଂ ବକ୍ଷ୍ୟେଽହଂ ପର୍ଶୁରାମସ୍ୟସନ୍ନିଧୌ ।
ରାମେଣ ପୂଜିତଂ ଯତ୍ର ଶ୍ରୀରାମେଶ୍ୱରସଂଜ୍ଞକଂ ।
ତଦେବ ଲିଙ୍ଗଂ ରାମସ୍ୟ ଜାମଦଗ୍ନ୍ୟସ୍ୟ ସମ୍ମତଂ ।
ଆଷାଢସ୍ୟ ଚ ଶୁକ୍ଳାୟାମଷ୍ଟମ୍ୟାଂ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତା ।
ଜାମଦଗ୍ନ୍ୟାୟ ରାମାୟ ପୁରା ଦତ୍ତ ବରୋ ହରଃ ।
ପ୍ରାଣିନାଂ ପାପନାଶାୟ ଯାସ୍ୟେଽହଂ ତବ ସନ୍ନିଧୌ ।
ଅଥାନ୍ୟାମଭିଧାସ୍ୟାମି ଦ୍ୱିତୀୟାଖ୍ୟାଂ ମହାଫଳଂ ।
ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷେ ଦ୍ୱିତୀୟାୟାଂ କାର୍ତ୍ତିକସ୍ୟ ବିଶେଷତଃ ।
ଯାତ୍ରା କାମପ୍ରଦା ବତ୍ସ ଶ୍ରୀଯମେଶ୍ୱରସନ୍ନିଧୌ ।

ଭବ୍ୟେତଃ ସପ୍ରପାନ୍ତାସ୍ତୁ କଥିତା ମେ ମହାବ୍ରତାଃ ।
ଅତଃ କିମଧିକଂ ବିପ୍ରାଃ ପୁରାଣଂ ଶ୍ରୋତୁମିଚ୍ଛଥ ।

କପିଳ ଉବାଚ ।

ତସ୍ୟୋକ୍ତମିଦମାକର୍ଣ୍ଣ୍ୟ ଭରଦ୍ୱାଜସ୍ୟ ତେ ତଦା ।
ଅନନ୍ତାଣ୍ଡଜଲୈର୍ଯୁକ୍ତା ଗମନଂ ଚକ୍ରିରେ ବନଂ ।
ଅଦ୍ୟେ ଚ ଦିବସେ ସର୍ବେ ପ୍ରାର୍ବା ବାରାଣସୀଂ ପୁରୀଂ ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ଚ ଜାହ୍ନବୀତୋୟେ ଦଦୃଶୁର୍ଲିଙ୍ଗମୁତ୍ତମଂ ।
ତତସ୍ତେ ହର୍ଷମତୁଳମବାପୁର୍ମୁନିସତ୍ତମାଃ ।
ସ୍ୱନସ୍ତଂ ପୂଜୟାମାସୁର୍ଦେବଦେବଂ ମହେଶ୍ୱରଂ ॥
ଦ୍ୱିତୀୟେ ଦିବସେ ଚୈବ ଗୟାଂ ପ୍ରାପୁର୍ମହୀସୁରାଃ ।
ପିଣ୍ଡଦାନାଦିକଂ ତତ୍ର ଗଦାଧରକରେ କୃତାଃ ।
ତତୋ ବହୁଦିନେ ତେ ଚ ପ୍ରାପୁର୍ବିରଜମଣ୍ଡଳଂ ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ବୈତରଣୀତୋୟେ ଦଦୃଶୁଃ କୋଡରୂପିଣଂ ।
ତତସ୍ତେ ବିରଜାଂ ଦେବୀଂ ଦେବଂ ମୁକ୍ତେଶ୍ୱରଂ ହରଂ ।
ଅଖଣ୍ଡଲେଶ୍ୱରଂ ଚୈବ ତ୍ରିଲୋଚନମହେଶ୍ୱରଂ ।
ତତୋ ବ୍ରାହ୍ମୀଂ ନଦୀଂ ପ୍ରାପୁଃ ସ୍ନାନଂ ତତ୍ର ପ୍ରଚକ୍ରିରେ ।
ପିତୃନ୍ ଦେବାଂଶ୍ଚ ସଂତର୍ପ୍ୟ ପିଣ୍ଡଦାନଂ ପ୍ରଚକ୍ରିରେ ।
ତତୋ ମହାନଦୀଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ପୂର୍ବସାଗରଗାମିନୀଂ ।
ସର୍ବପାପକ୍ଷୟକରୀଂ ସ୍ନାନଂ ଚକ୍ରୁର୍ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ ।
ତୃତୀୟେ ଦିବସେ ରାଜନ୍ ପ୍ରାପୁରେକାମ୍ରକଂ ବନଂ ।
ତତ୍ର ଗତ୍ୱା ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠା ଅଶ୍ରମାଣି ବିକଳ୍ପ୍ୟ ଚ ।

ସିଦ୍ଧାଶ୍ରମଂ ସମାଶ୍ରିତ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତର୍ମୁକ୍ତିଂ ମହୀପତେ ।
ଏବଂ ତୀର୍ଥେ ନୃପଶ୍ରେଷ୍ଠ ବହବସ୍ତେ ପୃଷ୍ଟରେ ପୁରା ।
ଋଷୀଣାଂ ଚୈବ ସଂବାଦଂ ଭରଦ୍ୱାଜେନ ଧୀମତାଂ ।
କଥିତଂ ତବ ଭୂଷ୍ଟାର୍ଥମୁକ୍ତିଂଦେଶମୁତ୍ତମଂ ।
ଇଦାନୀଂ ଚ ମହୀପାଲ କିମନ୍ୟତ୍ ଶ୍ରୋତୁମିଚ୍ଛସି ।
ଯ ଇଦଂ ପରମଂ ପୁଣ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ଗୈକ୍ଲସ୍ୟ ଚ ।
ଶୃଣୋତି ହୃଷ୍ଟରୋମା ସନ୍ ସ ପୁଣ୍ୟାଂ ଗତି ମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଯ ଇଦଂ ଗୈକ୍ଲାଖ୍ୟାନଂ ପଠତେ ନରସତ୍ତମଃ ।
ସ ଯାତି ପରମଂ ସ୍ଥାନଂ ଦେବାନାଂ ଚ ଦୁର୍ଲଭଂ ।
ଉତ୍କଳସ୍ୟ ଚ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ଯେ ଶୃଣ୍ୱନ୍ତି ମହୀପତେ ।
ଗୋସହସ୍ରସ୍ୟ ଦତ୍ତସ୍ୟ ତେ ନରାଃ ଫଳମାପ୍ନୁୟୁଃ ।
ଯସ୍ତ୍ୱିଦଂ ପରମଂ ପୁଣ୍ୟଂ ଶ୍ରୂୟତେ ନରସତ୍ତମଃ ।
ତସ୍ୟ ଧର୍ମେ ସ୍ଥିତା ବୁଦ୍ଧିର୍ନ ଚ୍ୟବେତ କଦାଚନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଭରଦ୍ୱାଜ ଋଷି ସଂବାଦେ ଋଷିଣାଂ ମୁକ୍ତି-
ପ୍ରାପ୍ତି ର୍ନାମ ଉନବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

——†——

ସତ୍ୟଙ୍କଦୂବାଚ ।
ଶ୍ରୁତାନି ଧର୍ମାଣି ପୁରାତନାନି
ଶ୍ରୁତାନି କ୍ଷେତ୍ରାଣି ନଦୀବନାନି ।
ଶ୍ରୁତାନି ତୀର୍ଥାନି ବହୂନି ମେଽଦ୍ୟ
ପୁନଃ ତମାସ୍ତେ ବଦ ତଜ୍ଜ ଦେଶେ ।

କପିଳ ଉବାଚ ।

ଫଳଦାନି ଚ କ୍ଷେତ୍ରାଣି କଥିତାନି ମୟା ପୃଥକ୍ ।
ନଦୀନାଂ କଥୟିଷ୍ୟାମି ଶୃଣୁ ତ୍ୱମବନୀପତେ ।
କଥିତା ଯା ପୁରା ରାଜନ୍ ବହୁପୁଣ୍ୟା ମହାନଦୀ ।
ତସ୍ୟାସ୍ତୁ ତନୟା ଖ୍ୟାତା ଦକ୍ଷିଣେ ଦକ୍ଷିଣଂଗମା ।
ସା ନଦୀ ଭୃଗୁଣା ନୀତା ତପସା ଚ ମହାତ୍ମନା ।
ତତଃ ସା ଭାର୍ଗବୀ ଖ୍ୟାତା ଗୋସହସ୍ରଫଳପ୍ରଦା ।
ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରସମୀପାଚ୍ଚ ତଥା ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରବଧି ।
ଭାର୍ଗବୀ ଭୃଗୁଣାନୀତା ଗଙ୍ଗାସମ ଫଳପ୍ରଦା ।
ତସ୍ୟାସ୍ତଟେ ମହୀପାଳ କ୍ଷେତ୍ରଂସ୍ୟାଚ୍ଛ୍ରିକଲିଙ୍ଗକଂ ।
ତତ୍ର ସା ମୋକ୍ଷଦା ଖ୍ୟାତା ହ୍ୟାଉମୃକ୍ଷ୍ୟେ ବିଶେଷତଃ ।
ସ୍ନାନଂ ମନ୍ତ୍ରଂ ନିବୋଧ୍ୟେଦଂ ପୁଣ୍ୟଂ ନୃପତିସତ୍ତମ ।
ସଫଳଂ ଭବତି ସ୍ନାନଂ ସ୍ନାନମନ୍ତ୍ରମତେ ଯତଃ ।
ଭୃଗୁକନ୍ୟେ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ଗୋସହସ୍ରଫଳପ୍ରଦେ ।
ପାପାନି ବଲୟଂ ଯାନ୍ତୁ ମଜ୍ଜସ୍ୟେ ତବ ବାରିଣି ।
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ମଜ୍ଜୟେତ୍ତସ୍ୟାଂ ତର୍ପୟେତ୍ ପିତୃଦେବତାନ୍ ।
ପ୍ରାପ୍ନୋତି ପରମଂସ୍ଥାନମେକବିଂଶତିପୂରୁଷୈଃ ।
ଅସ୍ୟାସ୍ତୁ ତନୟା ରାଜନ୍ ପୁଷ୍ପଭଦ୍ରେତି ବିଶ୍ରୁତା ।
ପୂର୍ବସ୍ୟାଂଦିଶି ସା ଖ୍ୟାତା ପୂର୍ବସାଗରଗାମିନୀ ।
ତସ୍ୟାଂ ସ୍ନାନଂ ମହୀପାଳ କାର୍ତ୍ତିକେ ସର୍ବକାମଦଂ ।
ତଥାମାଘେ ତଥାଷାଢ଼େ ଫାଲ୍ଗୁନେ ଚ ବିଶେଷତଃ ।

ପୂଣ୍ଣଭଦ୍ରାନଦୀ ଯା ତୁ ସା କୃଷ୍ଣା ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ଷମ୍ବରଂ ନିର୍ମଳଂ ଯସ୍ୟା ବାଞ୍ଛନ୍ତି ପିତୃଦେବତାଃ ।
ତସ୍ୟାସ୍ତୁ ଦୁହିତାମନ୍ୟାଂ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟେ ଭୂଭୃତାମ୍ବର ।
ଦଧିସ୍ରବେତି ବିଖ୍ୟାତା ଏକାମ୍ରବନସନ୍ନିଧୌ ।
ଆନୀତା ଋଷିଣା ଯାସୌ ତପସେ ଚ ଦଧୀଚିନା ।
ତଜ୍ଜଲେ ସ୍ନାନମାତ୍ରେଣ ସୋମଲୋକଂ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ଯତ୍ରୈବ ଦୃଶ୍ୟତେ ଲିଙ୍ଗଂ ବ୍ୟୋମକେଶସ୍ୟ ଭୂପତେ ।
ତଟେ ଯସ୍ୟା ପ୍ରଯତ୍ନେନ ତତ୍ର ସ୍ନାନଂ ସମାଚରେତ୍ ।
ଅନ୍ୟସ୍ନାନାଚ୍ଛତଗୁଣଂ ସହସ୍ରଗୁଣିତଂ ଫଳଂ ।
ପ୍ରାପ୍ନୋତ୍ୟଭିମତଂ କାମଂ ସ୍ନାନକୃନ୍ନର ସତ୍ତମଃ ।
ମହୀପାଳ ଶୃଣୁଷ୍ୱାଥ ପ୍ରାଚୀଂ ଗୁପ୍ତସରସ୍ୱତୀଂ ।
ଯସ୍ମା କାଳାଗ୍ନିନା ଦଗ୍ଧଂ ରକ୍ଷିତଂ ସଚରାଚରଂ ।
ଏକାମ୍ରକାନନାତ୍ ପୂର୍ବେ ଯୋଜନାନ୍ତେ ମହୀପତେ ।
ନାମ୍ନା ପ୍ରାଚୀତି ବିଖ୍ୟାତା ସର୍ବଦାସ୍ତେ ସରସ୍ୱତୀ ।
ପ୍ରାଚ୍ୟାଂଦିଶି ମହେଶସ୍ୟ ଯତ୍ର ସ୍ୟାତ୍ସାଗରଙ୍ଗମା ।
କୋଣେ କୋଣେ ତଟେ ଲିଙ୍ଗଂ ତତଃ ପ୍ରାଚୀ ସରସ୍ୱତୀ ।
ତସ୍ୟାଂ ସ୍ନାତ୍ୱା ମହୀପାଳ ଜ୍ୟୋତିର୍ଲୋକଂ ବ୍ରଜେନ୍ନରଃ ।
ସର୍ବପାପବିନିର୍ମୁକ୍ତଃ ସପ୍ତବଂଶଜପୂରୁଷୈଃ ।
ସର୍ବପୁଣ୍ୟପ୍ରଦା ଧନ୍ୟା ବୈକୁଣ୍ଠଭୁବନପ୍ରଦା ।
ସାକ୍ଷାତ୍ସରସ୍ୱତୀ ପ୍ରାଚୀ ନାନ୍ୟଥା ନୃପସତ୍ତମ ।
କୋଣେ କୋଣେ ଚ ଲିଙ୍ଗାନି ତଟେ ତସ୍ୟା ମନୋରମେ ।
ସର୍ବତ୍ର ସୁଖସଞ୍ଚାରେ ବଦ୍ୱକ୍ଷନସ୍ସେବିତେ ।

ତସ୍ୟ ବଟେଶ୍ୱରେ ନାମ ବଟମୂଲାଶ୍ରିତୋ ହରଃ ।
ତଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୂଜୟିତ୍ୱା ଚ ନରଃ ଶିବମବାପ୍ନୁୟାତ୍ ॥
କଲ୍ପଶାଖୀ ମହୀପାଳ କଳ୍ପବୃକ୍ଷସମୋ ଭବ ।
ତସ୍ୟ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ କୃତ୍ୱା ମୁଚ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟୟା ॥
ତ୍ରିବେଣୀସଙ୍ଗମଂ ତତ୍ର ମହାପୁଣ୍ୟପ୍ରଦାୟକଂ ।
ତତ୍ରସ୍ନାନଂ ମହୀପାଳ ମାଘମାସେ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତଂ ॥
ବିଶେଷେଣ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଅମାବାସ୍ୟାଂ ଫଳଂ ମହତ୍ ।
ସ୍ନାନଂ ସନ୍ଧ୍ୟା ଜପୋ ଦାନମକ୍ଷୟଂ ତୁ ସମୀରିତଂ ॥
ପ୍ରତ୍ୟାଂ ତୁ ପାଣ୍ଡବେ ତୀର୍ଥେ ସ୍ନାନଂ କୃତ୍ୱା ବିଧାନତଃ ।
ସର୍ବପାପକ୍ଷୟାଦନ୍ତେ ଶିବସାଲୋକ୍ୟତାଂ ବ୍ରଜେତ୍ ॥
ମହଲିଙ୍ଗଂ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟେଽହଂ ତଟେ ହ୍ୟସ୍ୟ ମହେଶ୍ୱରଂ ।
ଅମରେଶଂ ସମାଲୋକ୍ୟ ନରୋ ହ୍ୟମରତାମିୟାତ୍ ॥
ତସ୍ୟାସ୍ତଟେ ମହେଶସ୍ତୁ କପିଳେଶ୍ୱରସଞ୍ଜ୍ଞକଃ ।
ସର୍ବପାପହରୋ ଦେବସ୍ତଲ୍ଲିଙ୍ଗଂ ପୂଜିତଂ ମୟା ॥
ଏବଂ ବହୂନି ଲିଙ୍ଗାନି ସନ୍ତି ତସ୍ୟାସ୍ତଟେ ଶୁଭେ ।
କଃ ଶକ୍ନୋତି ଗୁଣାନ୍ ବକ୍ତୁଂ ତସ୍ୟାଃ ପ୍ରାଚ୍ୟା ମହୀପତେ ॥
ସଂକ୍ଷେପେଣ ମୟାଖ୍ୟାତଂ ପ୍ରସଙ୍ଗାଦେବ ପୃଚ୍ଛତଃ ॥

ଯତ୍ୟଞ୍ଜଦୁବାଚ ।

ଉତ୍କଳସ୍ୟ ଚ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ଶ୍ରୁତଂ ଚ ସକଳଂ ମୟା ।
ଇଦାନୀଂ ଚ ମୁନଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜ୍ଞାନଯୋଗଂ ବଦସ୍ୱ ମେ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଳସଂହିତାୟାଂ ଉତ୍କଳଦେଶମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ନାମ
ବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

କପିଲ ଉବାଚ ।

ଜ୍ଞାନଯୋଗଂ ପରଂ ଗୁହ୍ୟଂ କଥୟାମି ନରାଧିପ ।
ଶୃଣୁଷ୍ୱୈକମନା ଭୂତ୍ୱା ଯଦ୍ୱ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଚ ବର୍ତ୍ତତେ ।
ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱରସଂବାଦଂ ଦେବଦେବେନ ଶମ୍ଭୁନା ।
ପୁରା ଶ୍ରୁତଂ ମୟା ଭୂପ ଇଦାନୀଂ ଶୃଣୁ ଶୃଣ୍ୱନଘ ।

ନନ୍ଦିରୁବାଚ ।

ନମସ୍ତେ ପାର୍ବତୀନାଥ ଭକ୍ତାନାଂ କରୁଣାକର ।
କଥଂ ବିମୁଚ୍ୟତେ ଜନ୍ତୁଃ ସଂସାରାତ୍ କର୍ମବନ୍ଧନାତ୍ ।

ମହାଦେବ ଉବାଚ ।

କାମଂ କ୍ରୋଧଂ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଯୋ ଜନ୍ତୁର୍ଭଜତେ ଚ ମାଂ ।
ପରାଂ ମୁକ୍ତିଂ ପ୍ରୟଚ୍ଛାମି ତସ୍ୟାହଂ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
କାମକ୍ରୋଧୌ ଯଦା ପୁତ୍ର ପରିତ୍ୟଜନ୍ତି ମାନବାଃ ।
ତଦା ତସ୍ୟ ଚ ତୁଷ୍ଟୋ ଯଃ ପ୍ରକାଶମଧିଗଚ୍ଛତି ।
ପୁତ୍ରଦାରଧନ ସୁକ୍ତା ଯେ ଚ ନନ୍ଦନ୍ତି ମାନବାଃ ।
ପରସ୍ୟା ମାୟୟା ତେ ଚ ବଞ୍ଚିତାଃ ଶୃଣୁ ପୁତ୍ରକ ।
ଅନେକଜନ୍ମସଂଶୁଦ୍ଧାନ୍ମାନୁଷଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ମାନବାଃ ।
ନ ଜାନନ୍ତି ପରଂ ଜ୍ୟୋତିଂହୃଦିସ୍ଥଂ ନାରାୟଣଂ ପରଂ ।
ମଦନେ ମୋହିତା ନାର୍ଯ୍ୟ ଯେ କ୍ରୀଡ଼ନ୍ତି ନରାଧମାଃ ।
ତେଷାଂ ଚ ନରକେ ବାସଂ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ମୟୋଦିତଂ ।
କାମଂ କ୍ରୋଧଂ ମଦଂ ମୋହଂ ହିଂସାଂ ପୈଶୂନ୍ୟମେବ ଚ ।
ଅହଂକାରଂ ତଥାଲୋଭଂ ତ୍ୟଜ ତ୍ୱଂ ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱର ।

କର୍ମଣା ମନସା ବାଚା ସଂକଳ୍ପଂ ତ୍ୟଜତେ ତୁ ଯଃ ।
ହରିନାମ୍ନା ଜପେନୈବ ଭବାବ୍ଧିଂ ତରତେ ତୁ ସଃ ।
ହରିନାମାମୃତଂ ଗୃହ୍ୟ କୃତ୍ୱା ବୈଷ୍ଣବସତ୍ତମାଃ ।
ଅବତେରୁର୍ଭବାମ୍ଭୋଧିଂ କାମସଂକଳ୍ପବର୍ଜ୍ଜିତାଃ ।
ହରିର୍ଯଥା ଜଗନ୍ନାଥସ୍ତଥାହଂ ଜଗତାଂ ପତିଃ ।
ଅବୟୋରନ୍ତରଂ ନାସ୍ତି ଆକାଶେ ପବନୋ ଯଥା ।
ମମ ନାମ ହରେର୍ନାମ କୀର୍ତ୍ତୟଧ୍ୱ ନିରନ୍ତରଂ ।
ଦଦାବଃ ପରମାଂ ମୁକ୍ତିଂ ସାଯୁଜ୍ୟଂ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ବିଶ୍ୱାସଃ କ୍ରିୟତାଂ ତସ୍ମିନ୍ ହରୌ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟନାୟକେ ।
ଯସ୍ୟ ମାୟାସମାକୃଷ୍ଟୋ ବ୍ରହ୍ମା ଭ୍ରମତି ସର୍ବଦା ।
ଜନ୍ମିତର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନେ ମୟି ବା ତସ୍ୟ ରୂପିଣି ।
କୁରୁ ଭକ୍ତିଂ ଦୃଢାଂ ପୁତ୍ର ମୋକ୍ଷଦେ କର୍ମବନ୍ଧନାତ୍ ।
ସୋଽହଂ ନାରାୟଣୋ ଦେବଃ ସ ତ୍ୱହଂ ନୀଳକନ୍ଦରଃ ।
ମୟା ବର୍ଣ୍ଣ୍ୟତେ ନାହଂ କରେଣ ଚ କରେସ୍ମି ଚ !
ଶଙ୍କରେ ନୀଳକଣ୍ଠସ୍ତୁ ଶ୍ରୀଧରେ ନୀଳବିଗ୍ରହଃ ।
ଗୌରୀଶେଶୋ ଗୋପିକାକାନ୍ତୋ ଧ୍ୟାୟତାମେବ ତେଜସା ।
ମାଧବସ୍ୟୋମାଧବସ୍ୟ ନାସ୍ତି ଭେଦଂ ମୟୋଦିତଂ ।
ମୂଢା ଭେଦଂ ପ୍ରକୁର୍ବନ୍ତି ପଚଂନ୍ତେ ହି ରୌରବେ ।

କପିଳ ଉବାଚ ।

ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଭଗବାନ୍ ଶମ୍ଭୁସ୍ତତ୍ର ତୁଷ୍ଣୀଂ ବଭୂବ ହ ।
ଏବଂ ତଂ ପାର୍ବତୀନାଥଂ ନତ୍ୱା ପୁନରଭାଷତ ।

ନନ୍ଦଉବାଚ ।

ବୈଷ୍ଣବାନାଂ ଚ ଚହ୍ନାନ ତସ୍ୟ ବଷ୍ଣୋର୍ମନ୍ତ୍ରଂ ତଥା ।
ତ୍ୱତ୍ତୋଽହଂ ଶ୍ରୋତୁମିଚ୍ଛାମି ବଦ ମାଂ କରୁଣାକର ॥

ମହାଦେବ ଉବାଚ ।

ଶଙ୍ଖଚକ୍ରାଙ୍କିତଂ ଦେହଂ ତୁଳସୀଦାମଭୂଷିତଂ ।
କାମକ୍ରୋଧପରତ୍ୟକ୍ତଂ ଚହ୍ନଂ ବୈଷ୍ଣବଲକ୍ଷଣଂ ।
କଟ୍ୟାଂ କୌପୀନକଂ ଶୁଦ୍ଧଂ ମୁଖେ ଚ ମଧୁରଂ ବଚଃ ।
ସର୍ବଦାନନ୍ଦହୃଦୟଂ ଚହ୍ନଂ ବୈଷ୍ଣବଲକ୍ଷଣଂ ।
ସାନନ୍ଦାଶ୍ରୁସମାଯୁକ୍ତମୁଚ୍ଚୈର୍ଗୋବିନ୍ଦକୀର୍ତ୍ତନଂ ।
ସତ୍ସଙ୍ଗପ୍ରୀତିଜନକଂ ଚହ୍ନଂ ବୈଷ୍ଣବଲକ୍ଷଣଂ ।
ସର୍ବସ୍ମିନ୍ନାତ୍ମବୁଦ୍ଧିତ୍ୱଂ ସର୍ବସତ୍ତ୍ୱସୁଖାବହଂ ।
ଦୟାସତ୍ୟସମାଯୁକ୍ତଂ ଚହ୍ନଂ ବୈଷ୍ଣବଲକ୍ଷଣଂ ।
ନିର୍ମମଂ ନିରହଂକାରଂ ଦେବତାବ୍ରାହ୍ମଣାର୍ଚ୍ଚନଂ ।
ଅସତ୍ସଙ୍ଗପରିତ୍ୟକ୍ତଂ ଚହ୍ନଂ ବୈଷ୍ଣବଲକ୍ଷଣଂ ।
ଏବଂ ବୈଷ୍ଣବଚହ୍ନାନି ଯସ୍ୟାସ୍ତେ ସ ଚ ବୈଷ୍ଣବଃ ।
ଅନ୍ୟେ ଯେ ଦାମ୍ଭିକା ଲୁବ୍ଧା ସ୍ତେଷାଂ ଲଘନ କାରଣଃ ।
ଇଦାନୀଂ କଥୟିଷ୍ୟାମି ମନ୍ତ୍ରମଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ଶୃଣୁ ।
ଅଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ମହାମନ୍ତ୍ରଂ ନାରାୟଣପ୍ରସନ୍ନଦଂ ।
ଓଁ ନମୋ ନାରାୟଣାୟେତି ମନ୍ତ୍ର ସର୍ବାର୍ଥସାଧକଃ ।
ଲକ୍ଷମଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ଜପ୍ତ୍ୱା ସ୍ୱୟଂ ନାରାୟଣୋ ଭବେତ୍ ।
ଅଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ଯେ ନରସ୍ତୁହୁପାଶ୍ରୟାଃ ।
କୋଟିଜନ୍ମାର୍ଜିତଂ ଦୋଷଂ ତେଷାଂ ଚ କ୍ଷମତେ ହରିଃ ।

ମନ୍ତ୍ରମଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ଜପ୍ତ୍ୱା ସନକାଦ୍ୟା ମହର୍ଷୟଃ ।
ସଂସାରବନ୍ଧନାନ୍ମୁକ୍ତାସ୍ତିଷ୍ଠନ୍ତି ହ୍ୟଜରାମରାଃ ।
ତ୍ୱମଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ଜପ୍ତ୍ୱା ମୃକଣ୍ଡତନୟୋ ନୃପ ।
ସପ୍ତକଲ୍ପାୟୁଷୋ ହ୍ୟାସ୍ତେ ମାର୍କଣ୍ଡେୟୈଦ୍ଧ ବର୍ତ୍ତତଃ ।
ଇଦମଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ମନ୍ତ୍ରଂ ମମୈବୋକ୍ତଂ ତଂ ସମାଶ୍ରୟ ।
ଅପରଂ ଶ୍ରୋତୁକାମସ୍ତ୍ୱଂ କିଂ ବଦାମି ବଦାଶୁ ତତ୍ ।

ନନ୍ଦିରୁବାଚ ।

କେଷୁ କେଷୁ ଚ ସ୍ଥାନେଷୁ ଚିନ୍ତ୍ୟୋଽସି ଭଗବନ୍ମୟା ।
ତଦ୍ବଦାଶୁ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ମମ ନିର୍ମୁକ୍ତିକାରଣଂ ।

ମହାଦେବ ଉବାଚ ।

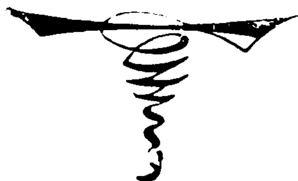
କୈଲାସେ ପାର୍ବତୀନାଥଂ ନାନାଭରଣଭୂଷିତଂ ।
ପାର୍ବତ୍ୟା ସହ ତିଷ୍ଠନ୍ତଂ କରେ ତାମ୍ବୂଲଦତ୍ତୟା ।
ଦକ୍ଷିଣଂ ପରଶୁଂ ଚୈବ ଧାରଣଂ ସର୍ବ୍ୱବଚ୍ଛସଂ ।
ଭଜ ମାଂ ଯୋଗିଭିର୍ଧ୍ୟେୟଂ ସର୍ପାଭରଣଭୂଷିତଂ ।
ହିମାଳୟେ ବିରୂପାକ୍ଷଂ ଜଟାମଣ୍ଡଳଧାରିଣଂ ।
କୋଟରୂପଂ ଦକ୍ଷକାମଂ ଭଜ ମାଂ ବହ୍ନିରୂପିଣଂ ।
କାଶ୍ୟାଂ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରଂ ରୂପଂ କୋଟିଲିଙ୍ଗୈଃ ସମାବୃତଂ ।
ନୃଣାଂ ବରପ୍ରଦାତାରଂ ଗୁପ୍ତରୂପଂ ଭଜସ୍ୱ ମାଂ ।
ଗୟାୟାଂ ପାଦରୂପଂ ଚ ଦର୍ଶନାନ୍ମୁକ୍ତିଦାୟକଂ ।
ପିତୃଶ୍ରୀଦ୍ଧପ୍ରଦଂ ରୁଦ୍ରଂ ଭଜ ମାଂ ଶୂନ୍ୟରୂପିଣଂ ।

ବିରଜେ ବ୍ରହ୍ମଣଃ କ୍ଷେତ୍ରେ ଦ୍ୱିଜାନାଂ ମୁକ୍ତିଦାୟକଂ ।
ତ୍ରିଲୋଚନଂ ନଦୀତୀରେ ରୂପଂ ମାଂ ଭଜ ନାଡ୍ୟଶଃ ।
ତଦ୍ଦକ୍ଷିଣେ ଚ କୈଳାସେ ତୀର୍ଥାଭ୍ୟାଂ ଚ ସମାଶ୍ରିତେ ।
ଭଜମାଂ ଶିଖରେଶଂ ଚ ଏକାକିନଂ ମାଂ ତପସ୍ୱିନଂ ।
ତସ୍ମାଦେକାମ୍ରକେ ପୁଣ୍ୟେ ଶିବଂ ଜାଗ୍ରତ୍ସ୍ୱରୂପିଣଂ ।
ବିନ୍ଦୁତୀର୍ଥତଟାସୀନଂ ବ୍ରହ୍ମାଦୀନାଂ ବରପ୍ରଦଂ ।
ଭକ୍ତେନ ସହ ତିଷ୍ଠନ୍ତଂ ନାମ୍ନା ତ୍ରିଭୁବନେଶ୍ୱରଂ ।
ଦାତାରଂ ସର୍ବଲୋକାନାଂ ଭଜ ମାଂ ଲିଙ୍ଗରୂପିଣଂ ।
ତତ୍ପୂର୍ବସ୍ୟାଂ ନଦୀତୀରେ ବିଲ୍ୱମୂଳାଶ୍ରିତଂ ଚ ମାଂ ।
ସର୍ବେଶଂ ସର୍ବଦାତାରଂ ସର୍ବାପଦ୍‌ଭୟନାଶନଂ ।
ତସ୍ମାଦ୍ରାମେଶ୍ୱରଂ ପୁତ୍ର ବିନ୍ଦୁତୀରନିବାସିନଂ ।
ଭଜ ମାଂ ଦ୍ୱିଭୁଜଂ ତଥା ତ୍ରିନେତ୍ରଂ ଧୂଳିଧୂସରଂ ।
ତସ୍ମାନ୍ନୀଳାଚଳେ କ୍ଷେତ୍ରେ ଦକ୍ଷିଣେ ଦାରୁରୂପିଣଃ ।
ଯମେଶ୍ୱରଂ ସୁଖାଗାରଂ ଯମଦଣ୍ଡବିନାଶନଂ ।
ଏବଂ ସର୍ବତ୍ର ମାଂ ମୁଖ୍ୟଂ ବିଦ୍ଧିତ୍ୱଂ ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱର ।
ମନସା ବଚସା ଚୈବ କର୍ମଣା ମାଂ ଭଜସ୍ୱ ଚ ।
ଇତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ଭଗବାନ୍ ଶମ୍ଭୁର୍ଗୌରୀକ୍ରୀଡ଼ାଗୃହାନ୍ତରଂ ।
ପ୍ରତିହାରସ୍ତ୍ୱସୌ ନନ୍ଦୀ ତଦ୍ଦ୍ୱାରେ ଧୃତଦଣ୍ଡକଃ ।
ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱରସଂବାଦମେବଂ ଦେବେନ ଶମ୍ଭୁନା ।
ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରକରଂ ପୁଣ୍ୟଂ ଗୁହ୍ୟଂଚ କଥିତଂ ମୟା ।
ଅବୈଷ୍ଣବେ ନ ବାଚ୍ୟନ୍ତୁ ଦେବବ୍ରାହ୍ମଣନିନ୍ଦକେ ।
ଜ୍ଞାନଯୋଗଂ ମନୋଽଯତ୍ନଂ ନ ବାଚ୍ୟଂ ସଂଶୟାତ୍ମନାଂ ।

ଯ ଇମଂ ପରମଂ ଗୁହ୍ୟଂ ଜ୍ଞନଯୋଗଂ ପଠେନ୍ନରଃ ।
ଶୃଣୁୟାଦପି ଭକ୍ତ୍ୟା! ଯଃ ସ ଶାନ୍ତିମଧିଗଚ୍ଛତି ।

ଇତି ଶ୍ରୀକପିଲସଂହିତାୟାଂ ଜ୍ଞାନଯୋଗୋ
ନାମ ଏକତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସମାପ୍ତୋଽୟଂ ଗ୍ରନ୍ଥଃ ।

କଟକ ଦତ୍ତପ୍ରେସରେ ଶ୍ରୀ ହରମୋହନ ଦତ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ମେସିନ୍‌ଯନ୍ତ୍ରେ ମୁଦ୍ରିତ । ୧୯୨୮

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକାମ୍ର ପୁରାଣ		ଟ ୦ ୩
ଶ୍ରୀଦ୍ରମଦୋଦୟ		ଟ ୦ ୩
କପିଳସଂହିତା	(ସଂସ୍କୃତ)	ଟ ୦ ।୶
”	(ଓଡ଼ିଆପଦ୍ୟ)	ଟ ୦ ୷
ଅନନ୍ତ ବାସୁଦେବଙ୍କ ଶିଳାଲିପି		ଟ ୦ ୶
ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିବରଣ		ଟ ୦ ୶
ଶିବ ସ୍ୱପ୍ନକ୍ରୀଡ଼ା		ଟ ୦ ୵
ଭୁବନେଶ୍ୱର	(ଚିନ୍ତାମଣି ଅର୍ଘ୍ୟ)	ଟ ୧ ୯
”	(ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତି)	ଟ ୦ ୵

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ :—

ଶ୍ରୀରାଧାରମଣ-ପୁସ୍ତକାଳୟ

ବାଲୁବଜାର, କଟକ ।

ପୋ: ଚାନ୍ଦନୀଚୌକ ।